Draugas,
4545 W. 63rd St.,
Chicago 29, Ill.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 17 (900) BALANDŽIO - APRIL 27 • 1967 metai • 15 centų • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368 - 6813

Lietuva ir moterys

Nors atgimusios Lietuvos žadintojų eilėse figūruoja daugiausia vyriškos pavardės, tačiau netrūksta ir moteriškų, kaip ir aplamai visoje Lietuvos istorijoje. Tiesa, vyrų sąrašas yra žymiai ilgesnis, tačiau tai nėra tikrasis mastas išreikšti vyrų ir moterų vaidmeniui lietuvių tautos ir valstybės gyvenime. Imdami valstybinę, karinę, ekonominę sritį, — aiškiai matome vyrų persvarą. Bet tai neviskas. Tautos ir valstybės gyvenimą juk sudaro daugybė sričių, neišskiriant nė tų, kuriose vyrauja moterys. Labai galimas dalykas, kad tautos gyvenime nemažiau reikšmės turi ir tie asmenys, kurių vardai nepažymėti jokiose istorijose, tačiau be jų nebūtų iškilę nė didieji vardai. Paprastai tokius žmones vadiname pilkaisiais didvyriais — jie tautai daug nuveikia, bet lieka nepastebėtais. Daugelio jų nuopelnai galbūt didesni nei tų, kurie pateko į valstybių ir karų istorijas, bet vardai liko negarsūs, nes rašto žmonių nepastebėti. **Panašiai yra ir su moterų vaidmeniu tautos gyvenime. Labai dažnai jis lieka nepastebėtas, neįvertintas, neiškeltas, nes atliekamas pilkojo didvyriškumo dvasioje.** Juk visose Lietuvos kovose — karinėse, kultūrinėse, ekonominėse, religinėse nebuvo apsieita be vienokio ar kitokio moterų dalyvavimo. Tiesa, mes neturėjome Joanos Arkietės, bet turėjome ir tebeturime didžios drąsos moterų, kurios nebijojo reikštis net tiesioginėje kovoje — sukilimuose, partizanų žygiuose, nepriklausomybės kare ir panašiai.

* * *

Nežiūrint kaikurių moterų kovingos drąsos, visdėlto reikia pripažinti, **kad jų pagrindinis pašaukimas glūdi ne kardo srityje, nes pastarasis yra gyvybės priešas. Pagrindinė moters paskirtis yra gyvybės globa. Tai jos frontas, kuriame tenka grumtis su pavojais gyvybei.** Labai dažnai čia vyksta tyli kova, niekieno nepastebima, bet atkakli, ilga, išsemianti, nedėkinga. Šiame fronte gimsta, auga, bręsta tauta. Kariniuose frontuose ji netenka daugelio savo gyvybių, nukraujuoja, nusilpsta, o moters-motinos fronte — atsigauna, sustiprėja, pagausėja ir užgydo kruvinas žaizdas. Ir jeigu lietuvių tauta per ištisus šimtmečius, nežiūrint karų, marų, deportacijų ir kitokių naikinimų neišnyko, tai daugiausia moterų fronto dėka. Reikia tikėtis, kad ir dabartiniais mūsų tautai sunkiais laikais lietuvės moterys atsilaikys šiame fronte. Uždavinys nėra lengvas, nes, be kitų pavojų, ypač gresia modernioji pagunda — bėgti iš to fronto. Nepaslaptis, kad jau yra dezertyrų. Buržuaziniai patogumai suviliojo jau nevieną lietuvę, prisitaikiusią prie madingųjų srovių. Dėlto verta prisiminti ypač tas, kurios ištikimai budi lietuviškųjų gyvybių fronte, nes jos vykdo tai, ką Vydūnas išreiškė "Amžinojoj ugny" Grožvydos lūpomis: "Nešiau liepsnelę savo gyvybe! Man skaudžiai, kruvinai surėžė kojas erškėčiai, usnys, tankumynės. Ir ašarėlės tik byrėjo ant liepsnelės, kurią laikiau ranka drebėdama."

* * *

Vydūno minima gyvybės liepsnelė nėra vien fizinė gyvybė. Su pastarosios perteikimu moters-motinos uždavinys nesibaigia — jis greičiau prasideda. **Dvasinis žmogaus gimimas, jo formavimas yra net atsakingesnis už biologinį, nes čia turi pasireikšti visa moters asmenybė.** Todėl labai klaidinga pažiūra, kad moteriai nereikia mokslo, išsilavinimo, išauklėjimo. Girdi, ištekės ir visi rūpesčiai pasibaigs. Priešingai! Ištekėjus kaip tik ir prasideda didieji rūpesčiai. Jei moteris, kaip asmuo, nepasiruošė, neįsigijo atitinkamos dvasinės kultūros, kentės vyras, kentės šeima, kentės ir visuomenė. Tik pakankamai išugdyta, išlavinta moteris gali tinkamai atlikti savo vaidmenį ir šeimoje, ir visuomenėje, ir tautoje, ir religinėje Bendrijoje. Tiesa, kaimietės Lietuvos moterys ir be didelio mokslo daug davė tautai. Bet neužmirškime, kad iš senos tradicijos jos turėjo, nors ir nedidelę, bet gražią, skaidrią, natūralią, krikščionišką asmens kultūrą. Be to, anų laikų reikalavimai buvo paprastesni. Dabarties gyvenime ir mamai reikia gerokai pasistiebti, kad galėtų vadovauti savo prieaugliui. Užtat girtinas yra lietuvių katalikių moterų sąjūdis išeivijoj. Jis apima daug sričių — religinę, kultūrinę, tautinę, labdarinę, bet visa tai telkiasi apie moters asmenybės ugdymą bei jos išlaikymą moralinėje augštumoje. Tai vienas gyviausių sąjūdžių išeivijoj, kuris išveda moterį iš virtuvės bei kasdienybės, atskleidžia jai platesnius horizontus ir gaivina tarpusavę krikščioniško-lietuviško solidarumo dvasią. **Pr. G.**

Toronto mergaičių choras, sėkmingai koncertavęs Toronte, Montrealy, St. Catharines, Delhi ir kitur. Jo vadovas — kun. Br. Jurkšas. Nuotr. M. Pranevičiaus

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Naujі politiniai vėjai stiprėja

J. KAIRYS

Neseniai buvo kalbėta apie V. Vokietijos neonacių partijos suskilimą. Bet, pasirodo, nesutarimų yra ir laisvųjų demokratų partijoje (FDP). Nesutarimai joje yra tiek dideli, kad partiją privedė prie skilimo. Neonacių skilimu daug kas apsidžiaugė užsieny ir pačioje Vokietijoje. Laisvųjų demokratų skilimu galėjo kiek apsidžiaugti koalicinės partijos, nes krikščioniškoms grupėms sudarius koaliciją su socialdemokratais, vienintelė laisvųjų demokratų partija sudaro opoziciją Bundestage. Tikri valstybininkai negali šios partijos skilimu džiaugtis, nes opozicija valstybiniame gyvenime yra reikalinga. Be opozicijos valdantieji išsigimsta, atsiranda sauvaliavimo valdomųjų sąskaiton ir t.t. Bet kad opozicija atliktų savo uždavinį, turi būti stipri, objektyvi, konstruktyvi. V. Vokietijos laisvieji demokratai negalėjo tinkamai atlikti tikros opozicijos uždavinių, nes jie nėra gausūs. Bundestage jie teturi iš viso apie dešimtą dalį balsų. Dabar, kai jie suskilo, bus silpni savo viduje ir į valdančiuosius turės dar mažiau įtakos nei iki šiol turėjo.

Skaldo naujoji politika

Partijos skilimo pagrindine priežastimi yra nesutarimas partijoje dėl rytų ir Vokietijos politikos. Šituo klausimu nuomonių skirtumas atsirado jau anksčiau tarp partijai vadovaujančių asmenų, o dabar visa tai persimetė į narius.

Skilimo tiesioginiu kaltininku yra laikomas partijos turtų valdytojas Wolfgang Rubin. Jau nuo seniau jis kalbėjo už pripažinimą Vokietijos rytų zonos, taip vadinamos Vokietijos Demokratinės Respublikos (DDR), savarankiška bei suverenia Vokietijos antra valstybe ir už pripažinimą Lenkijai šiabar jos turimų taip vadinamų vokiškų sričių — Oderio ir Neissės linijos. Pasak Rubino, toji siena pasaulio akyse yra galutinė.

Savo tezes Rubinas pakartojo ir partijos suvažiavime, įvykusiame balandžio mėnesio pradžioje Hannovery. Čia jo nuomonės rėmėjai laikė tokį pripažinimą įnašu į taip vadinamą atoslūgį ir į pagyvinimą Bonnos pradėtos rytų politikos. Pagal Rubiną bei jo šalininkus, šita prasme turėtų būti pakeista ir partijos programa.

Už ir prieš

Be kitų partijos suvažiavimo delegatų, Rubiną palaikė ypač jaunesniosios kartos atstovai. Prieš Rubino tezes partijos suvažiavime pasisakė partijos pirmininkas ir buvęs kanclerio pavaduotojas Erich Mende. Pagal pastarąjį, šitie klausimai tegali būti taikos sutartimi su Vokietija išspręsti. Be to, pripažinimu Oderio-Neissės linijos klausimas nebūtų dar baigtas. Sekantį kartą V. Vokietija būtų priversta atsisakyti V. Berlyno, o vėliau būtų keliamas ir vidaus santvarkos . . . Bet derėtis su Sovietų Sąjunga reikia.

Kaikurie partijos atstovai abejojo, kad įvykdžius Rubino siūlymą būtų R. Vokietijos gyventojams duota daugiau laisvių ir kad visa tai prisidėtų prie atoslūgio ir prie taikos Europoje.

Šis ginčas siekė tiek toli, jog sekusiems partijos suvažiavimą atrodė, kad čia yra suvažiavę dviejų skirtingų partijų atstovai.

Rastas kompromisas

Pagaliau abi pusės nusileido, ir partijos galutinis suskilimas dar neįvyko. Po ilgų ginčų, kalbų ir pasitarimų dėl Rubino pasiūlymo rastas kompromisas. Numatyta galimybė dviejų Vokietijų konfederacijos. Teritoriniai klausimai, pagal partijos atstovų nutarimą, negali būti pagrindine kliūtimi siekiant susitarimo bei gero sugyvenimo su R. Vokietija ir kitais komunistiniais kraštais. Sudarant taikos sutartį, partija remsianti kiekvieną iniciatyvą Lenkijos pretenzijų atžvilgiu.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Sovietų astronautas plk. V. Komarovas, valdęs erdvėlaivį Sojuz I, besileisdamas žemėn, užsimušė. Buvo žinių, kad sovietai rengiasi iššauti antrąjį erdvėlaivį su keletu astronautų, kurių uždavinys būtų priartėti prie skriejančio Sojuzo I ir į jį persikelti. Projektas, matyt, nepavyko. Nelaimės priežastis dar nėra žinoma; spėjama, kad nusileidžiant susisuko parašiutų virvės.

Pasaulio įvykiai

SOVIETŲ SĄJUNGA IR KOMUNISTINĖ KINIJA PASIRAŠĖ SLAPTĄ SUTARTĮ, kuri leis sovietams gabenti ginklus ir teikti ekonominę paramą Š. Vietnamui per Kinijos teritoriją. Tokias išvadas daro gerai informuotas amerikiečių žurnalas "U.S. News a. World Report", konstatuodamas suvaržymų panaikinimą sovietų transportui Kinijoje. Kad Mao "raudonieji sargai" nedarytų kliūčių, traukinius Sovietų Sąjungos ir Kinijos pasienyje perima Š. Vietnamo geležinkeliečiai. Sovietų transportiniai lėktuvai iš Irkutsko skrenda į Naningą ir iš Alma Atos į Kunmingą. Abi šios vietovės yra Š. Vietnamo pasienyje. Manoma, jog Kiniją privertė nusileisti ir sustabdyti trukdymus Š. Vietnamo prezidento Ho Chi Minh grasinimas pradėti taikos derybas su JAV. Šis sustitarimas palaidoja visas greitos taikos viltis Vietname, nes dabar karas galės būti tęsiamas neribotą laiką. Haifongo uosto užblokavimas problemos neišspręs, kol bus užtikrintas tiekimas per Kinijos teritoriją. Amerikiečių karo laivyno lėktuvai bombardavo dvi elektros jėgaines Haifonge ir jo priemiestyje. Hanojaus radijas skelbia, jog bombardavimo metu žuvo virš 100 civilių, buvo sugriauta eilė pramonės įmonių. Prez. L. B. Johnsonas, atrodo, yra papildęs leistų bombarduoti taikinių sąrašą.

Konradas Adenaueris, pokarinės Vokietijos pirmasis kancleris, mirė sulaukęs 91 m. amžiaus. Iš griuvėsių jis prikėlė V. Vokietiją ir iš pralaimėjimo grąžino ją tarptautinėn bendruomenėn. Velionies pastangomis buvo padėti demokratinio gyvenimo pagrindai krašte, kuris lig šiol buvo linkęs garbinti diktatorius ir karinės jėgos principą. Į laidotuves atvyko prez. L. B. Johnsonas ir visa eilė kitų valstybių vyriausybių galvų. Atidavę paskutinę pagarbą seniausiam Europos politikui, jie turės progą atnaujinti ryšius ir aptarti ateities problemas.

R. Vokietijos komunistų suvažiavime dalyvavo ir pasakė kalbą sovietų kompartijos vadas L. Brežnevas, pakartodamas jau nekartą girdėtą mintį, kad yra atėjęs laikas sušaukti pasaulinę komunistų partijų konferenciją. Tokia konferencija esanti būtina komunistų vienybei atstatyti, gretoms suglaudinti. Šį kartą jis nepuolė komunistinės Kinijos, matyt, nenorėdamas susilaukti kitų kraštų kompartijų opozicijos konferencijai.

Graikijoje karaliaus Konstantino vardu įvyko kariuomenės sukilimas prieš premjero P. Canellopulos vyriausybę, kuri ruošėsi skelbti parlamento rinkimus gegužės 28 d. Politinė trintis tarp karaliaus Konstantino ir antikarališkų pažiūrų buvusio premjero G. Papandreou vyksta jau nuo 1956 m., kai buvo atskleistas bandymas kariuomenę nuteikti prieš karalių. Senasis politikas G. Papandreou tikėjosi tapti laimėtoju sekančiuose parlamento rinkimuose ir karalių padaryti tik ceremonijoms skirta marionete. G. Papandreou neapykanta karaliui Konstantinui trukdė jį pakeitusių premjerų darbą. Sukilimas buvo įvykdytas be kraujo praliejimo. Naująjį ministerių kabinetą sudarė dešiniojo sparno atstovui Konstantinui Kollias. Kariuomenė yra suėmusi nerimą skleidusį G. Papandreou ir jo sūnų, suiminėja jų kairiojo sparno šalininkus. Naujasis premjeras K. Kolias pareiškė, kad parlamento rinkimai gegužės 28 d. bus įvykdyti ir kad jų neplanuojama atidėti.

Mihajlo Mihajlovas, jugoslavų rašytojas, kritikavęs prezidentą Tito ir jo komunistinę sistemą, buvo nuteistas kalėti 4½ metų. Jis buvo kaltintas tėvynės apšmeižimu užsienyje išleistuose raštuose. Buvęs Zadaro universiteto prof. M. Mihajlovas teisme drąsiai gynėsi, kaltę suversdamas prezidentui Tito ir jo komunistams. Jis pareiškė teisėjui, jog Jugoslavijai didesnę laisvę už komisarus yra davę karaliai. Prez. Tito mėginąs užgniaužti jugoslavų tautos viešąją nuomonę, nes balsą tautiniuose ir ekonominiuose reikaluose turi tik 6% krašto gyventojų. Kompartija mėginanti kurstyti neapykantos liepsnas tarp paskirų Jugoslavijos respublikų.

Stalino dukra Svetlana iš Šveicarijos atskrido į JAV, kur spalio mėn. bus išleista jos atsiminimų knyga. Ji pareiškė aerodrome ją sutikusiems žurnalistams, kad iš Sovietų Sąjungos buvusi priversta pasitraukti dėl laisvės stokos. Tai buvęs nelengvas sprendimas, nes Maskvoje jai teko palikti du vaikus — sūnų ir dukrą. Nuo pat vaikystės dienų Svetlana mokėsi komunizmo ir juo tikėjo, bet pamažu pradėjo abejoti. Dėmesio verti jos žodžiai: "Užaugau šeimoje, kur niekada niekas nekalbėdavo apie Dievą. Vėliau įsitikinau, kad žmogus negali egzistuoti be Dievo savo širdyje . . ." Ji taipgi sakėsi negalinti užmiršti Maskvoje paliktų vaikų, pavedanti juos Dievo globai ir tikinti, kad vieną dieną vėl bus lemta su jais susitikti. Valstybės departamentas pareiškė, kad Svetlanai nebuvo suteikta politinė globa, nors jai leista pasilikti Amerikoje neribotą laiką.

Ganos karinę vyriausybę mėgino nuversti kariuomenės daliniai, vadovaujami ltn. S. B. Arthur. Sukilimo metu žuvo gen. ltn. E. K. Kotoka, pasižymėjęs revoliucijoje prieš diktatorių Nkrumah. Pasaulyje buvo imta spėlioti, jog naujasis sukilimas turėjo tikslą grąžinti nuverstąjį diktatorių Nkrumah, bet šiuos gandus paneigė kraštą valdančios tautinės išlaisvinimo armijos vadas gen. J. Ankrah. Jo teigimu, sukilimas buvo paprastas jauno karininko bandymas pasigrobti valdžią.

Amerikiečių mokslininkai sėkmingai nuleido į mėnulį erdvėlaivį "Surveyor III", aprūpintą televizijos aparatais ir nedideliu kastuvėliu mėnulio paviršiui prakasti. Mechaninių rankų pagalba prakastą mėnulio žemių sluogsnį užfiksavo televizijos aparatai. Tai yra antras sėkmingas amerikiečių bandymas nuleisti specialiais aparatais aprūpintą erdvėlaivį į mėnulį. Iš trijų mėginimų tik antrasis buvo nesėkmingas.

Amerikiečių FBI agentai nuo kovo 27 d. seka diplomatiniu pasu aprūpintą sovietų pilietį Vasilijų Kuznecovą, važinėjantį po JAV. Manoma, kad jis yra Vasilijus Možečkovas, augštas slaptosios milicijos — KGB pareigūnas. Jo vizito tikslas nėra žinomas. Nepageidaujamą svečią saugo diplomatams teikiamas imunitetas.

KANADOS ĮVYKIAI

PALENGVINO IMIGRACIJĄ

Darbo jėgos min. Jean Marchand pranešė jungtinei federacinio parlamento ir senato komisijai planus, kurie palengvins imigraciją Kanadon ir imigrantų skaičių padidins 25%. Dėl tautinių grupių protesto jis buvo priverstas atšaukti anksčiau paskelbtus suvaržymus, liečiančius artimųjų ir giminių atsikvietimą. 1966 m. Kanada įsileido apie 195.000 imigrantų, o šiemet jų skaičius gali siekti net 240.000. Kol Kanadoje trūks darbo jėgos, suvaržymai nebus taikomi.

Senatas pradėjo svarstyti įstatymą, uždraudžianti LSD — haliucinaciją sukeliančiu chemikalų vartojimą ir jų platinimą. Asmenys, pas kuriuos bus rasta LSD, pirma karta bus baudžiami $1.000 arba šešiais mėnesiais kalėjimo, antrą kartą — $2.000 arba vieneriais metais kalėjimo. LSD pardavinėtojams augščiausioji bausmė bus 10 metų už grotų. Kaikurie senatoriai reikalauja, kad LSD būtų itrauktas į narkotikų grupę, atitinkamai padidinant bausmes.

Daniel Roland Michener senato salėje buvo prisaikdintas 20-tuoju Kanados gubernatorium. Priesaikai vadovavo augščiausio teismo teisėjas J. R. Cartwright. Ji buvo atlikta anglų ir prancūzų kalbomis. Naujasis gubernatorius pasveikino 21 patranku šūvis prie Otavos upės. Augštiesiems svečiams gubernatoriu D. R. Michener pristatė premjeras L. B. Pearsonas, kadaise kartu su juo žaides ledo rituli. Savo pirmojoje oficialioje kalboje D. R. Michener pabrėžė Kvebeko provincijos įtaką visai Kanadai. Jis taipgi kalbėjo apie prancūzų ir anglu kilmės kanadiečių bendradarbiavimą, neužmiršdamas ir kitų tautinių grupių įnašo.

Užsienio reikalų ministerio P. Martin parlamentinis sekr. Donald Macdonald pareiškė federaciniame parlamente, kad Kanados vyriausybė nesiruošia išduoti vadinamųjų karo nusikaltėlių. Klausimą buvo iškėlęs parlamento narys H. W. Heridge, norėdamas žinoti, kas bus padaryta su 15 karo nusikaltėlių, gyvenančių Kanadoje. D. Macdonald prisipažino, jog šis sąrašas esąs įteiktas vyriausybei, bet jokių priemonių nebus griebtasi, nes kriminalinio kodekso įstatymai negali būti taikomi tokiai tolimai praeičiai.

Ontario sveikatos apdraudą OMSIP planuojama sujungti su federaciniu sveikatos apdraudos planu, kuris pradės veikti 1968 m. liepos 1 d. Ontario sveikatos apsaugos min. Allan MacEachen šiuo klausimu derasi su Otava, reikalaudama, kad federacinė vyriausybė padengtų puse išlaidu ir plano administraciją. Pagrindiniai Otavos reikalavimai yra šie: apdrauda turi būti taikoma visiems gyventojams, turi galioti ir kitose provincijose, o administracija privalo būti provincinės vyriausybės rankose. Albertos ir Ontario provincijos

(Nukelta į 9 psl.)

Pavojus Baltijos valstybėms

Besilankant Sov. Sąjungos premjerui Londone buvo pasirašyta sutartis, kuria Pabaltijo valstybėms priklausantis turtas panaudojamas Sov. Sąjungos ir Britanijos sąskaitoms išlyginti. Nors Britanijos vyriausybė pareiškė, kad ta sutartis nereiškianti sovietinės okupacijos pripažinimo Pabaltijo kraštuose, tačiau daugelio nuomone tai esas žingsnis ta linkme. Tuo reikalu buvo parašytas griežtas raštas Britanijos vyriausybei per lordą Caradon, Britanijos atstovą prie Jungt. Tautų Niujorke. Tą raštą parašė baltiečių organizacija BATUN (Baltic Appeal To United Nations). Jame buvo paprašyta platesnių paaiškinimų, ypač dėl Pabaltijo valstybių aukso Britanijos bankuose ir dėl kėsinimosi pripažinti sovietine Pabaltijo okupaciją. Per minėtą lordą Caradon buvo gautas paaiškinimas iš Britanijos užsienio reikalu ministerijos. Jame rašoma, kad Britanija pripažįsta faktinę Pabaltijo valstybių inkorporaciją, bet ne teisine (de jure). Dabartinėmis aplinkybėmis Britanijos vyriausybė nelaiko nė vieno autoriteto kompetentingu atstovauti Pabaltijo valstybėms. Be to, Britanijos vyriausybė nemananti, kad padarytoji sutartis su Sov. Sąjunga yra neteisėta, nes tam nesa pagrindo. Smulkesniu informaciių šiuo metu Britanijos vyriausybė negalinti duoti. Ji mananti, kad padarytoji sutartis nėra atsisakymas nuo laisvės principo taikymo kitoms tautoms. Esą santykiai su Sov. Sąjunga visoje Europoje turėtų būti nustatomi tarpusaviu pasitikėjimu ir supratimu.

Tokiu atsakymu baltiečiai negali būti patenkinti. Iš jo aiškiai matyti ne tik nesiskaitymas su nepriklausomų Pabaltijo kraštų atstovais, bet ir kėsinimasis į tų kraštų turtą bei pasūkis į galutini sovietinės okupacijos pripažinimą. BATUN organizacija, kuriai vadovauja mons. J. Balkūnas, kun. N. Trepša ir V. Vinkmanas, paskelbė atsišaukimą, kviečianti visus baltiečius protestuoti prieš britų laikyseną. Gegužės 19-toji numatyta bendra protesto diena tuose miestuose, kur yra britų atstovybės. Joms turi būti įteikti protestai raštu. Protestai turi būti masiniai. Britanijos vyriausybė turi pajusti, kad laisvojo pasaulio baltiečiai budi ir smerkia kiekviena pavergtųjų kraštu teisiu pažeidimą. Protesto raštu nuorašus prašoma siųsti BATUN vadovybei, kad ši per britu atstovą prie Jungtinių Tautu galėtu parodyti Britanijai plačiuju baltiečiu sluogsniu nusistatyma. Štai adresas: Baltic Appeal to the United Nations 2789 Schurry Ave, New York, N.Y. 10465, USA. Britanijos atstovo adresas: H. E. The Rt. Hon. Caradon, United Kingdom Mission to the United Nations, 845 Third Ave, 10th Floor, New York, N.Y. 10022, USA.

Pakeisti Maskvos patikėtiniai Lietuvoje

Naujai "išrinktos" okupuotos Lietuvos augščiausios tarybos posėdyje Vilniuje buvo padaryta kaikurių pakeitimų Maskvai tarnaujančios "valdžios" pakopose. Vietoje J. Paleckio augščiausios tarybos prezidiumo pirmininku buvo paskirtas ligšiolinis "premjeras" Motiejus Šumauskas, jo pavaduotojais — dail. Jonas Kuzminskis, Šakių rajono Barzdų kolchozo agronomė Aldona Mačenskienė. Sekretorium paliktas J. Paleckio draugas Stasys Naujalis. Prezidiumo narių vietas užėmė: A. Lazdauskienė, K. Lengvinas, K. Masevičius, F. Murnikovas, I. Ožekauskienė, P. Petronis, J. Pivoriūnas, A. Sniečkus, V. Sokavičius, J. Vildžiūnas ir L. Žėčius. Augščiausios tarybos pirmininko pareigos teko Antanui Barkauskui.

"Ministerių" kabinetas buvo paliktas tas pats, išskyrus "premjerą", kurio pareigas perėmė Lietuvos kompartijos ck buvęs sekretorius Juozas Maniušis, 57 m. amžiaus.

Šie pakeitimai neturi didesnės reikšmės, nes tikrasis sovietu okupuotos Lietuvos valdovas juk yra ne "premjeras" ir ne augščiausios tarybos prezidiumo pirmininkas, vadinamas "prezidentu", bet kompartijos pirmasis sekr. A. Sniečkus, kurį lig šiol prižiūrėdavo iš Maskvos atsiųstas antrasis sekr. B. Popovas. Lietuvos kompartijos ck penktajame plenume jis buvo pakeistas nauju Maskvos politruku — V. Charazovu. Tenka manyti, jog šie maskviniai politrukai turi didesnę galią už patį A. Sniečkų. Lietuvos kompartijos ck sekretorių gretas taipgi papildė A. Ferensas, pakeitęs "premjeru" tapusį J. Maniušį. Į centrinio komiteto narius buvo paaugštinti ligšioliniai kandidatai — K. Kairys ir V. Morkūnas. J. Paleckis, dabartinis vadinamosios tautybių tarybos pirmininkas Maskvoje, buvo atleistas iš lietuviškos kompartijos ck nario ir augščiausios tarybos prezidiumo pirmininko pareigų.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius k. dr. Pr. Gaidamavičius
pavaduotojas A. Rinkūnas; redakcijos narys Vyt. Kastytis.
Metinė prenumerata $6, pusmetinė—$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland— Lithuanian Weekly
Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368 - 6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Švedijos protestantai** pakvietė katalikų vyskupą J. Willebrands, krikščionių vienybės sekretorių Vatikane, skaityti eilę paskaitų apie Vatikano santarybą.

★ **Kardinolas R. Cushing** paskelbė, kad Bostono arkivyskupijoj kunigai gali išeiti pensijon 65 metų amžiaus, o sulaukę 75 metų — privalo.

★ **Vokietijoj** protestantai ir katalikai sutarė išleisti bendrą Šv. Rašto vertimą, kuris tarnautų bendroms pamaldoms, radijui ir televizijai.

★ **Maldų diena** dėl pašaukimų prašant popiežiui buvo pravesta visame pasaulyje balandžio mėn. 9 d.

★ **Anglijoje renkamas** milijonas parašų prieš aborto įstatymo projektą. Tai prašymas premjerui Wilsonui, kad to įstatymo nepraleistų.

★ **Rabinas L. Ginsbergas** Edmontone katalikų bažnyčioje skaitė Mišiose epistolą. Tai pirmas toks atsitikimas, kad žydų rabinas aktyviai dalyvautų katalikų pamaldose.

★ **Katalikų kunigams bus leidžiama** ir svetimoje vyskupijoje laikyti Mišias, sakyti pamokslus, klausyti išpažinčių be vietinio vyskupo leidimo. Pradžią padarė Mančesterio vyskupas E. Primeau, paskelbdamas, kad jo kunigai gali vykti į Worčesterio, Springfieldo, Portlando ir Burlingtono vyskupijų parapijas ir teikti pagalbą. Taip daroma bendru vyskupų sutarimu.

★ **Komunizmo pavojus** ateina iš universitetų — pareiškė kun. H. Rigney, kuris yra buvęs profesorium Kinijos ir Filipinų universitetuose. Buvęs Havanos, Kuboje, universiteto rektorius kun. J. Kelly paaiškino, kaip buvo ruošiami komunistai — universiteto studentai. Panašus pavojus gresiąs Amerikoje.

★ **Kunigų seminarijų** reforma svarstoma visuose kraštuose. Čilėje, Bolivijoje, Argentinoje panaikintos vadinamos mažosios seminarijos (gimnazijos ir filosofijos kursas). Teologijos studentams bus leidžiama daugiau bendravimo su pasauliečiais žmonėmis. Malines, Belgijoje, kun. seminarijos klierikams kas mėnesį duodama viena savaitė bendrauti su įvairių kategorijų žmonėmis. Šveicarijos Friburgo seminarijoje pakeista visa mokslo programa. Azijoje ir Afrikoje bus ruošiami klierikai pagal tų kraštų papročius ir kultūrą.

★ **Italijos premjeras** J. Saragat, nors ir socialistas, nustebino visus savo pareiškimu: "Yra problemų, kurioms atsakymą gali duoti tik tikėjimas. Be moralinės šviesos politinis gyvenimas yra užgeseęs, o be politinio gyvenimo jėgos moralė krinta".

★ **Ateizmo studijų centras** atidarytas Vienos, Austrijoj, universitete. Jis tiria su netikėjimu susijusias problemas; vadovauja kardinolas Koenig, Vienos arkivyskupas.

★ **Sirijoj, Damasko mieste,** pastatyta Švč. Marijos garbei bažnyčia, kurią finansavo katalikai, ortodoksai, koptai, adventistai, kalvinistai, mahometonai ir net šintoistai.

★ **Suomijos valdžia** sustiprino diplomatinius ryšius su Vatikanu. Šv. Sostas paskyrė Suomijai apaštališkąjį nuncijų Xanto arkivyskupą B. Heim.

★ **Naujos kunigų seminarijos** atidarytos: Los Angeles, Kansas City ir Wheelinge; Filipinuose — Tarlake; Italijoj — Adrijoj ir Konkordijoj.

★ **Mergaičių miestelis** planuojamas Amerikoje ant Elkhorn upės kranto. Vadovauja Gerojo Ganytojo vienuolės. Bus atidarytas 1970 m. pavasarį.

★ **Katalikų universitetas** Louisville, Ky, įteiks balandžio 30 d. Bellarmino medalį N. Katzenbachui, buvusiam teisingumo ministeriui, už teisingumą, gailestingumą ir nuosaikumą sprendžiant sunkias bei ginčijamas problemas.

★ **Amerikos katalikų** filosofų pirmininku metiniame suvažiavime Notre Dame universitete, Indijanoje, išrinktas Robertas Kreyche, Arizonos universiteto profesorius.

★ **Britanijos katalikų skaičius** auga; 1966 m. padidėjo 15.320; šiuo metu yra 4.016.212.

★ **Patriarchas Kyrilios,** Ortodoksų Bažnyčios galva Egipte, pasiuntė popiežiui Pauliui VI laišką, prašydamas grąžinti Šv. Morkaus kūną, kuris palaidotas Venecijoje. Pagal tradiciją evangelistas Morkus įvedęs krikščionybę Afrikoje ir esąs Koptų Bažnyčios įsteigėjas. Jo kūnas būtų perkeltas į Aleksandrijos miestą. **B. M.**

"GRAF SPEE" MUZĖJUS

V. Vokietijos krašto apsaugos ministerija gavo Urugvajaus vyriausybės leidimą iškelti paskandintą karo laivą "Graf Spee", kuris bus atgabentas į Kiel uostą ir paverstas laivyno muzėjum. Šis laivas prasidėjusio karo buvo užkluptas tarptautiniuose vandenyse, bet jo kapitonas Hans Langsdorf iki 1939 m. gruodžio 12 d. išvengė britų karo laivyno spąstų.

La Plata upės žiotyse įvykusiose kautynėse su britų laivais "Ajax", "Achilles" ir "Exeter" vokiečių jūrininkai parodė didelę drąsą, bet "Graf Spee" buvo taip apgadintas, kad kapitonas buvo priverstas pasitraukti į neutralų Montevideo uostą. Šį nelygi kova plačiai nuskambėjo anuometinėje pasaulio spaudoje. Urugvajaus vyriausybė, remdamasi tarptautinių įstatymų paragrafais, po kelių dienų įsakė "Graf Spee" kapitonui plaukti į atvirus vandenis, kur jo laukė britų laivai. Matydamas, kad su pažeistu "Graf Spee" neįmanoma bus atsilaikyti prieš britus, kpt. H. Langsdorf jį pats paskandino netoli Montevideo uosto. Laivo įgula buvo išleista į Argentiną ir iš ten pasiekė Vokietiją, išskyrus kapitoną, trečią dieną nusišovusį Buenos Aires mieste. Pokario metais britai pagamino filmą, kuriame šis visas incidentas vaizduojamas kaip vienas įdomiausių jūros karo istorijos puslapių.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444
Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Žydai Vokietijoje ir pasaulyje

Keli žydai su dideliais uždarbiais • Po karo teliko 25.000 žydų, kurie atsisako savo tikėjimo ir sudaro mišrias šeimas • Kiek žydų pasaulyje, Europoje, JAV, Europos ir Izraelio miestuose?

V. ALSEIKA, Vokietija

Kokia V. Vokietijos žydų padėtis? Ar jie įsistiprinę vokiečių ūkyje? Tai klausimai, kuriuos tenka ne nuo šiandien išgirsti. Ir šių eilučių autorius, šeštuosius metus iš eilės gyvendamas V. Vokietijoje, domėjosi šiuo klausimu. Jis nugirsdavo įrodymus, kad žydų vaidmuo nebėra bereikšmis. Esą pačių stambiausių prekybos namų dideliuose miestuose (department stores) savininkai — žydai, pats turtingiausias filmų gamintojas Berlyne Brauner — žydas. Žydai įsitvirtinę radiofonuose, televizijoje, leidyklose, spaudoje (pvz. Springerio leidiniai "Die Welt" ir kt., atrodo, turi semitizmo priemaišų; tas pats pasakytina apie vokiečių liberalų savaitraštį "Die Zeit" Hamburge). Kokia tikroji padėtis? Čia pateiksime kiek žinių, daugiau pasinaudodami mėnesinio žurnalo "Capital" (1966 m. 11 nr.) duomenimis.

Žydas, pastatęs dvi "Nibelungų" serijas

Taip, ir "Capital" neneigia, kad šių dienų Vokietijoje esama žydų su dideliais kapitalais. Toks yra filmų gamintojas, CCC firmos V. Berlyne šefas Arthur Brauner. Jis neseniai vokiečių publikai pateikė dviejų dalių "Nibelungų" filmą, į kurį investavo 2 milijonus DM. Visi pripažino, kad tai bus didelis "gešeftas". Iš tikrųjų, Braunerio kūrinys neša pinigus. Kitas žydas, Rolf Siegemund Eden, taip pat V. Berlyne, neseniai pasiūlė parduoti už 6 mil. DM (pusantro mil. dol) visą eilę jo įsteigtų naktinių klubų. Trečiasis — advokatas prof. Hans Deutsch įsileido į verslą su apmokėjimo pinigais nukentėjusiems žydams, uždirbo daugiau kaip 13 mil. DM honoraro ir ... pateko į kalėjimą. Tai trys būdingieji pavyzdžiai. Meno pasauly, tiesa, esama žydų, kurie nepaprastai kelia vokiečių kultūros vardą. Pvz., jei vykstama į Miuncheną stebėti Kammerspiele teatro vaidinimų, tai tik dėl Fritz Kortner pastatymų. Jei visoje Vokietijoje publika gėrisi Hauptmanno "Prieš saulėlydį" drama, tai tik dėl žydo Ernst Deutsch meistriškos vaidybos. Čia nekalbėsime apie knygų autorius, leidyklas, televizijos programas ... (Beje, dviejų svarbiųjų Miuncheno dienraščių — "Sueddeutsche Zeitung" ir "Abendzeitung" redakcijose — nemaža dalis žydai ...).

Žalia šviesa apsukriems

Čia nevieta pasakoti apie žydų kilimo istoriją. Galime tik paminėti, kad 19 amžiaus liberalizmas žydams pasirodė kaip žalioji šviesa — jie galėjo jau pasireikšti, pasižymėti, ypač tie, kuriems nestokojo apsukrumo. Žydai neišmoko valdyti plūgo ar naudoti priekalo, užtat jie sugebėjo tinkamai elgtis su pinigu bei prekėmis. Išdava? Šio amžiaus pradžioje 75% Vienos didžiųjų bankų buvo žydų rankose. Vėliau Vokietijoje žydai įsigalėjo prekyboje, bankuose, bet ne administracijoje, politikoje, juo labiau — ne kariuomenėje.

Prieš hitlerinėje Vokietijoje žydai buvo savininkai didžiųjų prekybos namų: Tietz, Wertheim, Karstadt; jiems priklausė žinomos Ullsteino, Mosse leidyklos; iš 201 Berlyno privataus banko 150 buvo žydų nuosavybė. Tačiau 1930 m. iš 557 Reichstago narių žydų tebuvo 17. 1933 m. 68 mil. vokiečių tarpe žydų buvo 500.000. Sekė žydų naikinimas, kacetai ir ... 1945 m. Vokietijoje žydų skaičius siekė 15.000. Manoma, kad 300.000 Vokietijos žydų emigravo ir 170.000 buvo likviduota. Tie, kurie liko, nesudarė elito nei religiniu, dvasiniu, nei ūkiniu požiūriu.

Naujos žydų bendruomenės

Drauge su 9.000 žydų, sugrįžusių atgal į Vokietiją iš Izraelio ir kitų kraštų, likusieji įkūrė naujas žydų bendruomenes. Vokietijoje jau nebebuvo žydų elito, nes grįžusieji daugiausia buvo iš rytinių sričių arba sąjunginiukų išgelbėti kacetuose. 1952 m., kai jau buvo baigta žydų emigracija į Izraelį, Vokietijoje dar buvo 12.000 rytų žydų, iš kurių 2.000 atsisakė palikti jiems įrengtas stovyklas. Jų tarpe buvo 1.000 žydų, grįžusių iš Izraelio, nes ten jiems nepatiko. Dar ligi 1959 m. žydai grįždavo atgal į Vokietiją, tačiau padažnėjus "hackenkreuzų" tepliojimams sinagogose, atvykėlių skaičius beveik sustojo. Šiuo metu V. Vokietijoje priskaičiuojama 25.000 žydų, susitelkusių į 70 bendruomenių ir gyvenančių 500 vietovių. Esama greičiausia dar 10.000 žydų, kurie atsiribojo nuo savo bendruomenių, ir dar 10.000, pakeitusių savo tėvų tikėjimą.

Atsisako savo tikėjimo

Jei Hitleris žydamas yra atėmęs istoriją, tai tikėjimo atsižada jie patys. Šiuo metu tebėra vos 1000 giliai tikinčiųjų žydų, mažiau kaip 5% reguliariai telanko šeštadienio pamaldas, mažai kas tesilaiko "košer" reikalavimų; du trečdaliai žydų tuokiasi su krikščionimis ar krikščionėmis; trys ketvirtadaliai tų mišriųjų vedybų vaikų auklėjami krikščioniškoje dvasioje.

Žydai tebedirba ekonominėje srityje. Iš 25.000 Vokietijos žydų 25% sudaro pensininkai, 40% — šeimos nariai ir vos 35% — dirbantieji. Kitais žodžiais, iš visų žydų vos 5.000 turi savarankišką darbą. Visų dirbančiųjų 70% yra prekyboje ar susisiekimo srityje, 20% — pramonėje, amatuose, 10% — laisvose profesijose ar viešojoje tarnyboje. Žydų pavardžių neberasime nei didžiųjų bankų vadovų tarpe, nei pramonės priešakyje. Yra tik viena išimtis: į Vokietiją atvyko dirbti Koelno Ford AG generalinis direktorius Robert G. Layton, na, ir jau minėtas filmų gamintojas Brauner. Patraukliausia sritis, į kurią žydai veržiasi, tai — smuklės bei pramogų vietos.

Kiek žydų pasaulyje?

Šiuo metu žydų pasaulyje skaičius siekia 13.126.680. Jie pasiskirsto taip: Afrika — 249.000, Azija — 2.296.950, Amerika — 6.594.750, Australija — 71.000, Europa — 3.914.980.

Žydų skaičius Europoje: 1937 m. buvo Sovietų Sąjungoje — 2.450.000 (2,0% gyventojų skaičiaus), 1962 m. — 2.700.000 (1,29%), Prancūzijoje — 1937 m. — 225.000 (0,55%), 1962 m. — 500.000 (1,2%), Britanijoje — 1937 m. — 340.000 (0,7%), 1962 m. — 450.000 (0,85%), Rumunijoje — 1937 m. — 900.000 (5,0%), 1962 m. — 150.000 (0,8%), Vengrijoje — 1937 m. — 445.000 (5,1%), 1962 m. 80.000 (0,8%), Turkijoje — 1937 m. — 82.000 (0,5%), 1962 m. — 50.000 (0,18%), Belgijoje — 1937 m. — 60.000 (0,7%), 1962 m. — 36.500 (0,4%), Italijoje — 1937 m. — 50.000 (0,12%), 1962 m. — 32.000 (0.06%), Vokietijoje — 1937 m. — 385.000 (0,58%), 1962 m. — 32.000 (0,04%), Lenkijoje — 1937 m. — 3.300.000 (9,7%), 1962 m. — 30.000 (0,14%), Olandijoje — 1937 m. — 113.000 (1,4%), 1962 m. — 27.000 (0,25%).

Pagal bendruomenes, žydų paskirstymas miestuose buvo: Berlyne 1935 m. — 150.000, 1964 m. — 6.500; Čikagoje 1935 m. — 365.000, 1964 m. — 285.000; Haifoje 1935 m. — 50.000, 1964 m. — 200.000; Jeruzalėje 1935 m. — 80.000, 1964 m. — 180.000; Kieve 1935 m. — 150.000, 1964 m. — 100.000; Lodzėje 1935 m. — 200.000, 1964 m. 3.500; Los Angeles 1935 m. — 82.000, 1964 m. 435.000; Niujorke 1935 m. — 2.035.000, 1964 m. — 2.385.000; Tel Avive 1935 m. — 175.000, 1964 m. — 400.000; Varšuvoje 1935 m. — 350.000, 1964 m. — 5.000; Vienoje 1935 m. — 75.000, 1964 m. — 9.000.

Amerika surado jieškom Europos

(Tęsinys iš pr. numerio)

ANTANAS MUSTEIKIS

Savuose Namuose vakarai lietuviški. Prie staliuko susimeta "pulkininkų" grupelė pakortuoti. Jų tarpe atrasi ir europietiškų, ir amerikietiškų lietuvių. Prie baro linksmiau. Išgirsi lietuvišką sutartinę, o dainininkų tarpe atskirsi ir moteriškus balsus ...

Užmigti buvo gera, lyg užliūliuotam. Tik paryčiui aštresni pergyvenimai sugrįžo į pasąmonę. Ir švedikė studentė ir visos rūšys pavergto krašto lankytojų pynėsi į neramų sapną. Ir vėl — grėsmė vaidenos čia pat prie manęs. Regis, tūnau aš vienas atskiroj trobelėj ir staiga jaučiu, matau rusiškąją mešką, lendančią pro mažą langelį — grobio. Lyg paralyžuotas, neįstengiau šauktis pagalbos. Pagaliau pradėjau kriokti ir išsigandusi Danutė mane pažadino.

Atlantidai grimztant

Rugpjūčio 20 d. prisijungėm prie bendrosios ekskursijos ir tuo pat lėktuvu pakilom Naujojo Pasaulio link. Tolinomės nuo Britanijos salos, kuri ėmė grimzti rūkuose. Užpakaly paliko Europa — klasiška, tradiciška, išdidi, bet jau pamėlusi tarptautiniame klimate.

Švedams yra lengva amerikiečius vadinti civilizuotomis beždžionėmis, o prancūzams — idiotais. Šūkiai apie tai, kad amerikiečiai nieko daugiau nenusimano, tik kaip sugauti dolerį, padeda europiečiams pasijusti pranašesniais. Žinia, nėra tautybės, kuri nebūtų šovinistiška ir nesistengtų iškilti svetima sąskaita. Įdomu, kad ir vad. tremtiniai lietuviai jaučiasi esą žymesniais, jei kaip nors sugeba lietuvybę prišlieti prie to krašto, kur jie apsigyvenę. Tad Anglijos lietuviai didžiuojasi, jog jų krašto darbo tempas neužmuša žmonių; Prancūzijos lietuviai manosi esą didesni Europos (ir Lietuvos) patrijotai, kadangi jie nusižiūrėję į De Gaulle; Italijos lietuviai guldo galvą už italų prasčiokėlių geraširdiškumą; Vokietijos lietuviai — drauge su visais "kultūrtregeriais" — neša pasaulio kultūrą ant savo pečių ... O Amerikos lietuviai, nors pakeikia ir prakeikia užsienio politikos klaidas, niekad nepamiršta, kad, jei yra bent viena pajėga šiapus geležinės uždangos, kuri rodo tikėjimą laisve ir žmoniškumu, tai Jungtinės Amerikos Valstybės. Nors ne vien "grynų idealų" vedina, į kovą Amerika yra įsivėlusi ir darbais.

Yra įprasta kalbėti apie Amerikos pragmatiškumą ir beidėjiškumą. Tačiau ir Europos kraštuose nelengva dabar rasti laisvų rinkimų, kur nevyrautų ryškiausi, praktiškiausi, materialistiškiausi klausimai, dažnai nieko bendro neturį su didžiosiomis idėjomis. Visos valdžios tik ir skuba mainikauti su geležinės uždangos kraštais, tartum jos nežinotų, kad ten klesti moderni baudžiava ir kad tuo jos tą baudžiavą stiprina ...

Seka Europa ir kitokiais Amerikos pavyzdžiais, nors prisipažinti vengia. Visi kraštai žengia pramonėjimo, mechanėjimo ir modernaus susisiekimo keliais. Pavažinėk po Europos didmiesčius ir pamatysi, kad niekur nėra vietos automobiliams pastatyti ir pan. Ir jeigu yra toks dalykas, kurį galima pavadinti technologine revoliucija, tai Amerika tebėra jos vadovų eilėje. Ne. Jau neužtenka kilniajai senutei Europai tradicinių syvų modernizmo kryžkelėse. Štai kodėl, man atrodo, palengva ji suvaidino grimzstančios Atlantidos vaidmenį.

Niagara Falls aerodrome amerikiečiai muitininkai stropiai tikrino lagaminus, prabėgomis žvelgdami į didmenas ir pagrin-

(Nukelta į 3 psl.)

Europos jieškantieji keliauninkai Venecijos gondoloje; iš kairės: kun. Leonardas Musteikis, Rimutis Musteikis, Danutė Musteikytė, Akvilina Musteikienė ir dr. Antanas Musteikis

Jie sako...

Dr. H. J. Barnett, Toronto universiteto profesorius: "Per pastaruosius penkerius metus Kanadoje daugiau asmenų pažeidė savo smegenis besaikiu alkoholio vartojimu, negu žuvo kanadiečių per visus II D. karo metus Dieppe, Falaise ir Italijoje."

Martin Luther King, negrų vadas: "Aš tikiu į dryžuotą jėgą — juodąją ir baltą kartu."

Felix von Eckhardt, vokietis žurnalistas: "Didžiųjų valstybių sutartis atominių ginklų plitimui sustabdyti primena alkoholikų klubą, kurio nariai nutarė kreiptis į blaivininkus ir reikalauti, kad pastarieji niekada nevartotų alkoholio."

Peter Worthington, buvęs Toronto dienraščio korespondentas Maskvoje: "Neskirkime perdaug vilčių premjero Kosygino asmenybei. Šiuo metu į jį reikia žiūrėti kaip į asmenį, kuriuo būtų galima pasitikėti, jeigu jis neatstovautų sąžinės nepripažįstančiai sistemai."

Arthur M. Schlesinger Jr., žurnalistas, istorinių knygų autorius: "Didžiausiu Atlanto kraštų paradoksu ateityje teks laikyti Europos ir Amerikos kultūrinį suartėjimą, išaugusį ant politinių nesutarimų prarajos."

Samuel Stratton, JAV kongreso atstovas: "Jeigu mes atsisakytumėm pirkti prancūzišką vyną, pakeisdami jį Niujorko valstijoje gamintu, prezidentas De Gaulle būtų labai greitai parklupdytas."

L. B. Pearsonas, Kanados premjeras: "Paskutiniuosius studijų metus universitete užbaigiau su privataus istorijos mokytojo pagalba, negalvodamas, kur ta nelemta istorija mane nuves."

Kanados katalikių moterų suvažiavimas

Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos skyrių atstovių suvažiavimui, kuris įvyksta 1967 m. balandžio 29-30 dienomis Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose, 1011 College St., numatyta šī **programa.**

BALANDŽIO 29, ŠEŠTADIENĮ:

9.30 val. Registracija.

10 val. Suvažiavimo atidarymas, invokacija (c. v. dv. vadas Tėvas Placidas, OFM), prezidiumo kvietimas, rinkimų ir rezoliucijų komisijų sudarymas, praeito (8-jo) suvažiavimo protokolo priėmimas. Pranešimai: a. centro valdybos, b. centro revizijos, c. "Moters" žurnalo redakcijos (Z, Daugvainienė ir N. Kulpavičienę), d. "Moters" administratorės (B. Pabedinskienė). Skyrių: Delhi, Hamiltono, Montrealio, Toronto Šv. Jono Kr., Toronto Prisikėlimo.

1 val. Susikaupimas bažnyčioje. Pietūs Prisikėlimo parapijos patalpose.

2 val. Draugijos įstatų pakeitimai bei papildymai; naujos centro valdybos ir revizijos kom. rinkimai; sugestijos, pasiūlymai, sumanymai; rezoliucijos ir jų priėmimas; paskaita su iliustracijomis; kava.

5 val. Darbų užbaiga.

BALANDŽIO 30, SEKMAD.:

Draugijos narės ir atstovės prašomos rinktis į Prisikėlimo salę 11 v. r. Iš čia organizuotai bus einama į pamaldas.

11.15 val. Iškilmingos šv. Mišios Prisikėlimo parapijos bažnyčioje; skyriai dalyvauja su vėliavomis, ir narės, kurios tik turi ar gali gauti — su tautiniais drabužiais. Visos užima rezervuotas vietas; po pamaldų agapė parapijos mažojoje salėje; dalyvauja kviesti svečiai, dvasios vadai ir Draugijos narės; dr. A. Šidlauskaitės paskaita; suvažiavimo uždarymas.

Centro valdyba

Nauji politiniai vėjai stiprėja

(Atkelta iš 1 psl.)

Suvažiavime priimta ir daugiau nutarimų. Bet tai nereiškia, kad jau atstatyta ir partijos vienybė. Ginčijamais klausimais bus ir toliau ginčijamasi, o ypač tais klausimais, kurie liečia Vokietijos politiką. Perdideli plyšiai partijoje, kad jie galėtų lengvai pranykti. Sunku tikėti, kad Rubinas atsisakytų nuo savo tezių Vokietijos politikos reikaluose, bet iš kitos pusės neįtikėtina, jog visi partijos nariai sutiktų su jo tezėmis, o ypač vyresnieji. Priėmimas jų reikštų pasidavimą Maskvai be mūšio bei kapituliaciją.

Jaunųjų laikysena

Suvažiavimas parodė, kad laisvųjų demokratų partija nebuvo stipriu partneriu buvusiai koalicijai su CDU/CSU seniau. Juo labiau ji netiktų dabar, kai susimaišė savo tiksluose. Negalės ji tinkamai atlikti nė tų uždavinių, kurie yra statomi opozicinėms partijoms demokratiškai besitvarkančiuose kraštuose.

Šiaip tenka pasakyti, kad laikas dirba Maskvai. Seniau tokias tezes skelbė bei galėjo skelbti tik komunistai. Gi dabar apie tai kalba jau ir laisvųjų demokratų partijos žmonės ir tai ne eiliniai, o priklausą partijos vadovaujančiam kolektyvui. Be to, Rubinas nėra vienas — jis turi užnugurį ir tai, kaip šis suvažiavimas parodė, užtektinai stiprų. Įdomiausia yra tai, kad už jo tezes pasisako jaunesnieji. Aplamai tenka pasakyti, kad Vokietijos politikos reikaluose V. Vokietijos jaunesnioji karta, o ypač jaunimas, yra labai radikalus klausimuose, liečiančiuose rytų ir Vokietijos politiką. Tai patvirtina ne vien šios partijos suvažiavimas. Panašių reiškinių galima užtikti ir kituose junginiuose — politiniuose ir nepolitiniuose. Stebint jaunesniąją kartą V. Vokietijoje, susidaro įspūdis, kad didelė jos dalis numoja į visas romantikas, vyresniųjų tebereiškiamas savo tautiečiams ir buvusioms vokiškoms sritims už geležinės uždangos. Ji nemėgsta erzelio — nori ramybės ir taikos.

PAVERGTOJE LIETUVOJE IR RUSIJOS VERGIJOJE
mūsų broliai šaukiasi dvasinės ir medžiaginės pagalbos
Juos gelbstime per LIETUVIŲ RELIGINĘ ŠALPĄ

Jie šaukiasi religinės pagalbos. Kasdien iš Vatikano radijo siunčiamos lietuviškos religinės ir tautinės programos. Rūpinamės gauti tokias transliacijas ir iš kitur.
Persekiojamiems už Dievą ir Tėvynę padedame visokiais įmanomais būdais.
Padarytumėm daugiau, bet reikia daugiau jūsų visų bendradarbiavimo maldomis ir aukomis.
Lietuvių Religinės Šalpos Komitetas veikia su Amerikos vyskupų žinia;
pirmininkas — vyskupas Vincentas Brizgys
Pagalbai dabar aukas siųskite ar palikimus rašykite taip:
I give, devise and bequeath to
LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID, INC.
64-09, 56th Road, Maspeth, N.Y. 11378.
Katalikų Bažnyčios ateičiai Lietuvoje aukas ar palikimus rašykite:
THE FUND FOR REHABILITATION OF THE ROMAN CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA
64-09, 56th Road, Maspeth, N.Y. 11378.
Aukos ir palikimai laisvi nuo mokesčių-tax deductible
ATEIKITE PAGALBON:
asmenys, parapijos, organizacijos, profesijonalai, prekybininkai. Savo apylinkėje kurkime rėmėjų būrelius.
Supažindinkime kitus su Lietuvos kančiomis,
platinkime knygą
"THE WAR AGAINST GOD IN LITHUANIA";
kaina: popieriniais viršeliais — $1.25, kietais — $3.00.
Ispanų kalba: "LA LUCHA CONTRA DIOS EN LITUANIA";
kaina: $1.00.
LKRŠ valdyba

ATSISVEIKINANT SU VELIONE MATUSEVIČIŪTE

Dar vienas lapas nukrito nuo mūsų tautos medžio. Mes vėl stovime prie naujai pilamo kapo, susirinkę pagerbti vieno veikliausių mūsų šeimos narių, taip jautriai tikėjusio į galutinę Gėrio pergalę, į laimingesnę tėvynės ateitį.

A.a. Izabelę Matusevičiūtę gerbiame kaip iškilią Kanados Lietuvių Bendruomenės veikėją, ėjusią su dideliu pasišventimu visą eilę vadovaujančių pareigų. Ji buvo KLB tarybos narė, Kultūros Fondo pirmininkė, krašto valdybos narė tuo metu, kai mūsų bendrinė organizacija žengė pirmuosius savo žingsnius. Ryškus jos veiklos palikimas yra lietuvių moterų spaudos ir švietimo organizacijos srityje, ypač iš to pirmojo mūsų veiklos dešimtmečio, kai darbo buvo tiek daug, o dirbančiųjų eilės dėl įsikūrimo sąlygų buvo labai retos. Dauguma tuomet rūpinosi savais reikalais. Mes dabar dažnai esame linkę pamiršti ano sunkaus laikotarpio savo vadovus, dažnai ranka numojame, nes "daug tokių yra buvę". Tiesios, atviros širdys dažnai lieka mūsų tarpe nesuprastos, nes nemėgstame tų, kurie mus praneša iniciatyva, minties lakumu, kurie sutrukdo mums sočią, tik savimi apsvaigusią dieną. Ir artimą esame linkę mylėti tik tuomet, jei jis yra naudingas, sveikas, turtingas, sugyvenamas, jei jis mus glosto ir mums pataikauja. Bet tai, deja, nėra Jėzaus Nazariečio krikščionybė ...

A.a. Izabelės Matusevičiūtės asmenyje, kuris jau yra už mūsų laiko ribų, mes šiandien gerbiame lietuvį mokytoją, kuris, kad ir toli nuo savosios žemės, išliko ištikimas savo pašaukimui — nešti šviesą ir kurstyti lietuvybės liepsnelę jaunose lietuvių širdyse. Nedėkingas, sunkus, bet drauge kilnus, "kudirkiškas" kelias, reikalaująs kančios ir aukos, kaip ir tas, kuriuo šimtai jos kolegų ir kolegių tragiškai tėvynėje nuėjo. Mes jos asmenybėje pagerbiame lietuvį mokytoją plačiąja prasme, mokytoją, apie kurį sukasi šiandien Tėvynės meilės ir gyvybės išlaikymas Lietuvoje ir išeivijoje.

Tokia jau aplamai gyvenimė yra mokytojo — auklėtojo paskirtis: susidėvėti ir sunykti jaunų tautos sėklų gerovei. Ši paskirtis, atrodo, labai nereali, nepatraukli aplinkoje, kuri ieško vien naudos, garbės ir valdžios. Bet iš antros pusės, nepamirškime, mokytojas gyvens dar ilgą, ilgą laiką savo mokinių ir jų vaikų širdyse, kai kitų jieškoma garbė ir nauda jau seniai bus dulkėmis virtusi. Jei mes kiekvienas pažvelgsime į savo dienas, vaizdas mokytojo, bent jų daugumos, su kiekviena diena šviesėja, nors jų jau seniai nebėra mūsų tarpe. Tai tik patvirtina mintį, kad žmogus tik prarasdamas save, save išdalindamas, savo širdį, protą, visas jėgas kitiems atiduodamas, laimi sau viską. Viską sau laimi šiandien ir a.a. Izabelė Matusevičiūtė: mūsų pagarbą ir meilę ...

Tebūnie jos sielai visatos Viešpats maloningas, nes ji tiek daug yra Jo mažulėliams gero padariusi.

Stepas Kairys (KLB vardu)

* * *

Jei kaskart susiduriama su dideliais sunkumais surandant neapmokamų darbininkų betkuriam visuomeniškam darbui, a.a. Izabelė, nors ir sunkiu darbu pelnydama duoną, surasdavo laiko ir buvo daugelio visuomeniškų organizacijų uoli talkininkė. Velionė, būdama tiesaus ir atviro būdo, kur reikėjo, nevengdavo tarti ir sveikos kritikos žodį, nežiūrint kam patiks ar nepatiks.

Be kitų sambūrių ir organizacijų, a.a. Izabelė be pertraukos 8 metus iki paskutinių dienų buvo Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje nuoširdi ir veikli narė — ėjo sekretorės pareigas. Jos veiklos įnašas pavergtos Tėvynės laisvinimo kovai tęsti yra didelis. Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje vardu reiškiu nuoširdžią užuojautą jos liūdesy pasilikusiems broliams, seserims ir artimiesiems, o Tau, miela Izabele, tebūnie lengva ši, tolima nuo Tėvynės, svetima žemelė. Ilsėkis ramybėje.

(Ištrauka iš atsisveikinimo kalbos, Red.)

S. Banelis, Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje pirm.

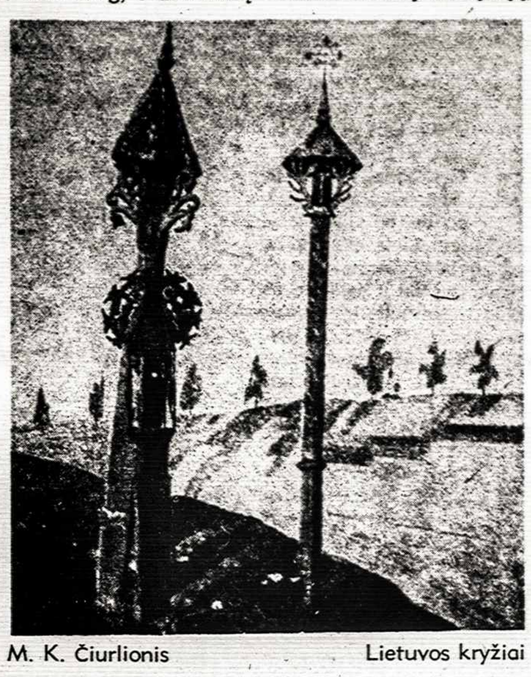

M. K. Čiurlionis — Lietuvos kryžiai

Atkaklaus vilniečio darbai ir metai

Nieko nėra taip nedėkingo kaip visuomeninis darbas, nes visada reikia eiti, rinkti, raginti, pačiam sakyti kalbas, pačiam stalus nešioti ar sales šluoti, o jei kada lieki namie, tai gali tikėti, kad būsi trukdomas telefono. Todėl gal šiais sunkiai valdybas sudaromais laikais reikia džiaugtis ir vertinti tuos asmenis, kurie gelbsti ne tik susirinkimus, kandidatuodami į valdybas, bet ir net keliose organizacijose dirba. Todėl vertas prisiminti nors ir kapos metų proga Čikagos gyventojas Valerijonas Šimkus, daugelio organizacijų narys, aukotojas, pajėgęs ne tik vadovauti, bet ir pats rinkti, dirbti ar net organizuoti Čikagoje antibolševikines demonstracijas.

V. Šimkus yra vilnietis, gimęs 1907 m. sausio 23 d. Lekiškiuose, Švenčionių apskrityje. Baigęs suaugusiųjų gimnaziją, turėjo lenkų persekiojamas bėgti į nepriklausomą Lietuvą. Čia veikė ligi, atgavus Vilnių, buvo paskirtas Vilniaus priešgaisrinės apsaugos viršininku. Valerijonas, turėdamas tokią pareigavietę, gelbėjo vokiečių metais lietuvių jaunimą, priimdamas į tarnybą, tačiau pats dirbo pogrindyje prieš okupantą, kaip ir anksčiau prieš visus kitus. Valerijonas buvo komunistų suimtas ir du kartu pabėgo. Trečią kartą suimtas išsigelbėjo tik sovietų ir vokiečių karui prasidėjus.

Val. Šimkus veikė skautuose, politinių kalinių dr-joj, BALFo šalpoje, Lietuvių Bendruomenėje. Jis organizavo ir vaidinimus bei minėjimus, nes yra baigęs J. Vaičkaus vaidybos studiją. Jis net ir lietuviškų kryžių statytojas. Jo pastangomis Portlande pastatytas lietuviškas kryžius. Jis dirbdino kryžių, kuris pastatytas pasaulinės parodos metu Niujorke. Tokį pat didelį lietuvišką kryžių turi pasistatęs ir savo sodyboje Lemonte, Ill.

Valerijonas Šimkus

Val. Šimkui šešiasdešimt, tačiau tai nėra tik šiaip pergyventas laiko tarpas, tuščias ir bereikšmis. Tai laikas, kurį sukaktuvininkas skyrė tėvynei. Tai gali paliudyti lietuviai visuose kontinentuose, nes jis juos yra aplankęs net Australijoj, nekalbant jau apie Kanadą. Darbai atženklino metus, tegu jie būna skatinamuoju pavyzdžiu visiems, bedirbantiems sunkų visuomenininko darbą.

P. Svilius

Toronto ateitininkai moksleiviai, davę įžodį, bučiuoja savo kuopos vėliavą

Reikalinga pagalba radijo programai

Lietuvių programos iš Vatikano radijo stoties yra užsitarnavusios ypatingos paramos. Jų paruošimas ir perdavimas kasdien į Lietuvą reikalauja didesnės paramos, juoba, kad laikas lietuviškoms programoms pastaruoju metu padvigubintas.

Šiuo metu yra būtina įsigyti profesinį juostelėms įrašyti aparatą, kuris kainuoja $1000, ir įsirengti radijo programoms paruošti patalpas, kurios atsieis per metus apie $1000. Vatikano lietuvių radijo programų paruošėjai labai nuoširdžiai kreipiasi pagalbos į geradarius, nes iš niekur kitur tam reikalui lėšų negauna. Jei kas taps Vatikano lietuvių radijo programų rėmėju ir atsiųs savo auką LKRŠ, gaus pakvitavimą ir galės atskaičiuoti nuo mokesčių. Gal atsirastų mecenatas, geradaris ar keli, kurie sudės $2000, nors ir mažiausia auka laukiama. Jei norima, kad Lietuvos žmonės girdėtų gerai parengtas ir tinkamai transliuojamas lietuvių radijo programas, prisidėkime savo auka. Aukas siųskite Lithuanian Catholic Religious Aid, 64-09 56th Rd. Maspeth, N. Y. 11378, USA.

LKRŠ valdyba

Gegužės 29 d. bus pravesti rinkimai į federacinį parlamentą penkiose Kanados vietovėse. Šias rinkimines apylinkes — 1 Ontario ir 4 Kvebeko provincijoje — 1965 m. buvo laimėję liberalai. Išrinktieji atstovai yra mirę arba užėmę kitas pareigas. Manoma, jog Kvebeko provincijoje papildomus rinkimus laimės liberalų partija, tačiau Sudbury mieste pergalės gali susilaukti naujųjų demokratų atstovas. Rinkimų rezultatai neturės didesnės reikšmės jėgų balansui federaciniame parlamente.

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras, koncertavęs balandžio 15 d. Viduryje: solistai — A. Paškevičienė, A. Keblys ir dirig. M. Roch

Tu norėtum, kad kas nors kalbėtų, kad sudužtų ši siaubinga tyluma ...
HENR. NAGYS

PRABILUSI ŠIRDIS

1 - - -

Iš didžiulio, viliojančiomis reklamomis dekoruoto miesto vedi mane į savo praeities pasaką, ir aš matau — — —

nedideles trobeles su rūkstančiais kaminais ir smulkučiais langeliais; šulinio svirtį ir žalsvą tvenkinį su gagenančiomis žąsimis bei geltono pūko žąsiukais; obelių, kriaušių ir vyšnių sodą su serbentų ir agrastų krūmokšniais pašaliuose; lentelių tvora aptvertą darželį, taip jautriai apdainuotą liaudies dainelėse; plačius dirvonus, laukus ir pievas su čirviruojančiu vieversėliu padangėse; laukinę obelę galulaukyje, verkūnų berželių šilą, didelį ežerą, niršiai čiurlenantį upelį ...

Toli, toli, už vinguriuojančio upelio ir už kvapaus pušyno, įmatau bažnyčios besistiebiančius bokštus ir girdžiu skardaus varpo gaudimą, plaukiantį pamėlusia erdve per laukus, šilus ir upes ...

Girdžiu piemenėlio raliavimą, artojo skardžią kalbą su gyvuliais, jaunimo liūdnas dainas ir migdančią mylinčios motinos lopšinę ...

Rinktiniais žodžiais vaizduoji savo gimtojo krašto grožį, dvasios pagavime idealizuoji jos dvasinius turtus — liaudies pasakas, padavimus, dainas ir patarles, šermenų raudas, darbo talkas, ratelių ir staklių melodiją, gegužės vakarų giesmes, tautiniais drabužiais pasipuošusio jaunimo vikrų šokimą ...

Ak, gerai žinau, kodėl taip įkvėptai porini, kodėl taip vaizdingai pieši niekad nematytus ano krašto vaizdus: nori, kad pamilčiau tavo gimtąją žemę, kad vertinčiau jos sukurtas vertybes, kad kalbėčiau tavo tėvų kalba ...

2 - - -

Kas aš esu? — dažnai klausiu save, kai svaigi muzika vilioja ritmingo šokio žaisman, kai pro dangoraižių fantastiškus bokštus atplaukia gaivališkai skubančio gyvenimo goslūs vaizdai, kai trispalvėm išpuoštose salėse žilagalviai veteranai deklamuoja tolumoje pasilikusios tėvynės meilę ir jos kalbos puoselėjimą.

Kas man ji? Nedidelė rūtų ir šviesių nakčių žemė? — klausiu save, kai plačiomis gatvėmis lenktyniauja puošnūs automobiliai, o elektros žiburiai ir reklamų žėrėjimas supjausto gilaus vakaro sutemas.

Kokiu būdu įsiminti gyvą tėvų kalbą ir jos vingriais žodžiais išsakyti savo išvidinio gyvenimo paines, kai nuo ryto iki vakaro girdžiu ir dalyvauju šio krašto painių narpliojime savo draugų ir pažįstamų kalba?

Kaip vakare įsiteikti pavargusiems tėvams, kai, jiems kalbant, pro mano lūpas nesąmoningai prasiveržia atskiri žodžiai, kurie jiems svetimi ir sunkūs?

Ak, jie mėgina veblenti šio krašto gomurine kalba, bet, užkliuvę už painesnio, sunkiau ištariamo ar netiksliai jų mintį išreiškiančio žodžio, klesteli rankomis, kilsteli pečius ir nuviltų akių žvilgsniu mato mane svetimą ir neperžvelgiamą.

Kokia mano vieta ir koks vaidmuo šeimoje?

Ko iš manęs laukiama?

Ko tikimasi?

Kokį jausmą sukelia jiems mano asmuo — džiaugsmą, pasididžiavimą ar nusivylimą ir liūdesį?

3 - - -

O taip, gerai žinau, ko iš manęs laukia tėvai, jų draugai ir visa jų bendruomenė: jie visi nori, kad mano širdyje degtų anos šalies meilė, kad mano sąmonėje būtų gyvas kultūrinis tautos palikimas, kad kalbėčiau jų gimtąja kalba ir skaityčiau jų laikraščius bei knygas.

Tačiau gyvenimo tikrovė, tartum upės tekėjimas, prievarta neša į šito krašto sriautą. Juk čia gimiau, čia augau ir mokiausi; čia žengiu pirmus savo sąvarankiško gyvenimo žingsnius, čia turėsiu įtempti visas savo fizines ir dvasines jėgas, įkinkyti gabumus, kad šio krašto duona maitinčiausi, jo drabužiais dengčiausi, po jo pastoge savo ateitį kurčiau.

O visdėlto giliai viduje, pačiose mano sielos gelmėse, rusena mažutis, bet gaiviališkas tėvų krašto žiburėlis.

Nors jų tikrovė man tik graži pasaka, sapnas, tačiau tos pasakos motyvais, lyg lengvais voratinkliais, ataustas mano vidaus pasaulis.

Kai atsiplėšiu nuo šios tikrovės raizgynų, mano svaja nuklysta ligi pačių Nemuno bei Neries krantų ir skamba Maironio dainų niuansais.

Anos ir dainos kitokios — liūdnos, lėtai plaukiančios, bet tokios jautrios ir gilios. Jų žodžiuose ir melodijose slypi sunki, kovinga ir dramatiška ano krašto istorija. Net jaunos mergaitės viliojime aidi skaudi atsiskyrimo drama, nes ten tėvų namai buvo tartum šventovė, kurią gyva meile kurstė visi šeimos nariai — ir tėvai, ir vaikai.

4 - - -

— Motute, tėte, aš įsimylėjau!

— Ir mylima esu. Visa jauna širdimi! Taip droviai man prisipažino. Kaip lietuviškoje dainoje ...

Juodu abu pakėlė į mane susirūpinusias akis. Tiek baimės, išgąsčio ir nekantrumo jose. Tiek netikrumo. Nesuvaldomo lūkuriavimo.

Kai ištariau Vytauto vardą, juodu giliai atsiduso ir nuo jų krūtinių, rodos, nukrito didžiulis akmuo. Šypsena pavertė rūpestį džiaugsmu, nekantrų laukimą — išganingu išsipildymu.

O aš jam tariau:

— Tikiu Dievą, nors jo nematau; įtempusi protą, narplioju darbo iškeltas problemas, nors kartais taip sunku; astronautai kyla į kosmines erdves, tėvynės meilės kurstytojai kantriai kenčia ištrėmimą, vargą ir badą; motinos didvyriškai spaudė prie krūtinės sūnų sukruvintus baltinius, o širdyse liepsnojo neišsakoma gėla; ten jie eina į bažnyčią, nors žino, kad už tai nebus glostomi; pareina iš ateistinių paskaitų ir virpančiais pirštais stipriai spaudžia mažutį kryželį ... Visur ir visiems reikia valios, geležinio ryžto — — — tikėti, kovoti, nepalūžti, išsilaikyti ...

— Mudu sukursime lietuvišką darželį. Mudviejų namai bus tartum ištvermės pilis svetimoje žemėje. Vytautai, laiminga esu, nes noriu kartu su tavimi priklausyti senai mūsų tautai. Noriu atsilyginti tėvams, lietuviškai mokyklai, nepažįstamam kraštui — mano tėvų sapnui ir vilčiai — savo meile, kad ji, kūrybiškai išsiskleidusi naujomis gyvybėmis, tęstų naują senos tautos istorijos tomą. Trokštu, kad mes abu, išauginti lūkesčiuose, nerime ir netikrume, pasiimtume ant savo jaunų pečių tėvų įkvėptą pareigą, perkryžiuotume ją valingumu ir ryžtumėmės būsimos kartos formavimu pratęsti kovos dėl laisvės epopėją.

— Kur aš klupsiu, tu mane kelsi. Kur tu svyruosi, aš tave stiprinsiu. Kur plaukia mūsų tėvų svajonės, ten bus ir mūsų įkvėpimo aruodai; kur rusena jų svyruojančios viltys, ten bus ir mūsų jėgų šaltinis; kur jie paliko savo širdies meilę, ten bus ir mūsų atgaiva ...

5 - - -

Žila galva nusvirusi prie nedidelio lietuviško leidinėlio.

Pusbalsiu skaito. Sakiniai svetimo krašto įtakos sužaloti, žodžiai — skurdūs, bet valingai išrinkti iš pasąmonės.

Motina klausosi — — —

"Mūsų atsakomybė yra išlaikyti savo tautą, nors esam jaunoji karta, kitoje šalyje gimę. Kaikurie tėvai dar gyvena sapne, klausdami save, kada vėl galėsim grįžt į Lietuvą? O mes turim būt tie, kurie klausia — "Kada vėl gįšim į Lietuvą?", bet ir pridėt — "Kol galėsim, mes jos neužmiršim!"

Jų akys susitinka, o raukšlėti veidai klostosi šypsenos ir laimės vaivorykšte.

Už jūrių marių merdintis kraštas nemiršta, bet kovoja, atgaivintas naujo kraujo įliejimu.

6 - - -

Ir sakau — — —

yra aukų; be aukų nieko nelaimima.

Atskyla ne vienas ir ne keli; gyvenimo upė gaiviališkai teka ir jos srovė neša daugybę sausų šakelių.

Tačiau tauta nemiršta kaip žaisminga peteliškė ir nepradingsta kaip dūžtanti svaja, — yra tiek jaunų širdžių, liepsnojančių kovos ir pergalės alkiu, kad pavargę žilagalviai gali ramiai priglausti galvas amžinam poilsiui.

Jų darbus tęsia rinktinės atžalos: sapnuoja jų sapnus, seka jų pasakas, kuria pergalės dainas, nes kenčianti tauta gyvena savo išblaškytų vaikų nemirštančia siela.

Gyvena skaidria ateities vizija.

Jonas Gailius

1967. IV. 4.

Liūdnos sukakties liūdni apmąstymai

AL. GIMANTAS

Gal ir nusidėjo tiesai tie mūsų pereitos Vasario 16 dienos iškilmių kalbėtojai, kurie tvirtino, kad Lietuvos padėtis tarptautinėje plotmėje pagerėjo, kad, esą, bręstanti Lietuvos laisvės ryto aušra, kad jau galimi matyti ir jausti jos spinduliai. Tiesa, reali tiesa, deja, yra labai, gal net ir labai toli nuo tų skambių frazių, kurios gal ir tinkamos momento nuotaikoms palaikyti, bet leidžia kaikam ir toliau gyventi netikromis viltimis.

Britų susitarimas su sovietais dėl Pabaltijo aukso, nežiūrint mūsų pasiguodimo ir aiškinimo bei britų įstaigų patikinimo, kad tas sandėris nereiškia Pabaltijo valstybių inkorporacijos pripažinimo, tėra labai menka paguoda, praktiškai visai nekeičianti reikalo esmės. Juk ir Pabaltijo diplomatai Londone turi tik asmeninį pripažinimą, kuris visdėlto juk gerokai skiriasi nuo pilnai akredituoto pripažinimo ... Kokia mūsų diplomatų pripažinimo padėtis Paryžiuje, pagaliau, toje pačioje Bonnoje ...? Mirtis skina mūsų diplomatinio korpuso veteranus, jų vietoje palikdama paprasčiausią tuštumą. Apie tai kalba pavyzdžiai pietinėje Amerikoje. Pagaliau ir Lietuvos pasiuntinybė Vašingtone, tvarkoma ir vadovaujama, deja, ne ministerio rango diplomato. Ir tai jau ne mūsų, lietuvių, bet pačios JAV sostinės nusistatymas nepriimti ar nepripažinti ministerio rango pareigūno. Pasiteisinimas — toks jau diplomatinis etiketas. Iš viso Vašingtone jau kiti vėjai pradeda pūsti. Įrodymas — konsulinė sutartis su sovietais, jos ratifikavimas. Su mažomis išimtimis, absoliutinė dauguma tų senatorių, kuriuos iki šiol laikėme nedviprasmiškais mūsų bičiuliais, kurie nekartą viešėjo mūsų tarpe, svaidėsi šauniomis kalbomis, uždegančiais žodžiais ir gal net ir pažadais, atrodo, ramiausia sąžine pamiršo savuosius patikinimus suprasti, padėti, remti. Skaitėme spaudoje Vasario 16 dienos minėjimo aprašymus Lietuvos pasiuntinybėje Vašingtone. Liūdna ir skaudu buvo skaityti apie antraeilių, jei ne trečiaeilių, keleto pareigūnų iš Valstybės Departamento apsilankymą ir "simpatijos" pareiškimą. Negeriau buvo ir su svetimų valstybių diplomatų apsilankymu ta proga pasiuntinybėje. Šiemetinis vardų sąrašas itin trumpas, neįspūdingas. Vasario 16-ąją minint šiais metais JAV senate, **vos penketas** senatorių ta proga tarė ar savo žodį įrašė į kongreso darbų knygą. Anksčiau tas skaičius buvo kur kas didesnis.

Kaip iš eilės vietovių teko patirti, šiemetiniai Vasario 16 minėjimų aprašymai itin šykštūs buvo didžiojoje spaudoje, per radiją ar televiziją. Kaikurių amerikinių didmiesčių spauda visą įvykį paprasčiausiai nutylėjo, nors ankstesniais metais mielai spausdindavo pakankamai ilgus ir išsamius straipsnius, nuotraukomis iliustruotus. Pasidarėme nebeįdomūs. Matyt, jų nuomone, pasikartoją, vienodi dalykai jau nebesudaro jokios dienos naujienos ... Tai vis faktai, neišgalvoti, nei pamažinti, nei padidinti.

Kaip pas mus pačius? Štai, iš vienos nemažos vietovės Jūsų bendradarbį informuoja, kad ten veikiąs jungtinis baltiečių komitetas, kurio vienas pagrindinių darbų — kasmet ruošti bendrus juodojo birželio minėjimus. Estams pasiūlius, latviams beveik pritarus ir tik lietuviams pasipriešinus nerasta reikalo šiais metais iš viso daryti įprastinio minėjimo. Priežastis — ne komiteto neveiklumas, bet faktas, kad kasmet vis mažiau atsilanko pabaltiečių į gedulo minėjimus-iškilmes. Nepajėgiamos padengti net ir minimalinės ruošimo, salės nuomojimo ir kt. išlaidos. Įvykis, reiškia, nebepatraukia daugiau mūsų pačių dėmesio. O ką jau bekalbėti apie svetimųjų domėjimąsi, jeigu jau mes patys nebejaučiame pareigos dalyvauti oficialiame deportacijų ir nepriklausomybės netekimo paminėjime. Ruošėjų teigimu, tų įvykių proga vis sunkiau gauti ir deramo rango amerikietį kalbėtoją. Laikas, pasirodo, pajėgia užslėpti ir pačias giliausias žaizdas.

AMERIKĄ SURADĘ JIEŠKOM EUROPOS

(Atkelta iš 2 psl.)

dinai rausdamiesi smulkmenose: ar nesuras brangenybių, o gal kokaino ...

Adoptuotoje žemėje buvo malonu vėl pamatyti malonius bičiulius Linkevičius, kurie suspėjo atvažiuoti iš Oakvillės, Ont., ir mus pasitikti. Didžiulis jų automobilis mus visus lengvai sutalpino ir parvežė namo. Reikėjo ragauti iš Italijos atvežtą šampaną ir dalytis ilgos kelionės įspūdžiais. Pagaliau laiko užteko. O pirmasis vidurnaktis, tarp kitko, čia mus užklupo penkiom valandom peranksti, tad į miegą netraukė.

Keistas atrodė Amerikos laikas. Lyg šie metai būtų pražiopsoję vasarą ...

(Pabaiga)

SVEIKATOS KLINIKA – Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydomieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto — Tel. LE 3-8008

Nemuno ir Neries santaka dabar. Matyti atstatytas Kauno Vytauto Didžiojo tiltas, kurį sovietai buvo susprogdinę 1941 m.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KETVIRTOJI DOLERIO PUSĖ

Iš Lietuvos į pasaulinę parodą Montrealyje buvo išsiųstas žurnalistas Albertas Laurinčiukas, kadaise viešėjęs JAV ir parašęs įspūdžių knygą "Trečioji dolerio pusė", kuri taip patiko Maskvai, kad netgi buvo išversta į rusų kalbą. Šiapus Atlanto propagandistas A. Laurinčiukas susilaukė visiško apsijuokinimo. Cituodamas knygoje paskelbtus prasimanymus, viešą užuojautą rusų tautai dėl tokios "informacijos" pareiškė Toronto dienraščio "The Telegram" korespondentas P. Worthington, tuo metu buvęs Maskvoje. Iš A. Laurinčiuko naivios išmonės juokėsi ir Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimo dalyviai Toronte, kai paskaitos rėmuose buvo pateikti jo ir J. Baltušio įspūdžiai iš JAV. Jeigu kompartijai būtų rūpėjęs objektyvus parodos aprašymas, ji būtų atsiuntusi J. Baltušį, nes juk A. Laurinčiukas tikriausiai bandys jieškoti propagandai skirtos "ketvirtosios dolerio pusės". Montrealin jau yra atvykę lietuviai vitražistai — A. Stoškus, K. Morkūnas ir A. Garbauskas. Sovietiniame paviljone jie montuoja savo vitražus "Tėvynė" ir "Himnas darbui". Maskvoje įvykusioje spaudos konferencijoje buvo pabrėžta, jog parodoje dalyvaus visos sovietų respublikos, kiekviena jų turės savo dieną. Koncertines programas atliks chorai, ansambliai, simfoniniai orkestrai ir solistai.

AUTORINĖS LENTOS

Lietuvos spaudoje jau nekartą architektai nusiskųsdavo, kad suprojektuotieji pastatai nėra paženklinami autorių vardėmis. Žmonės įsidėmi vidaus apdailą atlikusius dailininkus, bet užmiršta tikruosius viso pastato kūrėjus. Vyriausybės žiniose neseniai buvo paskelbtas naujas potvarkis, reikalaująs, kad prie žymiųjų architektūrinių pastatų ir monumentaliosios dailės kūrinių ligi liepos mėn. būtų pritvirtintos autorinės lentos, žyminčios statybos metus, projektų autorius ir gautąsias premijas. Ateityje tokių iškabintinų lentų sąrašą kasmet turės patvirtinti statybos reikalų komitetas visiems didesniems pastatams, o kultūros ministerija — monumentaliosios dailės kūriniams.

"TIESOS" SUKAKTIS

Vyriausias sovietinės propagandos skleidėjas Lietuvoje — dienraštis "Tiesa" atžymėjo 50 m. sukaktį. Ta proga maskvinis augščiausias sovietas laikraščiui paskyrė vadinamąjį darbo raudonosios vėliavos ordiną "už nuopelnus, komunistiškai auklėjant Lietuvos darbo žmones, telkiant juos vykdyti ūkinės kultūrinės statybos uždavinius..." Dabartinis "Tiesos" vyr. redaktorius yra savo surusinto vardo nesiteikęs atlietuvinti Genrikas Zimanas. Apžvalginiame rašinyje R. Šarmaitis džiaugiasi, kad "Tiesa" turi 246.000 egzempliorių tiražą. Vilniaus universitete dienraščio populiarumą Lietuvos ir užsienio lietuvių tarpe aiškino buvęs "kultūros ryšininkas" L. Kapočius, dabar jau tapęs un-to dėstytoju. Apie populiarumą galima kalbėti tik tada, kai yra pakankamas skirtingų laikraščių skaičius ir kai juos skaitytojams leidžiama laisvai pasirinkti. "Tiesa", deja, tuo pasigirti negali, nes ji yra vienintelis visai sovietų okupuotai Lietuvai skiriamas dienraštis. Rusų kalba leidžiamą dienraštį "Sovietskaja Litva" netikslu būtų laikyti jos varžovu.

V. KAPSUKO MUZĖJUS

Budviečiuose, partiečio V. Mickevičiaus-Kapsuko tėviškėje, yra paminklinis akmuo šiam Lietuvos komunistui atžymėti. Budviečių laukuose suorganizuotą kolchozą vilkaviškiečiai, savaime suprantama, turėjo pavadinti V. Kapsuko vardu. Spalio revoliucijos penkiasdešimtmečio proga dabar statoma V. Kapsuko vardo pradinė mokykla, kurios viename kambaryje bus įrengtas muzėjus šiam kompartijos "šventajam". Medžiagą renka kolchozo komunistai, pasiryžę užrašyti senųjų apylinkės gyventojų atsiminimus apie V. Kapsuką..

SPAUSTUVĖS DARBUOTOJAI

"Tiesos" sukakties proga buvo paskelbta pora techninio personalo nuotraukų. Laikraštį renka linotipininkai — Juozas Ručys, Henrikas Ugianskas, Henrikas Klajumas, Vladas Kosmauskas, laužo — Bronius Savickas, Algis Kvedaras, Pranas Galinis ir Kristupas Čibiras. Įvairiose kitose pareigose minimi spaustuvės tarnautojai: Povilas Petniūnas, Aleksas Švedas, Jonas Aliukas, Ona Sobolevskaja, Domas Mačionis, Marija Lekovič, Jadvyga Karan, Antanas Šapola, Vaclovas Marčiulaitis ir Petras Buitvydas. Džiaugiamasi, kad jų dėka "skaitytojo akį patraukia aiškus šriftas, aiškios nuotraukos..." Silpniausia "Tiesos" ir aplamai kitų laikraščių techninė pusė kaip tik ir yra nuotraukų neryškumas. Priežastis gali būti dvejopa — blogi įrenginiai klišėms gaminti arba prasti specialistai.

ŽAGAREI LIKO VYŠNIOS

"Tiesos" koresp. S. Blėda šio laikraščio 49 nr. pasakoja Žagarės problemas. Jos iškilo tada, kai buvo panaikintas Žagarės rajonas ir prasidėjo persitvarkymai: "Kažkam, susižavėjusiam stambios industrijos tempais, pasirodė, kad Žagarės kalkinė — smulkus taškas. Sakė, nerentabili įmonė. Ir uždarė. Panaikino pramonės kombinatą su jo dirbtuvėmis. Ištuštėjo betono gaminių cechas, kuris per metus individualiems statytojams pagamindavo apie 250.000 betono blokų. Užsidarė netoliese esantis durpynas, limonadinė, garsūs Žagarės malūnai..." Dirbti žagariečiai važiuoja į kitus miestus. Turgūs dabar labai menki, nes žmones vilioja rajonų centrai. Žagarėje yra pastatyta naujų namų, graži valgykla, kurioje, pasak S. Blėdos, nuobodžiaujančios padavėjos sprendžia kryžiažodžius. Žagariečiams liko tik jų mėgiamos vyšnios — žagarvyšnės, kurių jie kasmet parduoda apie 40 tonų. Gyventojai kenčia dėl persilpnos elektros srovės, o kirpykloje ir fotoateljė vyksta juokingi dalykai: "...kai fotografas užžiebia savo prožektorius, kirpėjų mašinėlės sustoja, įstrigusios klientams į plaukus. Kai moterys kirpykloje plaukus garbanoja, fotografas negali dirbti. O reikia pakeisti tik apie 200 metrų elektros tiekimo liniją..." Dėl pasenusių laidų rudens ir žiemos naktimis miesto gatvės skendi visiškoje tamsoje. Išgriuvus Švietės upelio užtvankai, nukrito vanduo, išseko kaikurių gyventojų šuliniai. Jai atstatyti teko šauktis net Vilniaus pagalbos. Kadaise Žagarė didžiavosi 60 ha parku, kuriame dabar šeimininkauja karves pasiganantis žirgynas, mokykla, ligoninė ir pieninė. Tarp keturių šeimininkų parkas kenčia: "Sugriuvo niekeno neprižiūrima parko nusausinimo sistema, ir nyksta, griūva reti medžiai..." Knygyne nėra plastilino, žemėlapių, kalendorių, plunksnakočių, o ir pačios knygų lentynos — pustuštės. Šiaipjau kaikurios miesto gatvės esančios išasfaltuotos, turinčios naujus šaligatvius. S. Blėda ragina susirūpinti merdinčio miesto ateitimi ir kurti jame vietinio pobūdžio pramonę, kad nereikėtų rajono vyr. architektei D. Rimgailienei skųstis: "Niekas nenumatoma Žagarėje statyti, plėsti..." Vien tik vyšnių, nors ir žagarvyšnėmis vadinamų, neužtenka.

ŽOROS TRANZISTORIAI

Žinomam satyrikui A. Pabijūnui senajame Vilniuje ramybės neduoda piliečio Žoros šiuolaikinė paauglių technika — magnetofonas, gitara ir tranzistorinis radijo aparatas:

"Užmuša žmogų lazda, granata,
Suvažinėja, papiauna, nunuodija.
Deja, negirdėjau anksčiau niekada,
Kad jį pribaigtų ritmu, melodija.

Šitą labai pažangų metodą
Išrado linksmas pilietis Žora —
Laisvai kvėpuoti niekam neduoda,
Dieną ir naktį nuodija orą.

"Landiši" pakeičia "Ave Mariją",
Po Šabaniausko suka Loretį...
Magnetofonas juostas tik ryja!
Tinkas nuo sienų ima byrėti.

Sėdžiu kampe nei miręs, nei gyvas,
Namą sprogtina šeikas ir tvistas...
Dieve! Nejaugi Žoros aktyvas —
Netgi Čaikovskis, Štrausas ir Listas!?

Piliečio Žoros pažiūros plačios.
Jis mėgsta margą repertuarą.
Magnetofonas įkais lyg pečius —
Pačiups nuo sienos Žora gitarą.

O vaikštant gatvėm, o geriant vyną?
Žora šiuos atvejus irgi numatęs.
Kur tik bebūtų — gatvėj, kavinėj —
Visus išvaiko jo aparatas."

V. Kst.

HAMILTON, ONT.

BENDRUOMENĖS VALDYBA, atžymėdama lietuviškųjų mokyklų metus, paskyrė mūsų mokyklos mokinių knygų skaitymo ir rašinėlių rašymo varžyboms $60. Krašto v-ba visos Kanados laimėtojams yra paskyrus dviem amžiaus grupėms dar po $60.

ŠEŠTADIENĮ, balandžio 29 d., 5 v.p.p. čia kalbės iš Niujorko atvykęs VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas. Tą šeštadienio popietę palikime visus darbus ir pramogas ir atvykime į Jaunimo Centro salę. Tik per kelis metus pasitaiko proga išgirsti ir pamatyti asmenį, kuriam pavesta vadovauti mūsų tautos išlaisvinimo darbui.

SOLIDARUMO ĮNAŠO rinkimas vyksta smarkiu tempu. Paskutiniais metais dalis mūsų žmonių yra pakeitę adresus, išsikilnoję į priemiesčius. Sunku su senais sąrašais juos bešurasti. Ar nebūtų solidarumo ir geros valios įrodymas, jei tokie patys pasiūlytų savo auką Tautos F. v-bos žmonėms ar pasiųstų čekį Tautos F. iždininkei Alb. Pilipavičienei, 338 Fennel W.

MOTINOS DIENOS minėjimas rengiamas gegužės 14, sekmadienį. Kalbėtoja pakviesta jauna visuomenininkė iš Toronto — G. Rinkūnaitė. Meninę programą atlieka Vysk. M. Valančiaus liet. šeštad. mokykla.

VALENTINAS VITKEVIČIUS, staigiai sunegalavęs širdim, buvo nuvežtas į Šv. Juozapo ligoninę. Dabar jo sveikata pagerėjo ir žada greit sugrįžti į namus.

ALFONSUI IR BIRUTEI JUOZAPAVIČIAMS draugai surengė staigmeną. Šeštadienį pakviesti pas p.p. Siulius valgyti kugelio, jie buvo sutikti suvažiavusių savo draugų su griausmingais "ilgiausiais metais". Birutei ir Alfonsui tą dieną suejo 20 m. vedybinė sukaktis. Parapijos klebonas mons. dr. J. Tadarauskas ir kiti pasveikino juos, o J. Pleinys nuo visų įteikė gražų Hi-Fi aparatą. Jei pas mus reiktų surašyti pavyzdingas lietuvių šeimas, tai p.p. Juozapavičių šeima neabejotinai patektų į tą sąrašą. Jie visi yra aktyvūs visose lietuviško darbo srityse, pavyzdingai augina 3 dukreles ir daug savo laiko skiria bendruomeniniam darbui. Tegu Augščiausias laimina ir lydi ir tolimesnį jų gyvenimą. **K. M.**

ATEITININKŲ METINĖ ŠVENTĖ įvyksta šį savaitgalį, balandžio 29 ir 30 d.d. Šventės programa: šeštadienį 3 val. p. p. Jaunimo Centro salėje — bendras moksleivių ateitininkų susirinkimas; kalbės SAS centro valdybos vicepirm. S. Sužiedėlis; 8 v. v. susipažinimo vakaras-šokiai. Kviečiamas visas kolonijos jaunimas; sekmadienį, balandžio 30 d., 11 val. Mišios ir bendra Komunija. Pamaldose visi dalyvauja organizuotai su vėliavomis. Eisenai į pamaldas visi renkasi 10.30 v.r. į Jaunimo Centro salę, o iš ten organizuotai eina į bažnyčią. Po pamaldų įvyks vainiko padėjimas prie kryžiaus Lietuvos kankiniams atminti. Tuoj po vainiko padėjimo visi svečiai, ateitininkai ir ateitininkiškojo jaunimo tėveliai kviečiami į Jaunimo Centro salę bendriems pietums. Iškilminga šventės akademija įvyks tuojau po pietų. Programoje: jaunučių ir moksleivių ateitininkų įžodis, sveikinimai, paskaita ir meninė dalis. Pagrindiniu šventės kalbėtoju pakviestas inž. Pr. Razgaitis iš Klevelando, žymus visuomenininkas. Šventėje dalyvauja MAS centro valdybos pirm. R. Laniauskas ir kiti svečiai. Į šią šventę atvyksta daug jaunimo iš Toronto, Klevelando, Ročesterio ir kitų vietovių.

"MOKSLEIVIO BALSO", ateitininkų leidžiamo neperijodinio laikraštėlio, išėjo naujas numeris šventės proga. Bus platinamas po visų pamaldų prie bažnyčios šį sekmadienį. Kviečiami visi įsigyti ir tuo paremti moksleivių pastangas lietuviškoje veikloje.

TORONTO JAUNIMO CHORO KONCERTAS. Gegužės 13, šeštadienį, atvyks iš Toronto studentų mišrus choras ir išpildys programą tradiciniame kartūnų baliuje. Kartu su jaunimo choru atvyks ir sol. R. Strimaitis. Šiam meno vienetui vadovauja muzikas kun. Br. Jurkšas. Koncertas įvyks Jaunimo Centro salėje. Hamiltono ateitininkai sendraugiai kviečia visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius šį gegužės 13 dienos šeštadienį skirti jaunimo koncertui. **J. P.**

"KOVO" ŽINIOS. Mūsų jaunių B krepšinio komanda laimėjo draugiškas rungtynes prieš Toronto "Vyčio" jaunius 34:30 (14:15). Pergalę iškovojo: V. Butkevičius 15, J. Vaičius 9, R. Panavas 4, J. Enskaitis 4, A. Kybartas 2, J. Elvikis, A. Gutauskas, P. Bulionis, R. Sakalas, A. Jonkus, T. Leparskas, H. Leparskas.

Š. Amerikos stalo teniso pirmenybėse Toronte "Kovui" atstovavo jauniausios klubo narės D. Grajauskaitė ir V. Rickutė, laimėdamos II ir III vietas.

Prasideda lauko teniso sezonas. J. Svilas, klubo lauko teniso sekcijos vadovas, sutiko jaunimą mokyti šio gražaus sporto. Smulkesnių informacijų teirautis pas jį tarp 6-7 v.v. tel. JA 9-4496. **A. G.**

ŽOKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO metinis narių susirinkimas — balandžio 30 d., 4 v.p.p., parapijos salėje. Bus metinė apyskaita, renkama nauja valdyba, revizijos komisija ir svarstoma klubo ateities veikla. Valdyba kviečia visus klubo narius dalyvauti. Klubo nuosavybė ir šaudyklos įrengimas kainavo $8.200. Parengimai davė pelno: zuikių balius $704, laimės ratas — $202, kumpių šaudymas — $116. **Valdyba**

P A D Ė K A

Dvidešimties metų vedybinės sukakties proga maloniai buvome užklupti savųjų bičiulių, atvykusių į mūsų namus su gražiomis dovanomis ir vaišėmis. Nuoširdžiai dėkojame: rengėjoms-ponioms G. Vindašienei ir I. Vasiliauskienei; dalyviams, prisidėjusiems prie vertingos dovanos — L. G. Vindašiams, I. V. Vasiliauskams, O. S. Dramantams, S. M. Aleksoms, P. E. Cipariams, K. Geležinienei, A. Vindašiui, P. Stosiams, L. Sakalienei, P. Sluskai. Malonus vakaro prisiminimas liks mums neužmirštamas. Bičiuliškas ačiū visiems —

A. J. Sarpaliai

P A D Ė K A

Nuoširdus ačiū rengėjams: R. J. Pleiniams, D. A. Balsiams. G. V. Kažemėkams, M. P. Šiūliams už suruoštas netikėtas vaišes mūsų 20 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga ir visiems dalyvavusiems bei prisidėjusiems: J. K. Blekaičiams, K. Bungardai, A. J. Gedrimams, E. K. Gudinskams, V. G. Jatuliams, A. V. Kėžinaičiams, D. A. Kurams, A. D. Kochankoms, L. V. Kolyčiams, G. J. Krištolaičiams, E. B. Kronams, A. J. Kšivickams, M. V. Leparskams, A. J. Mikšiams, K. Mikšiui, A. A. Mikalauskams, S. K. Mileriams, Z. B. Orvidams, B. A. Paršėčiams, V. Paulionienei, D. Pikienei, V. Sasnauskui, J. J. Stanaičiams, L. D. Stukams, M. S. Šetkams, Z. J. Tumosams, S. Urbonavičiams, L. J. Valevičiams, G. H. Valiuliams ir T. Verbickaitei.

Dėkojame mons. dr. J. Tadarauskui už atsilankymą ir tartą žodį. Visiems už sveikinimus, gėles ir už gražią-vertingą dovaną.

Taip pat nuoširdus ačiū dramos teatro "Aukuro" nariams už sveikinimus ir dovanėlę.

Birutė ir Alfa Juozapavičiai

DR. V. D. KVEDARAS

Dantistas

460 MAIN ST. E.
Hamilton, Ont.
Telefonas 529-4911

RODNEY, Ont.

MOTINOS DIENA. Gegužės pirmą sekmadienį visi keliai veda lietuvius iš artimesnių ir tolimesnių vietovių į Rodney apylinkės valdybos ruošiamą Motinos Dienos minėjimą, kuris įvyks gegužės 7 d., 5 v. p.p. Lietuvių Namuose. Kartu bus ir Dr. V. Kudirkos šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaiga. Programą atliks jau spėjęs pagarsėti "Baltijos" ansmablis, vad. kun. B. Pacevičiaus, ir vietos jaunimas. Po minėjimo — vaišės. Laukiame.

Rengėjai — **Rodney apylinkės v-ba**

AUKOS TAUTOS FONDUI. Po $10: V. Andriulionis, J. Rastapkevičius, S. Paketuras, V. Ignaitis, H. Jasinskas, P. Jocius, V. Vaukevičius, V. Bukota, K. Gaputis, M. Kereševičius; po $5: V. Naruševičius, Z. Mockus, P. Paškauskas, J. Gudavičius, P. Gaidauskas, V. Narbutas, J. Statkevičius, J. Miliušis, J. Lounikaitis, B. Miniotas, A. Kojelaitis, J. Enskaitis, P. Bolyta, A. Kaupas, O. Ąžuolinskienė, J. Nargela; $4. P. Naruševičius; $3: S. Pakalnis; po $2: W. Šneideris, A. Kliūga, A. Kažemėkaitis, Šeštad. mokykla. Iš viso surinkta $195.

St. Catharines, Ont.

POLITINĖS NUOTAIKOS. Čia lietuviai laikosi senos nuomonės, kad žmogus ne vien duona gyveni — rūpi kas dedasi lietuvių ir nelietuvių plačiame pasaulyje. Padažnėjusios kalbos apie santykius su Lietuvos okupantais ir jų padėjėjais niekam nepatinka. Niekur niekad kvislingams nepasibaigė gerai. Neretam atsibodo vaikymasis Amerikos politinės linijos.

LIETUVIŠKOJI VEIKLA. Beveik pranyko nesantaikos. Atsirado vienas, kitas naujas veikėjas. Padidėjo B-nė, nes atvyko labai pozityvūs lietuviai iš kitur. Auga gražus atžalynas. Gyvi, geri lietuviukai veikia su patyrusiais vadovais. Yra įsteigtas net jaunųjų chorelis. Šiemet rengiama Motinos Diena, kuri bus paminėta kiek galint geriau. Aktyviai dirbama, ruošiama programa. Ta proga bus surengtas priėmimas, gal net koncertas. Šiemet stipriai pasireiškia B-nės valdyba, kuriai pirmininkauja A. Šetikas, vienas labiausiai nepailstančių šios apylinkės veikėjų. Šiemet ruošiamasi keliems didelio masto parengimams. **Kor.**

NIAGAROS ŽIEDŲ FESTIVALIS rengiamas gegužės 20 d. Niagara Falls Collegiate Vocational Auditorium, Epworth Circle. Bus plati tautinių grupių programa. Dalyvaus rumunų grupė iš Reginos, Hamiltono "Gyvataras" ir kt.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

DR. JULIUS J. BIELSKIS, Lietuvos generalinis konsulas Los Angeles, Kalifornijoje, buvo išrinktas konsulinio korpuso antruoju dekanu šiame mieste. Šio pripažinimo jis susilaukė už rūpestingą Lietuvos reikalų atstovavimą, diplomatinį taktą ir draugiškumą.

MONIKA KRIPAUSKIENĖ, buvusi operos dainininkė, dirba vestuvinių drabužių siuvykloje Angelair Bridal Mfg. Co., Inc., Čikagoje. Per 6 metus ji yra sukūrusi šimtus suknelių modelių, kurių iškarpos, linijos ir siuvimo priežiūra yra jos atsakomybėje.

LIETUVIŲ FONDAS jau turi sutelkęs virš $350.000. Per pastaruosius ketverius metus lietuviškąją veiklą jis yra paremęs $20.000. Šiemet šiam tikslui palūkanų numatoma turėti tarp $13.000 ir $15.000. Pelno paskirstymo patarėjų buvo pakviesta LB kultūros taryba, kuri pasiūlė išleisti lietuviškoms mokykloms sieninius Lietuvos žemėlapius, mokyklinę enciklopediją, mokyklinį žodyną, į plokšteles ar juostas įrašytus literatūros pavyzdžius, Lietuvos vaizdus skaidrėse, istorinių vietovių, rašytojų ir veikėjų paveikslų aplanką. Ji taipgi siūlo finansuoti ir organizuoti šiuos kultūrinio pobūdžio leidinius: V. K. Banaičio operos "Jūratė ir Kastytis" klavyrą, M. K. Čiurlionio monografiją, kurią prancūzų kalba galėtų paruošti Paryžiuje meno istorikas Jurgis Baltrušaitis, dr. Z. Ivinskio Lietuvos istoriją anglų kalba. Taryba pataria LF pelno skirstytojams užsakyti mokslinius darbus pas lituanistus, išėjusius į pensiją, duoti trejų metų stipendiją po $3.000 jaunosios kartos atstovui, siekiančiam doktorato ir norinčiam studijuoti lietuvių kalbą, literatūrą ar istoriją.

LIETUVIŲ FILATELISTŲ DRAUGIJA buvo įsteigta Los Angeles, Kalifornijoje. Jos valdybą sudarė: pirm. K. Karuža, sekr. L. Briedis, ižd. G. Radvenis, narė Kristina Griniuvienė. Ateities planuose numatomas pašto ženklų parodos surengimas.

LIETUVIŲ ŠAULIŲ SĄJUNGOS centro valdybos posėdis Čikagos Jaunimo Centre nutarė rinkti aukas mirusio garbės nario inž. prof. J. Šimoliūno paminklui. LB centro valdybos pirm. J. Jasaičiui buvo perduota 20 egz. šaulių leidinio "Nepriklausomai Lietuvai", kuriuos jis išdalins šeštadieninėms mokykloms. LŠS-gos pirm. Vl. Išganaitis pasidžiaugė šaulių vienetų suorganizavimu Detroite, Hamiltone ir veiklos atgaivinimu Bostone. Padėka buvo pareikšta Kanados šauliams — J. Preikšaičiui, S. Jokūbaičiui, J. Zaviui, V. Bačėnui, P. Vizbarui ir Hamiltono AV par. klebonui mons. dr. J. Tadarauskui. Sporto skyriaus vedėjas Vyt. Reivytis sutiko paruošti taisykles sportinio šaudymo tarpkuopinėms varžyboms. Jo iškeltą mintį siekti glaudaus bendradarbiavimo su JAV veteranų legijonierių postais posėdžio dalyviai atmetė balsų dauguma, konstatuodami legijonierių nedraugiškas nuotaikas šauliams kaikuriose vietovėse.

BALFO CENTRAS per š.m. sausio, vasario ir kovo mėnesius buvo gavęs $32.982, per tą patį laiką išleido $32.256. Didžiąją pajamų dalį sudarė aukos bendrajai šalpai — $14.512, palikimai testamentais — $8.768, aukos Vasario 16 gimnazijai — $6.460 ir kt. Išlaidų stambiausios pozicijos buvo: 113 siuntinių į Sibirą ir Lietuvą — $14.555, paštui sumokėta už 149 siuntinius į Lenkiją $1.264. Lietuvių šalpai grynais pinigais įvairiuose kraštuose išdalinta $4.121.

PAMINKLAS DR. K. GRINIUI lietuvių tautinėse kapinėse Čikagoje jau pradėtas statyti ir jį tikimasi užbaigti iki gegužės vidurio. Atidengimo iškilmė numatoma gegužės 30, kapinių puošimo dieną.

PER DAIL. V. ANDRIUŠIO LAIDOTUVES vietoje gėlių buvo suaukota $371, kurių $260 atiduota L. Fondui, $90 — Vasario 16 gimnazijai, o likusieji buvo išdalinti kitoms lietuviškoms organizacijoms. A.a. V. Andriušis yra vienas pirmųjų LF narių su $100 įnašu. Iš savo kuklių pajamų jis taipgi yra aukojęs ir visai eilei kitų lietuviškų reikalų.

EKSKURSIJĄ Į PASAULINĘ PARODĄ ir į Lietuvių Dieną Montrealyje organizuoja Illinois Lietuvių Prekybos Rūmai. Iš Čikagos numatoma išvykti rugsėjo 1 d. ir grįžti rugsėjo 5 d. Norintieji Montrealyje ir Kanadoje galės pasilikti ilgesniam laikui. Vykstantiems traukiniu ar autobusu bus sudarytos grupės su palydovais, iš anksto pasirūpinant nakvynėmis viešbučiuose ar pas privačius asmenis. Visus ekskursijos reikalus tvarko šios organizacijos direktorius William J. Kareiva, 1625 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60636.

Urugvajus

LIETUVOS ATSTOVAS A. GRIŠONAS televizijos programoje urugvajiečiams parodė lietuviškų kryžių, koplytstulpių, audinių su tautiniais raštais ir juostų. Jam talkino žmona ir ponios — O. Zupkienė, N. Stanevičiūtė de Hernandez. A. Grišonas urugvajiečius supažindino su lietuvių kolonija, padėkojo vyriausybei už lietuviams suteiktą globą ir nušvietė Lietuvos vargus sovietinėje okupacijoje, o taipgi laisvojo pasaulio lietuvių pastangas jai išlaisvinti.

Britanija

LONDONE IŠLEISTAME oficialiame diplomatinių atstovų sąraše yra įtraukti ir Lietuvos atstovai. Iš to tenka daryti išvadą, kad vasario 13 d. tarp Britanijos ir Sovietų Sąjungos pasirašytoji sutartis aukso nusavinimo klausimu nėra pakeitusi ligšiolinės Britanijos linijos. Pabaltijys tebelaikomas sovietų okupuotais kraštais, atsisakant pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimą į Sovietų Sąjungą.

D. B. LIETUVIŲ SĄJUNGA liepos pradžioje švęs veiklos dvidešimtmetį. Šią sukaktį siūloma atžymėti atitinkama programa Lietuvių Sodyboje gegužės 28 d. įvyksiančioje pavasario šventėje.

VANCOUVER, B.C.

UŽVALDĖ MOTERYS. Liet. Bendruomenės Br. Kolumbijos apylinkės valdyba, susidedanti tik iš vyrų, galvojo neturinti daugumos pasitikėjimo, todėl sušaukė susirinkimą ir atsistatydino. Susirinkusieji visaip stengėsi valdybą perkalbėti ir pareigose palikti, bet jos nusistatymas buvo tvirtas. Nieko daugiau nebeliko, kaip siūlyti kandidatus į naują valdybą. Bet čia pasikartojo dažnai pasitaikanti istorija — beveik visi siūlomieji atsisakė. Visi sustojo ir pasipiktinę rengėsi išeiti iš salės. Liet. Bendruomenė būtų likusi be valdybos. Bet štai staiga įvyksta nelaukta staigmena. Kelios moterys, susimetusios į kampą, trumpai pasitaria ir visiems paskelbia, kad jos perimančios vadovybę. Buvo praneštos visų naujosios valdybos narių pavardės. Susirinkusieji triukšmingais plojimais priėmė moterų pasiūlymą. Naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: Z. Kaulienė — pirm., O. Macijauskienė — vicepirm., A. Skabeikienė — sekr. ir ižd., E. Hermanienė — parengimų vadovė ir K. Smilgienė — kand. Staiga pasikeitusią visų nuotaiką sunku aprašyti. Moterys išdidžiai vaikščiojo po salę, o vyrai nežinojo, ar juoktis ar verkti. Iš dalies jie jautėsi moterų pažeminti, bet drauge ir džiaugėsi, kad taip laimingai pasibaigė "vyriausybės krizė". Kad naujoji valdyba Bendruomenės neapvils, nėra abejonės. Ją sudaro neeilinės moterys — viena smarkesnė už kitą. Jos pasiryžusios parodyti vyrams, kaip reikia veikti. Vyrai, be abejonės, jų pastangas rems ir joms padės, jeigu jų pagalba bus reikalinga. **Vyras**

SUDBURY, ONT.

L. B. VALDYBA gegužės 6, šeštadienį, 130 Frood Rd., ukrainiečių salėje rengia iškilmingą Motinos Dienos minėjimą. Salė bus atdara nuo 6.30 v.v. Programoje: paskaita, meninė dalis (išpildo Tumo-Vaižganto šeštadieninė mokykla), loterija, šokiai. Veiks turtingas ir įvairus bufetas, gros geras orkestras. Kviečiame visus tautiečius dalyvauti ir pasikviesti svečių. Gegužės 7, sekmadienį, 2 v.p.p., per CHNO radiją bus transliuojamas lietuviškas pusvalandis motinų garbei. Kviečiame visus neužmiršti pasiklausyti. Tą dieną bus ir pamaldos už motinas bažnyčioje. Visi dalyvaukime motinų pagerbime, nes motinos atidavė mums viską, o mes nepasigailėkime keleto valandėlių joms prisiminti ir pagerbti.

Lietuvių Bendruomenės valdyba

PAGERBTUVĖS. Prasidėjus pavasariui ir laukiant parskrendant gandro, vaišingoj M. A. Pranckūnų pastogėj buvo suruoštas pobūvis-staigmena Marytei Čebatorienei, kur dalyvavo gražus būrelis draugių. Buvo įteikta vertingų dovanų. **Krsp.**

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame už man suruoštą pobūvį-staigmeną ir dovanas, ypač rengėjoms: J. Gabrėnienei, O. Stepšienei ir šeimininkei A. Pranckūnienei; taip pat už dalyvavimą ir dovanas: A. Albrechtienei, C. Baleišienei, J. Gatautienei, M. Glizickienei, L. Griškonienei, V. Hansen, A. Kraujelienei, M. Kriaučeliūnienei, L. Lamothe, L. Karklinš, S. Poderienei, N. Paulaitienei, R. Rupkalvienei, I. Raškevičienei, O. Rukšienei, L. Remeikienei, M. Venskevičienei, B. Zlatkienei.

J. M. Čebatoriai

WINDSOR, ONT.

STUDENTŲ ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS įvyko balandžio 8 d. p. Kizių sodyboje. Dalyvavo Detroito ir Windsoro studentai ateitininkai. Svečias iš Čikagos dr. Arūnas Liulevičius papasakojo savo įspūdžius iš kelionės po Sovietų Sąjungą. Po susirinkimo visi dalyviai buvo pavaišinti kavute. **Koresp.**

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:
Pirm. 9—3 v.p.p.
Antr. 9—1 ir 5—8 v.p.p.
Treč. 9—3 v.p.p.
Ketv. 9—3 v.p.p.
Penkt. 9—1 ir 5—8 v.p.p.
Šešt. 9—12 v. dienos.

Augšti nuošimčiai už indėlius
Prieinamos skolinimosi sąlygos
Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas
Užtikrintas indėlių saugumas
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES AND SERVICE
HAMILTON
168 Locke St. S. JA 2-5028

PHILIPS

TELEVIZIJOS PRIIMTUVŲ
IŠPARDAVIMAS

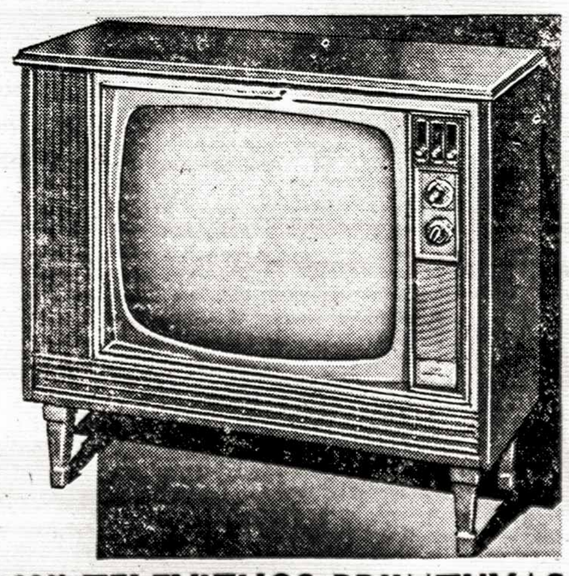

23" TELEVIZIJOS PRIIMTUVAS
C 66 modelis—$269.00 (keičiant į seną)
KITI MODELIAI — nuo $199.00
PILNA VIENERIŲ METŲ GARANTIJA
Kreiptis pas AL. Pilypaitį, krautuvės vedėją

A † A

PETRUI ŽILINSKUI

mirus, jo žmonai JULIJAI ir dukrai DANAI PETRAITIENEI bei jos vyrui VIKTORUI PETRAIČIUI gilią užuojautą reiškia —

B. B. Čepauskai — **N. V. Navickai**
P. Sadauskaitė — **M. Vilčiauskaitė**
P. Šopaga

A † A

mielam vyrui ir tėveliui **PETRUI ŽILINSKUI** Anglijoje mirus, jo žmonai JULIJAI ŽILINSKIENEI, jo dukrai DANAI PETRAITIENEI ir jos vyrui VIKTORUI gilaus skausmo valandoje reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

D. O. Klibingaičiai — **I. A. Virkučiai**
J. Petravičius — **K. M. Maciulevičiai**
N. Mickevičienė — **S. Merkelis**

A † A

PETRUI ŽILINSKUI

Anglijoje mirus, jo žmoną JULIJĄ ir dukrą DANUTĘ PETRAITIS giliai užjaučia —

L. S. Petrauskai
Australija — **Zibininkai**

A † A

IZABELEI MATUSEVIČIŪTEI

mirus, jos sesutei TERESEI SIMONAITIENEI, broliams — VLADUI ir ALBINUI gilią užuojautą reiškia —

E. V. Abramavičiai — **A. A. Lukošiai**
V. Mocklickaitė

A † A

IZABELEI MATUSEVIČIŪTEI

mirus, liūdime —

Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos Hamiltono skyrius

Mūsų Mielai Mokytojai,

A † A

IZABELEI MATUŠEVIČIŪTEI staiga mirus, likusius gimines ir artimuosius užjaučia bei kartu liūdi —

Kauno IV gimnazijos mokiniai

A † A

ONAI PAŽĖRIENEI Pietų Amerikoje mirus, jos seserį ZUZANĄ STANČIKIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Adolfas ir Teklė Sekoniai

Tragiškai mirus

A † A

ALFONSUI DAUSAI,

dukrai ALDONAI EMPAKERIENEI ir kitiems artimiesiems reiškiu gilią užuojautą —

A. Žilėnas

Mirus **ALFONSUI DAUSAI,**

MICHALINAI DAUSIENEI, ALDONAI IR MEČIUI EMPAKERIAMS nuoširdžią užuojautą reiškia —

Birutė ir Česlovas Joniai - Januškevičiai

A † A

ANTANUI KUČINSKUI mirus,

jo žmonai VERONIKAI ir sūnums reiškiame nuoširdžiausią užuojautą —

Lethbridge. Alta — **Ona ir Petras Rojai**

PADĖKA

Mirus mūsų mylimam vyrui ir tėveliui a. a. Juozui Taujeniui, nuoširdžiausią padėką reiškiame giminėms, artimiesiems ir pažįstamiems už taip gausų lankymą laidotuvių namuose, už šv. Mišias, prisiųstas gėles ir už asmeniškas ar raštu pareikštas užuojautas. Dėkojame Tėvui Rafaeliui ir Tėvui Pauliui už Rožinio maldas laidotuvių namuose. Ypatinga padėka klebonui Tėvui Placidui už palydėjimą į lietuvių kapines.

Jūsų nuoširdumas ilgai pasiliks mano atmintyje.

Žmona, dukterys ir jų šeimos

Evangelinos statula Naujojoj Škotijoj Grand Pre srityje. Tai Longfellow parašytos knygos "Evangeline" herojė, labai populiari akadiečių tarpe. Mat, Kanados akadiečiai yra pergyvenę deportacijas ir kovoję su anglais. Pasak Longfellow, Evangelina buvo atplėšta nuo savo mylimojo ir jo jieškojo visą savo gyvenimą. Tuo būdu ji tapo simboliu visų akadiečių. Šią statulą aplanko daug turistų.

SKAITYTOJAI PASISAKO

NAMAI IR MOKESČIAI

Toronto namų savininkai (jų tarpe ir lietuviai) su pasibaisėjimu stebi kasmet vis kylančius namų mokesčius. Šiais metais irgi numatoma pakelti mokesčius tarp 33 ir 82 dol. vidutiniams namams. Paskutiniųjų 10-ties metų laikotarpyje Toronto namų mokesčiai pakilo apie 125% ir jų kilimo galo dar nematyt.

Daugiausia mokesčių sunaudojama švietimo reikalams, tuo tarpu kai didžiojoj pasaulio valstybių dalyje, išskyrus Britų Bendruomenę, tuos mokesčius dengia ne savivaldybės, bet valstybių iždas. Ir čia turėtų panašiai būti. Pernai Toronto savivaldybių rinkimų metu buvo atsiklausimas, kas turėtų dengti švietimo mokesčius — savivaldybė ar provincijos iždas? Du trečdaliai balsuotojų pasisakė — valdžios iždas. Deja, provincinė vyriausybė, bent kol kas, su tuo nesutinka, nors jau savivaldybės delegacija pas vyriausybės narius lankėsi. Naujasis Ontario opozicijos vadas liberalas Nixon konservatorių vyriausybę apkaltino, kad ji, ruošdamasi naujiems rinkimams, stengiasi pajamų mokesčių nedidinti namų savininkų nebepakeliamų mokesčių sąskaiton.

Šiuo reikalu gana geras vedamasis, užvardintas "Tax on homes", buvo atspaustas dienraštyje "The Telegram" (kovo 2 d. laidoj). Jame svarstomas klausimas, ar namų savininkai privalo remti mokyklas. Nurodomas karališkosios k-jos raporto (vad. Carter report) atsakymas, jog mokesčiai privalo būti mokami išsigalinčių juos mokėti; namų sienos, ypač tų, kuriuose gyvena seni su mažomis pajamomis pensininkai arba jaunos, vos pradedančios savarankišką gyvenimą poros, perdaug augštų mokesčių negali mokėti. Taigi, esą, namo savininkystė — dar neįrodanti galėjimo mokėti didelius mokesčius. Vedamojo autorius pastebi, jog esama ir didelio neteisingumo. Pvz. turtingas žmogus, gyvenąs ne savo, o išnuomotame name ir turįs keletą vaikų tiesiogiai nieko nemoka švietimo reikalams. Tuo tarpu sena pensininkų pora, turinti savą namelį, nors vaikų ir neturi, kasmet privalo mokėti vis augštesnius mokesčius.

Pasak minėto vedamojo, namų mokesčiai mokėtini už tiesioginę tarnybą: ugniagesių ir policijos apsaugą, kelių ir šaligatvių priežiūrą, drenažą ir kt. Švietimas, šalpa, teismai turį būti apmokami iš bendrų valdžios surenkamų mokesčių. **Pr. Alšėnas**

MOKYKLOS

"TŽ" 13 nr. A.R. straipsnyje "Mokytojams susirenkant" skaitytojus nuteikia pesimistiškai, nes išryškina mūsų beviltišką ubagystę: vis neišneša kišenė. Straipsnis baigiamas liūdnais žodžiais: "mūsų senoji švietimo sistema pradės griūti (kaikas mano, kad jau pradėjo)." Tokiai padėčiai esant, niekas švietimo reikalams nebenorės auktoti, nes mato iš straipsnio, kad beprasmiška. Tuo tarpu gyvenimas rodo ką kitą. Mūsų vaikai, nors ir senosios sistemos mokiniai, amerikiečių mokyklose eina pirmaisiais skindami premijas. Neviskas auksas, kas auksu blizga. Daug netobulumo matome ir amerikiečių mokyklose, ypač jaunimo literatūroje.

J. Narūnė

SUKAKTYS

Minėti reikia ir parapijų, ir jų ganytojų jubilėjai. Tačiau KLB apylinkių valdyboms neužmirštinas ypač 1968 m. mūsų tautos didžiausia jubilėjus — Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo penkiasdešimtmetis, juo labiau, kad viso laisvojo pasaulio lietuviai šioms iškilmėms jau ruošiasi. Ar laikas bus tą sukaktį švęsti, kai laikrodžio rodyklė rodys be penkių min. dvyliktą? Tikrai ne! Planai turi būti jau dabar sudaryti, pasirūpinant programa ir paskaitininkais, kurie nekalbėtų apie kolchozus, kolchozininkų uždarbį, batų, drabužių ir maisto kainas šiandieninėj Lietuvoj ar Sov. Sąjungoj, bet nušluostytų svetimas dulkes nuo mūsų veidų, įdegtų jaunas širdis meile savo tėvų kraštui.

Neužmirština Hamiltonui ir 1948 gegužės 12 diena. Juk tai Hamiltono lietuvių bendruomeninio gyvenimo užuomazga. Taigi, taip pat dvidešimtmetis. Ar šis jubilėjus praeis nepastebėtas?

K. Baronas

NAUJI PASTATAI

Statomi nauji pastatai Vilniuje bei kituose Lietuvos miestuose. "Didžiojo brolio" draugai, žiūrėdami ir girdami tuos pastatus, pamiršta žmogų, kuris planavo ar dirbo paprastą sunkų darbą prie jų. Taip pat "draugai" nekalba, kad tuose naujuose rūmuose dažniausiai apsigyvena naujai atvykęs "didysis brolis" Kniazov, išstūmęs tikrą vietos gyventoją, tą "mažąjį brolį", į Sibirą ar į "plačią tėvynę" plėšinių dirbti.

Nauji pastatai dar nėra tautos kultūros ar ekonomijos augimo pažymiai, kol jie nėra tos pačios tautos žmonių reikalams skiriami ir jų pačių naudojami bei tvarkomi. Kryžiuočiai, eidami į prūsų ir lietuvių žemes, pirmiausia statė tvirtas pilis. Tada lietuviai buvo "kalti", kad jie nebuvo krikščionys, dabar jie kalti, kad tiki į Dievą ir yra krikščionys. Tikslai yra abejų "geradarių" vienodi: sunaikinti lietuvių tautą ir pasisavinti visą turtą, esantį toje erdvėje. Visada užkariautojai savo tarnams-administracijai parūpindavo geresnius pastatus gyventi bei duokles surinkti. Dabar statomuose naujuose namuose prisiglaudžia dažniausiai rusų atvykėliai. Nauji namai naudojami komunistų įstaigoms, kuriose lietuvių kalba yra nusikaltėlio būklėje.

Kol tautos žmonės yra kilnojami ir varinėjami kitos tautos žmonių, niekas pasaulyje tai nevadina laisve ir kultūriniais laimėjimais. Visa tai gali būti tik "išlaisvinimai", kuriuos mums atnešė Stalinas, vėliau — Hitleris, o dabar — Stalino įpėdiniai, kurie pasmerkė Staliną, bet vykdo tuos pačius tautos naikinimo darbus. **V. B.**

GERBIAMI REDAKTORIAI,

Siunčiame čekį už prenumeratą ir mažą auką, bet duodame iš širdies, nes "Tėviškės Žiburiai" mums reiškia labai daug ir yra labai laukiamas laikraštis. Sunku būtų įsivaizduoti gyvenimą be šito laikraščio. Linkime su ryžtingumu tęsti šitą pradėtą vagą. Jūsų —

Pranas ir Stasė Gaidauskai

LONDON, ONT.

ISTORINĖ DIENA mūsų apylinkei buvo balandžio 8-ji, nes tai Londono ir Rodnės lietuvių jaunimo ansamblio krikštynų data. L. Keraitė ansamblio vardu tarė pasveikinimo žodį, o J. Čegys perskaitė šią invokaciją: "Amžinasai Dieve, kurs nutiesei mūsų gyvenimo taką toli nuo tėvynės krantų, kuriuos amžiais skalauja išdidi Baltija, pačiai gi Tėvynei paskyrei kryžiaus kelią, mumyse pažadindamas jaunystės pavasarį, — suteik mums ryžto savas dienas skirti Tavo garbei ir kenčiančios Tėvynės Aušrai. Šį iškilmingą vakarą, susibūrę į gretas, maldaujame Tavo palaimos, kad mūsų jaunimas sambūryje klestėtų ugninga dvasia, kad tautinis menas, kurį mes pasiryžę skleisti, visiems primintų pavergtą Tėvynę ir mūsų darbai garsintų jos vardą." Toliau sekė krikštynų aktas, kuriam vadovavo ansmablio administratorius Daniliūnas, sr. Jis arčiau supažindino šventės dalyvius su vieneto vadovais, krikšto tėvais ir pačiu jų krikštasūniu — jaunimo ansambliu. Kun. B. Pacevičius — ansamblio vadovas; D. ir M. Chainauskai — taut. šokių vadovai; krikšto tėvai: G. Breichmanienė iš Hamiltono — "Gyvataro" vadovė; S. Kairys iš Toronto — KLB valdybos vicepirm. ir kultūros k-jos (buv. Kultūros Fondo) pirm.; D. Skrinskaitė iš Toronto — muz. mokytoja ir "Varpo" choro dirigentė; prof. R. Vaštokas iš Peterborough, Ont., (dėl darbymečio universitete krikštynose negalėjo dalyvauti). Daniliūnas savo žodyje apibūdino dienos reikšmę, ypač iškeldamas vietinio jaunimo pastangas, kuriomis esą verta didžiuotis, nes beveik visas jaunimas dalyvauja lietuviškoje veikloje. Lyginant su kitomis Kanados lietuvių apylinkėmis, Londono-Rodnės jaunimas, imant proporcingai, esą pirmauja. Už tai jam priklauso padėka. R. Bliskytė iš Londono ir Naruševičius jr. iš Rodnės gražia tarena paskaitė jaunimo pasisakymą. Krikšto aktą, suteikiantį ansambliui vardą — "Jaunimo Meno Ansamblis Baltija", paskaitė Stp. Kairys ir kr. tėvų vardu tarė jaunimui nuoširdų žodį, o Toronto Mindaugo skautų dr-vės vardu įteikė puikią dovaną — skudučių komplektą. Krikšto motinoms jaunimas įteikė po gražią raudonų rožių puokštę, o kr. tėvui — baltą gėlytę. Po akto tautinių šokių grupė atliko šokių pynę, sukurtą pačių vadovų D. ir M. Chainauskų. Choras išpildė: J. Švedo "Linelį raunu", K. V. Banaičio "Gaideliai gieda", liaudies dainą "Žvenk žirgeli" ir Tallat-Kelpšos duetą "Oi berneli vienturi . . ." Daugiausia plojimų susilaukė "Oi berneli", kuris turėjo būti pakartotas; taipgi taut. šokių pynė.

Ansamblį sveikino: Londono apyl. pirm. L. Eimantas (ir skautų vardu), Delhi apyl. pirm. Jakubickas, ansamblio geradariai V. Miceika — iš Delhi, V. Ignaitis — iš Rodnės (jos vardu taręs žodį) ir J. Butkus iš Londono; tėvų k-to pirm. Valaitienė — šeštad. mokyklos vardu, T. St. Kulbis, SJ. Sveikino ir įteikė dovanas ar gėles: ans. garbės narys dr. A. Kaveckas, parapijos k-to pirm. A. Dragūnevičius, katalikių moterų dr-jos pirm. I. Daniliūnienė ir sporto klubo "Tauras" atstovas — J. A. Švilpa. Ansamblio jaunimas, atsidėkodamas savo vadovams už didelį darbą, įteikė jiems po meniską adresą su reikšmingu įrašu bei nuotraukomis ir po dovanėlę — gintaro išdirbinį nuo Baltijos pakrančių . . . D. Chainauskienė, be to, apdovanota raud. rožių puokšte. Dovanėlių netikėtai susilaukė ir U. Bliskienė, daug besisielojanti ansamblio drabužių gražinimu, ir vieneto administratorius Daniliūnas. Jautrų padėkos žodį viso jaunimo vardu tarė E. Bliskis, o už dovanas nuoširdžiu žodžiu padėkojo ans. vadovai.

Vaišių metu pasveikinti S. ir I. Kairiai ir M. ir D. Chainauskai, švenčią 20 metų vedybinę sukaktį. Jiems linkėjimus ansamblio vardu išreiškė kun. B. Pacevičius ir rodniškė A. Naruševičiūtė, o visi sugiedojo "Ilgiausių metų". Iškilmės, kuriose dalyvavo apie 150 asmenų baigtos pasilinksminimu. Tebūna leista perduoti "Baltijos" nuoširdžiausią padėką visiems, kurie prisidėjo prie tos svarbios mūsų šventės pasisekimo savo darbu, auka, atsilankymu ar kuriuo kitu būdu, ir teatleidžia tie, kurie juto kurį nors trūkumą ar patyrė iš rengėjų pusės kurį nesklandumą. **D. E.**

DETROIT, Mich.

MENO PARODA. S. Kvietienės tapybos ir S. Petravičienės keramikos parodos Detroito Lietuvių Namuose atidarymas balandžio 9 d. sutraukė nemaža lankytojų. S. Kvietienė stipriai užsirekomendavo akvarele ir kolažu, kurie spalvos grynumu rimtai nuteikė žiūrovą ir vertė į juos įsijausti; jie buvo elegantiški, tik gaila, kad parodoje nedominavo. Aliejaus darbai neleido matyti tikrojo dailininkės veido dėl stiliaus įvairumo; galbūt autorė yra jieškojimo kelyje. Abstraktai buvo labai spalvoti ir įdomūs.

P. S. Petravičienės keramikos darbai pasižymėjo formos įvairumu. Dauguma darbų buvo meniškai glazūra išbaigti.

Žiūrovai gerėjosi paroda ir įsigijo nemaža darbų. **R. D. L.**

OSHAVA, Ont.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už suruoštą mums staigmeną-pobūvį 15 metų vedybinės sukakties proga; taip pat už gražias gėles ir dovaną: p.p. J. L. Macevičiams, J. B. Dundziams, A. O. Želviams, J. O. Samkovams, A. A. Vaičiūnams, P. E. Juodvalkiams, J. K. Liauboms. Tas vakaras visada liks mūsų širdyse kaip brangus prisiminimas. Labai nuoširdžiai ačiū visiems.

S. V. Kneitai

Varšuva. Rašytoja Bienkowska, kompartijos narė dar prieš II D. karą, buvusio švietimo ministerio žmona, išstojo iš komunistų partijos, protestuodama prieš dabartinę varžančią kultūrinę politiką. Taip pat pasitraukė iš kompartijos poetė Wieslawa Szymbarska. Ji yra naujosios kartos atstovė, gavusi 1963 m. kultūros ministerijos premiją. Abi protestuoja prieš prof. L. Kolakovskio atleidimą iš pareigų.

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

JAUNIMO CENTRO patalpose balandžio 15 d. buvo du nemaži įvykiai. Čia iš Hamiltono atvykusi dramos mėgėjų grupė "Aukuras" vaidino J. Griniaus "Gulbės giesmę". o dailės mėgėjams įdomus buvo čikagiečio dail. Vlado Vaitiekūno tapybos ir grafikos darbų parodos atidarymas.

"Gulbės giesmė", kuri čikagiečius pasiekė LB Čikagos apyg. valdybos pastangomis, buvo įdomi, tačiau šeštadienio vakare publikos susirinko nelabai daug: tik maždaug pusė salės (veikalas buvo kartojamas ir sekmadienį). Kaip rašoma pastatymo programoje, "Gulbės giesmės" premjera įvyko 1966 m. kovo 19 d. Hamiltone, o po to ji buvo vaidinta Toronto, Londono, Ročesterio, Detroito ir Klevelando lietuviams (kaikur buvo vaidinta sutrumpintoje formoje).

Hamiltoniečiai vaidintojai Čikagoje viešėjo pirmą kartą. Visiems įdomu buvo pamatyti akt. Eleną Dauguvietytę-Kudabienę ir jos mokinius, kurie per savo gyvavimo laikotarpį yra suvaidinę 20 veikalų.

Dail. Vl. Vaitiekūnas 60 metų amžiaus sukaktį atžyminčioje parodoje išstatė 60 darbų, kurių dauguma yra simbolinio ir natūralistinio pobūdžio. Taip pat yra realistinių ir surrealistinių kūrinių. Dailininkui, atrodo, geriausiai sekasi tapyti gamtovaizdžius, kurių parodoje yra apstu. Taip pat matėsi ir nemaža portretų. Kaikurie paveikslai yra slegiančio pobūdžio, ypatingai tie, kuriuose vaizduojamos kaukolės ir vaiduokliški veidai. Jeigu dailininkas būtų padaręs didesnę atranką, parodos lygis būtų pakilęs.

Šio dailininko kūrybą gana gausiai meno mėgėjų grupei pristatė Amerikos Liet. Dailininkų Sąjungos pirm. Antanas Rūkštelė. Taip pat sveikinimo žodį tarė ir JAV LB pirm. Jonas Jasaitis. Salėje matėsi daug dailininkų, kurių tarpe buvo ir amžiumi seniausias dailės meistras prof. Adomas Varnas. Dailės mėgėjai visą šeštadienio vakarą sriubčiojo kavą ir dalinosi mintimis.

Taip pat ir daugiau lietuvių dailininkų turėjo savo parodų atidarymus. Balandžio 16 d. vakare buvo atidaryta V. Ramonio-Ramonaičio paroda, o balandžio 17 — Kęstučio Zapkaus.

V. Ramonio, kuris yra "Dailės" sambūrio (buv. jaunųjų dailininkų) pirmininkas, paroda vyksta Balzeko Kultūros muzėjuje (prie Archer ir California gatvių). Ji truks iki gegužės 6 d. Lankymo valandos kasdien — nuo 1 iki 4.30 v.p.p. Šioje parodoje yra išstatyta 20 V. Ramonio darbų.

Dail. Kęstučio Zapkaus darbų parodą surengė "Kazimir" galerija, esanti truputį į šiaurę nuo Čikagos vidurmiesčio. Ši galerija yra plačiai žinoma meno pasaulyje ir su ja Zapkus turi pasirašęs sutartį savo darbams platinti. K. Zapkus yra vienas jauniausiųjų (gimęs 1938 m.) lietuvių dailininkų, tačiau savo sugebėjimais pralenkęs daugelį ir vyresniosios kartos mūsų dailininkų. Čikagos meno festivalyje 1962 m. yra laimėjęs pirmąją premiją $2.500. Jis yra studijavęs Amerikoje ir Europoje. Dauguma jo darbų yra labai dideli ir labai brangūs.

• • •

JONAS MEKAS, kurio pavardė neseniai plačiai nuskambėjo visos Amerikos spaudoje ir kuris neseniai iš Niujorko buvo atvykęs Čikagon ir čia amerikiečiams skaitė paskaitą, vėl sugrįžo Čikagon. Tik šį kartą jam čia atstovauja jo kūrinys — filmas "Medžiai ir šautuvai", kuris balandžio mėn. viduryje buvo pradėtas rodyti "Town Underground" kino teatre. Šis kino teatras, kuris anksčiau demonstruodavo erotinius filmus, pakeitė savo vardą ir filmų pobūdį ir perėjo į "pogrindinių" filmų rodymą. J. Meko, "pogrindžio" filmų gamintojų vado, kūrinys buvo pasirinktas pirmuoju šiame teatre.

"Medžiai ir šautuvai" filmas nėra naujas (pagamintas 1960 m.), tačiau komerciniame kino teatre Čikagoje jis yra rodomas pirmą kartą. Jį prieš maždaug 3 metus iš Niujorko buvo atvežęs vienas lietuvis žurnalistas ir rodė mažai žmonių grupei "Mildos" teatre Bridgeporto liet. kolonijoje. Dabar, kai Meko vardas pasirodė labai garsus, buvo susigundyta šį filmą parodyti plačiajai Čikagos visuomenei.

Pats filmas, kuris užtruko 1 val. ir 15 min., yra keistas ir jame yra sunku ką suvokti. Vaizduojamos dvi jaunų žmonių porelės. Iš tų 4 žmonių viena mergina nusižudo ir likusieji trys klaidžioja visur, bejieškodami atsakymo — kodėl toji nusižudė. Ekrane maišosi visokie vaizdai, kurie buvo aktualūs 1960 metais ir kurie savo nuogybėje pristatomi ekrane. Tai įvairių minčių kratinys, iš kurių žiūrovas gali susidaryti betkokią nuomonę. Šiame filme vaidina ir J. Meko brolis Adolfas, kuris pats yra pagaminęs filmą "Aleliuja kalnams" (Čikagoje rodytas komerciniame teatre).

Apie J. Meko filmą balandžio 17 d. "Chicagos Tribune" ir "Chicago Sun-Times" įdėjo plačias recenzijas. "Chicago Sun-Times" recenzentas J. Meko filmą visai neblogai įvertino.

• • •

DR. ARVYDAS KLIORĖ, kurio tėvai gyvena Cicero liet. kolonijoje, o jis pats yra nutūpęs Kalifornijoje, vis labiau garsėja mokslo pasaulyje. 1965 m. šis jaunas mokslininkas vadovavo vienam iš septynių mokslinių bandymų, kurie buvo įvykdyti su "Mariner IV" erdvėlaiviu norint sužinoti apie Marso atmosferą. Šių tyrinėjimų pasekmes dr. A. Kliorė aprašė įvairiuose mokslo žurnaluose ir apie juos kalbėjo mokslininkų suvažiavimuose. Dabartiniu metu dr. A. Kliorė dirba kaip pagrindinis tyrinėtojas Veneros ir Marso tolimesniuose tyrimuose.

• • •

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. Kun. L. Andriekus, lietuvių pranciškonų provincijolas ir Šv. Antano gimnazijos direktorius, balandžio mėn. viduryje lankėsi Čikagoje ir čia padarė pranešimus per lietuvių televizijos pusvalandį ir Barkaus šeimos radijo programoje apie šią lietuvių švietimo įstaigą. — Čikagos "Atžalyno" šokėjų grupė buvo nuvykusi į Floridą ir ten davė du spektaklius: vieną lietuviams, kitą amerikiečiams. Šiai grupei vadovauja Amerikos lietuvaitė Frances Gramontienė. — "Sandaros" savaitraštis rengia pavasarinę pramogą balandžio 30 d. Joje dainuos sol. Algirdas Brazis. — Čikagoje išleista poeto Kazio Bradūno knyga "Sonatos ir fugos". Ji yra didelio formato, 64 puslapių, įrišta į kietus viršelius. Yra šie skyriai: Pirmasis pasimatymas, Saulės sonata, Pirmoji fuga, Jūros sonata, Atsisveikinant.

Prancūzijos prez. De Gaulle planuojamas vizitas į Montrealio pasaulinę paroda tebėra spėliojimo ženkle. Buvo paskelbta, kad jis Kanadon atvyks karo laivu "Colbert" liepos pabaigoje švęsti Prancūzų Dienos, pirmiausia užsukdamas į Kvebeko miestą, o vėliau aplankydamas Montrealį ir tik paskui Otavą.

PRANEŠAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie, nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETIŠKŲ MIŠINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNĖLĖS, ZUBRAŽOLĖ, "C" TERMOMETRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

Lietuvis žurnalistas prancūziškoj visuomenėj

Pasikalbėjimas su Aloyzu Stankevičium — Alain Stanke

Montrealyje garsėja Aloyzas Stankevičius kaip žurnalistas, radijo bei televizijos komentatorius ir filmininkas. Jis yra gana plačiai žinomas Kanados prancūzų visuomenėje, bet gana mažai — lietuvių. Norėdami plačiau supažindinti lietuvių visuomenę su tautiečiu žurnalistu, kreipėmės į jį su keliais klausimais, į kuriuos jis mielai atsakė.

— Nedaug kas iš lietuvių žino apie Jūsų atsiradimą Kanadoje. Kur gi prasidėjo Jūsų gyvenimo kelias?

—Gimiau Kaune 1934 m. birželio 11 d. Mokiausi Lietuvoje ir Prancūzijoje — Paryžiuje. Į Kanadą atvykau su tėvais iš Prancūzijos 1951 m. gegužės mėnesį.

— Kaip pradėjote žurnalisto karjerą Kanadoje?

— Tam darbui jau buvau ruošęsis Prancūzijoj. Kanadoje pradėjau rašyti į periodinius prancūzų leidinius: "Radiomonde", "Samedi-Dimanche", "Le Petit Journal", "Photo Journal". Dabar bendradarbiauju "Le Magazine MacLean", "La Presse" ir kituose žurnaluose kaip laisvas žurnalistas.

— Rodos, esate parašęs ir knygų prancūzų kalba?

— Taip esu parašęs ir išleisdinęs keletą knygų apie narkotikus, apie žurnalisto nuotykius, įvairius žymius žmones. Štai jų pavadinimai: "Un mois chez les damnés" (Vienas mėnuo su pasmerktaisiais), "Un pretre et son péché" (Kunigas ir jo nuodėmė), "La rage des Goof Ball"" (Narkotikų šėlimas), "Le Journalisme méne a tout" (Žurnalizmas veda į viską), "Toges, Bistouris, Matraques et Soutanes" (Togos, peiliai, bizūnai ir sutanos), "Pourquoi et comment cesser de fumer" (Kodėl ir kaip nustoti rūkyti), "Montréalités" (Ištraukos iš senų Montrealio laikraščių). Tai ir visas ligšiolinis mano plunksnos derlius, kuris yra sudėtas į knygas.

— Čia suminėjote plunksnos darbus. Ar nebandėte savo sugebėjimų ir kitose srityse, pvz. radijo ir televizijos?

— O, taip. Nuo 1951 m. dirbau CKVL radijofone kaip tekstų ir programų paruošėjas. Nuo 1954 m. pradėjau dirbti kaip įvairių programų vedėjas ir reporteris. 1955 m. įkėliau koją ir televizijos sritin: buvau vedėju ir pašnekovu šiose programose: "Carrefour", "Les insolences d'une camera" — prancūzų kalba; "Observer" — anglų kalba. Šiuo metu rašau programų tekstus prancūziškajai CBC radijo programai "Les couches tards" (Vėlyvas miegas).

— Kaip matyti iš Jūsų pasisakymų, reiškiatės gana plačiai, ypač žurnalistinėje srityje. Ar esate profesinių organizacijų narys?

— Buvau narys prancūziškosios žurnalistų sąjungos, kuri vadinasi "Union Canadienne des Journalistes de Langue Francaise", nuo 1951 iki 1966 m. buvau vienas jos direktorių.

— Dar liko nesuminėta filmų sritis, kuria, rodos, taip pat domitės. Ar tenka joje dirbti?

— Filmų sritis man yra taipgi artima. 1965 m. vaidinau filme "Pas des vacances pour les idoles" (Nėra atostogų stabams). Jis buvo gaminamas Montrealyje. Dabar ruošiu filmą anglų ir prancūzų televizijoms. Be to, esu kartu su žmona pasižadėjęs paruošti televizijai anglų ir prancūzų kalbomis kasdieninę programą pasaulinei parodai Expo 67 Montrealyje. Vėliau esu numatęs paruošti ilgą filmą kino teatrui. Tuo reikalu teks važiuoti į Niujorką.

— Kuriuos įdomesnius asmenis prisimenate iš savo susitikimų?

— Apie tai galėčiau parašyti ištisą knygą. Esu daug kartu susitikęs su Montrealio burmistru J. Drapeau, buvusiu Kvebeko provincijos premjeru J. Lesage, J. Diefenbakeriu, W. Gordonu ir daugybe kitų įžymybių.

— Ką galėtumėte pasakyti lietuvių jaunimui apie galimybes dirbti Kanados radijo, televizijos ir spaudos srityje?

— Kanadoje yra gana didelių galimybių visose srityse, tik reikia netingėti.

— Teko patirti apie Jūsų pastangas organizuoti lietuvišką programą per CBC radijo prancūziškąjį tinklą. Ar turėjote sunkumų?

— Negalėčiau sakyti, kad turėjau sunkumų. Reikia ypač daugiau iniciatyvos bei domėjimosi iš lietuvių pusės. Minėtoji radijo stotis žada duoti dar dvi valandas lietuviškai programai balandžio mėnesį. Tęsti šią programą paskatino teigiami lietuvių ir kitataučių atsiliepimai. Keletas svetimtaučių, pasiklausę lietuviškos muzikos, skambino telefonu radijofonui išreikšdami savo domėjimąsi.

Baigus pasikalbėjimą, beliko padėkoti, atsisveikinti ir palinkėti jaunam tautiečiui prasiveržti dar toliau ir kartu plačiau paskleisti lietuviškąją kultūrą.

Vyt. Zubas

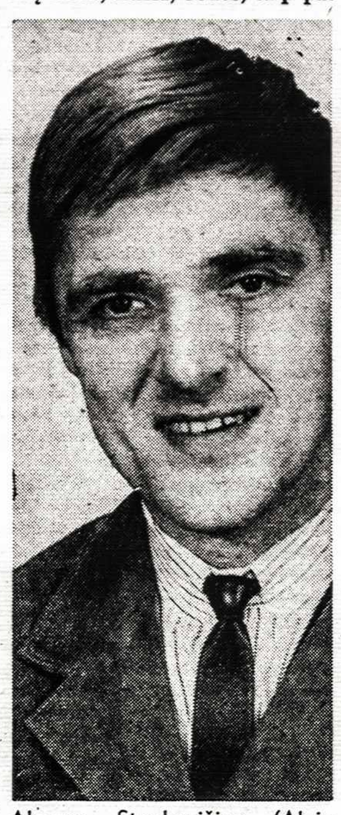

Aloyzas Stankevičius (Alain Stanke), garsėjąs prancūziškoj Kanadoj savo veikla žurnalistikoj, filmų, radijo ir televizijos srityje

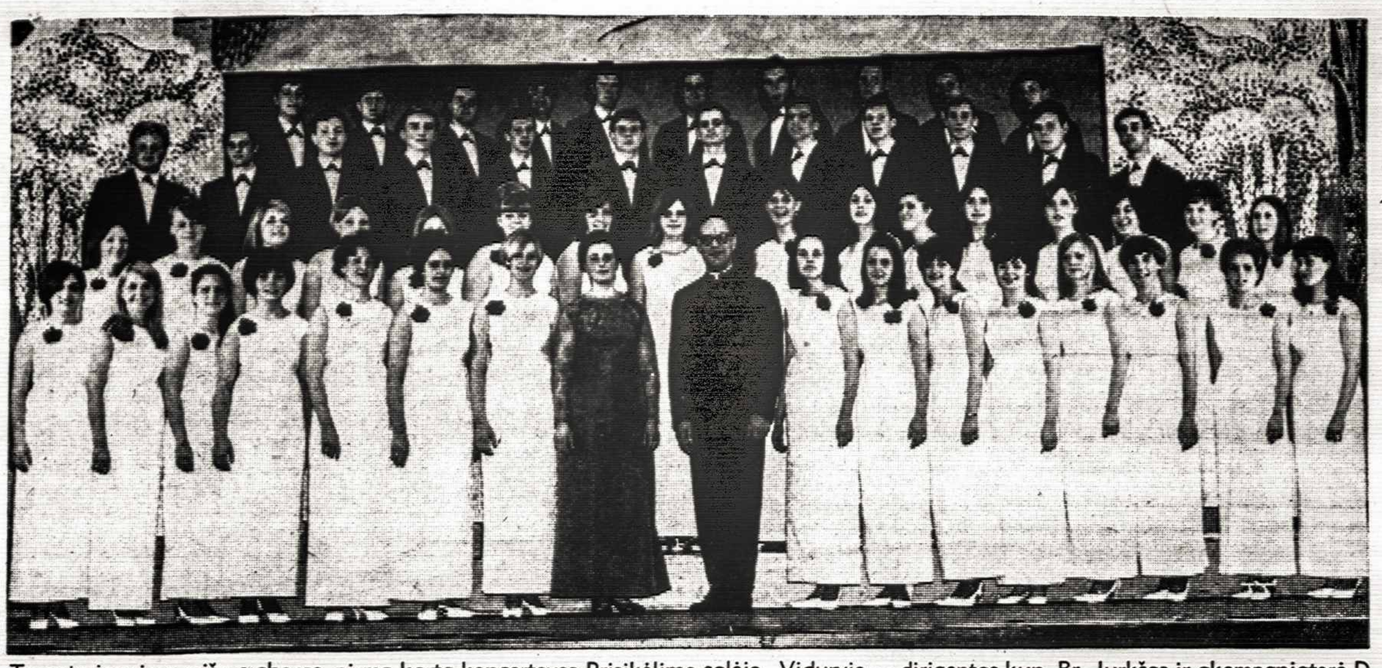

Toronto jaunimo mišrus choras, pirmą kartą koncertavęs Prisikėlimo salėje. Viduryje -- dirigentas kun. Br. Jurkšas ir akompaniatorė D. Skrinskaitė.
Nuotr. M. Pranevičiaus

O. B. Audronė

TĖVELIO KAILINIUOSE

Tėvelio kailiniuose
Užaugau krykštaudama jaukiai —
Tėvelio kailiniuose
Šilta ir smagu —
Tėvelis juostą nusijuosia,
Kai bėgiodama suolais
Perdrąsiai
Užsimirštu.

Nupuoliau
Ir verkiu maža,
Kartodama —
Kam buvo kailiniai nedraugiški labai,
Kabėdami nauji
Ir mane bėgančią nustūmė —
Tie kailiniai,
Tie negeri.

Ir nesėdėsiu kailiniuose —
Kukčiodama sakau
Patempus lūpą.
Tėvelis juostą nusijuosia
Ir sako man ramiai:

Kalti ne kailiniai,
Bet lakstymai žiopliausi,
Kai nebežiūri kur leki.
Nusiraminki!
Ašarų gana! —
Pažaisk smagi.

O kada žaisti bus gana
Ir pasakos norėsi —
Atbėki pas mane —
Sušildysiu.
Pasupsiu kailiniuotam glėbyje —
Ir avinėlius tuos mažus
Ne pasakoj
Paglostyti galėsi.

Man gera ir smagu
Su avinėliais,
Tėvelio pasakoje
Dviese.

* * *

Dabar jau aš manau,
Užaugau didelė —
Išmokau būt pati
Audroj sniegų,
Išmokau braidžioti
Gyvenimo vėpūtiniuose.
Priglausdama pasūpuoju
Vaikystės spindulį, atbėgusį
Nuo saulėje užšalusių,
Betirpstančių
Langų.

O kai pakluonių
Staugiančiais vilkais
Gyvenimo šešėliai
Plėšosi
Ir niekur prisiglaudus
Sušilti negali —
Paglostau kailinius tėvelio pasakoj
Toli —
Susisupu į juos.

Užuovėją
Ir saulę
Atrandu
Tėvelio kailiniuos.

MUZIKO AKIMIS

Jaunimo chorų koncertas Toronte

Balandžio 15 d. įvykusį Toronto lietuvių jaunimo koncertą Prisikėlimo salėje reikia laikyti labai sėkmingu. Jame dalyvavo vaikų choras, vyresniųjų mokinių — mergaičių ir mišrus chorai, o solo padainavo bei keletą dainų su choru — R. Strimaitis. Programą sudarė lietuvių kompozitorių kūriniai, liaudies dainos ir svetimų kompozitorių kūriniai. Vaikai padainavo: "Sveiki, sveiki" — Venckaus; "Aviža prašė" — liaudies daina; "Tau, tėvyne, gintarine" — Paltanavičiaus; "Aš esu lietuvis" — Bertulio ir "Pajaco pasaka" — Alcataros, talkinant R. Strimaičiui. Vyresniųjų mokinių choras, kurį sudarė 34 merginos, išpildė: "Miegok, šviesiaplauki" — Freire; "Pirmoji meilė" — Baumilo; "Pamylėjau vakar" — Šimkaus; "Plaukia sau laivelis" — Šimkaus ir "Barkarolė" — Offenbacho. Vėliau prie mergaičių prisijungė gražus būrys berniukų, sudarydami mišraus choro sąstatą, kuris padainavo: "Palankėj, palankėj" — Pociaus; "Balandžiai" — Kavecko; "Kurteliai sulojo" — Jonušo; "Serenada" — Abto (su R. Strimaičiu); "Vergų daina" iš operos Nabuco, kuri kažkodėl buvo pavadinta "Lėkit mintys". Visi trys chorai išėjo gražiai apsirengę: vaikai — mėlyna ir balta uniforma, vyresniosios mergaitės — ilgomis suknelėmis, papuoštomis rožėmis, berniukai — tamsiai raudonais švarkais. Vaizdas labai geras.

Tai pirmas kartas Toronte, kad jaunimas išėjo į sceną atlikti ne minėjimų programos, bet su pirmu savo koncertu. Už tai jis vertas pagarbos. Iš šio koncerto matėsi, kiek daug triūso įdėta.

Apie koncerto meninį lygį nevertėtų perdaug kalbėti, nes tai galėtų sudaryti nevisai tikslų vaizdą ir gal būtų nuvertintos mūsų jaunimo didžios pastangos šį koncertą rengiant. Publika jį sutiko labai šiltai ir net entuziastingai. Klausytojų buvo prisirinkusi pilnutėlė didžioji Prisikėlimo parapijos salė. Visdėlto keletas pastabų vertėtų padaryti, kad būtų išvengta klaidų sekantiems koncertams besiruošiant.

Vaikučiai padainavo gražiai. Drąsiausiai praskambėjo Bertulio "Aš esu lietuvis". Visose dainose stokojo pritariamojo balso, kuris buvo bandytas, bet neišgautas. Dainuojant d a i n e l e s dviem lygiais balsais, dirigentas turėtų didesnį dėmesį skirti pritariamajam balsui, nes jis yra sunkesnis vaikams išmokti ir mažiau girdimas, negu vedamoji melodija, kuri paprastai lengviau vaikams įkandama. Todėl antruoju balsu dainuojančių skaičius galėtų būti didesnis, negu pirmuoju. Taip pat rengiant koncertą, kurį sudaro vien dainos, reikėtų vengti pigių efektų, kaip pvz. rankų pakėlimas, kuris praktikuojamas vaikų darželio žadimuose, ir pan. Koncertą vertinant vien muzikos ar dainos grožio perdavimo mastu, šie efektai muzikai nepadeda.

Scenos papuošimas tokiam koncertui turėtų būti atsargesnis. Jaunimas ir taip gražiai atrodė savo uniformose bei iškilmingoje aprangoje; keletas dirbtiniu dekoracijų scenoje jiem grožio daug nepridėjo, gi akustikai gerokai pakenkė.

Buvo įprasta studentais vadinti tuos, kurie studijuoja universitete, o augštesnėse mokyklose besimokančius — mokiniais. Šio koncerto skelbimuose buvo paminėta, kad jaunimo chorą sudaro studentai. Žinoma, iš mokinių, lankančių augštesniąsias mokyklas, reikalaujama vienokio pasiruošimo, iš universiteto studentų — kitokio. Šiame jaunimo chore dalyvauja gražus būrys mokinių, kurie lango augštesniąsias mokyklas, nors yra ir keletas studenčių ir studentų. Visdėlto šio choro vadinti grynai studentų choru negalima, nes tada kitaip tektų jį ir vertinti.

Didžiausia kliūtis šiam gražiam chorui — intonacija. Beveik kiekvienoje dainoje buvo jos pasigendama. Čia, žinoma, pirmas kaltininkas buvo akustika ir antras — pirmieji žingsniai scenoje. Tą kliūtį choras nugalės. Antroji didelė kliūtis, kurią teks nugalėti — tai repertuaro parinkimas. Lietuvių repertuare yra puikių dainų, parašytų moterų chorui, todėl nėra reikalo mūsų jaunimą varginti tokiais dalykais kaip "Miegok, šviesiaplauki" arba Abto "Serenada". Geriausiai mergaitėms pavyko Šimkaus kūriniai. Choristės buvo žymiai ryškesnės antruose balsuose. Keturbalsiai septimų akordai, ypač mišriam chore, išvedė jaunimą iš tono. To galima išvengti, kruopščiai parenkant repertuarą pagal jaunimo išgales.

Geriausiai mišriam chorui pavyko "Kurteliai sulojo". Jaunimas turi gerą balsinę medžiagą. Su laiku jis gali tapti puikiu reprezentaciniu vienetu, kuriuo visi didžiuosimės.

R. Strimaitis padainavo Tosti "Idealą". Jis savo dainavimu primena buvusį Lietuvos operos solistą Sprindį. Chorams dirigavo jų vadovas kun. B. Jurkšas, akompanavo muz. D. Skrinskaitė.

Enigma

Tarptautinių santykių biblioteka

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagoje, šalia įvairių bibliotekų, veikia ir viena retesnio pobūdžio — Tarptautinių Santykių Biblioteka ("Library of International Relations"), kuri yra vienintelė savo pobūdžiu Amerikoje. Ji yra įsteigta 1932 m. ir turi tūkstančius knygų, žurnalų ir dokumentinės medžiagos, liečiančios šias sritis: politiką ir valdžią, sveikatos ir darbo problemas, pramonę ir prekybą, transportaciją ir komunikaciją, finansus ir bankų operacijas, tarptautines ir sritines organizacijas ir kt. Bibliotekoje yra pilna kolekcija dokumentų, leidžiamų JAV valstybės departamento ir Jungtinių Tautų organizacijos. Biblioteka yra išlaikoma privačiomis aukomis, yra inkorporuota kaip nepelno bendrovė ir jai duodamos aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių.

Šioje bibliotekoje, kuria daugiausia naudojasi mokslinius darbus rašą studentai ar prekybos įstaigos, yra šiek tiek lietuviškų ar Lietuvą liečiančių leidinių kitomis kalbomis iš politikos ar jai artimų sričių. Kadangi biudžetas yra ribotas, biblioteka mielai pageidautų, kad leidėjai tokius leidinius galėtų siųsti nemokamai, tačiau už dalį galėtų atsilyginti, jeigu iš leidėjų pranešimų atrodytų, kad tuos leidinius yra verta įsigyti. Todėl bibliotekos vadovybė pageidavo, jog lietuviai susidomėtų šia biblioteka ir ne tik siųstų jai savo leidinius, bet ir patys ja naudotųsi.

Vartant kitus leidinius atrodė, kad čia tiktų dabar savo išvaizdą gera linkme pakeitęs "Lituanus" žurnalas, Eltos biuleteniai įvairiomis kalbomis, įvairios studijos (vien tik disertacijų Lietuvos politikos ar ekonomijos klausimais jau turime dešimtis, neskaitant tokių leidinių, kaip dr. Vytauto Vardžio redaguota knyga apie Lietuvą ir pan.).

Tie, kurie domisi sovietinio gyvenimo pažinimu ar sovietinėmis problemomis, šioje bibliotekoje ras daug medžiagos, paruoštos atitinkamų, autoritetingų įstaigų. Čia galima pasinaudoti tokiais periodiniais leidiniais, kaip "Bulletin of the Institute for the Study of the U.S.S.R.", "Problems of the Peoples of the U.S.S.R." (abu leidžiami Miunchene), "Current Digest of the Soviet Press" (Niujorkas), "Soviet Studies" (Glasgovas). Taip pat yra leidinių iš sovietinių kraštų, tačiau vargu ar juose galima rasti mokslinio rimtumo.

Bibliotekos adresas: Library of International Relations, 660 North Wabash Ave., Chicago, Ill. 60611, USA.

VLIKas ir Amerikos Lietuvių Taryba, skirią kitataučių informacijai nemažas sumas, gal ras reikalo susidomėti ir šia biblioteka, o taip pat ir kitomis bibliotekomis? Tokia sritis yra viena iš nedaugelio prieinamų priemonių Lietuvos vardo populiarinimui.

Atsiųsta paminėti

Aidai nr. 2, 1967 m. vasaris. Tėvų pranciškonų leidžiamas, dr. J. Girniaus redaguojamas mėnesinis kultūros žurnalas. Administracijos adr.: 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221, USA. Šiame numeryje: Antanas Sužiedėlis, Vanagai ar balandžiai?; Leonardas Andriekus, Galiūnų godos; Vysk. P. Brazys, MIC, Mūsų pareigos persekiojamai Lietuvai; J. Kėkšto verstas laiškas — Domeika Mickevičiui; Juozas Pažemėnas, Prof. Vladas Jurgutis; J. Alaušius, Žvilgsnis į 1966 metus: II. Kultūrinis gyvenimas; Ignas Malėnas, Naujasis mokymo skaityti metodas; Stasys Goštautas, Vida Krištolaitytė; Algirdas Jurkus, Naujos kosmologinės teorijos; knygų apžvalga.

Eglutė nr. 3, kovas. Lietuvių Kultūros Instituto leidžiamas, Nekaltai Pr. Marijos seserų redaguojamas ir administruojamas vaikų laikraštėlis. Metinė prenumerata $4. Redakcijos ir administracijos reikalais kreiptis: Eglutė, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260, USA.

Ateitis nr. 2, 1967 m. vasaris. Moksleivių Ateitininkų Sąjungos žurnalas. Red. adr. — 80—23 85th Drive, Woodshaven, N. Y. 11421, admin. — Kazys Vainius, 64-09 56th Rd., Maspeth, N. Y. 11378, USA.

Lietuvių Dienos nr. 2. 1967 m. vasaris. Gausiai iliustruotas žurnalas lietuvių ir anglų kalba. Vyr. red. — Bern. Brazdžionis, leidėjas — Anthony F. Skirius. Adr.: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029, USA.

Lietuvos Pajūris nr. 1-2. Metinė prenumerata $1 už keturis numerius. Leidėjas — Kanados Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos centro valdyba, red. — A. Lymantas. Adr.: 5260 — 10th Ave., Rsmt., Montreal 36, Que.

Lietuviai Amerikos Vakaruose nr. 2-3, vasaris-kovas. Leidžia Ant. Skirius, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029, USA.

Šaltinis nr. 1, 1967 m. vasaris. Šv. Kazimiero Sąjungos leidžiamas tikybinės ir tautinės minties žurnalas. Adresas: The Spring 16, Hound Rd., West Bridgford, Nottingham, England.

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos choro 25 metų jubiliejus. Viršelis ir meninė leidinio priežiūra Algio Žaliūno, istorinė apybraiža Juozo Tininio, leidinio redakcija Algio Raulinaičio, spausdino Tėvų pranciškonų spaustuvė. Leidėjas — Šv. Kazimiero parapija, Los Angeles, Calif., USA.

AR JAU UŽSIREGISTRAVAI?

Lituanistiniai kursai universitete

Vasaros semestras Fordhamo universitete prasideda liepos pradžioje ir baigiasi rugpjūčio viduryje. Į lituanistikos kursus jau užsiregistravo būrys jaunimo: Raimondas Kildisas, Worcester, Mass.; Antanas Razgaitis, Mayfield, Ohio; Eleonora Kivėnaitė, Putnam, Conn.; A. Masevičiūtė, Quebec, Canada; Viktutė Jurgaitytė, Putnam, Conn.; Patricija Sulaitė, Chicago, Ill., Regina Kaunaitė, Cicero, Ill.; Denis Mažeika, New York; Visvaldas Gerdvilas, New York.

Laukiama daugiau jaunimo iš Kanados ir JAV. Tai labai naudingi akademinio lygio kursai lietuvių jaunimui, norinčiam pasitobulinti ar pramokti lietuvių kalbos. Be to, tai puiki proga pagilinti savo žinias Lietuvos istorijoje, lietuvių literatūroje, kultūros istorijoje. Dėstytojais pakviesti savo srities specialistai. Štai jų pavardės ir dėstomieji dalykai.

I. Pradedančioji lietuvių kalbos grupė — prof. Aldona Šlepetytė ir prof. Antanas Vasys. II. Pažengusioji lietuvių kalbos grupė — prof. Stasys Barzdukas. III. Lietuvių kalbos istorija — prof. Antanas Salys. IV. Liet. literatūra iki nepriklausomybės laikų — prof. Stasys Barzdukas. V. Liet. literatūra nepriklausomybės laikais — prof. Juozas Brazaitis. VI. Lietuvių literatūra Sovietų Lietuvoje — dr. Kostas Ostrauskas. VII. Lietuvių kultūros istorija — prof. Jonas Puzinas. VIII. Lietuvių tautosaka — prof. Jonas Balys. IX. Lietuvos istorija iki Liublino unijos — prof. Antanas Vasys. X. Lietuvos istorija po Liublino unijos — Tėv. dr. Vikt. Gidžiūnas.

Lituanistikos kursai bus Fordhamo universitete, Bronx, New York. Vasaros semestras — nuo liepos pradžios iki rugpjūčio vidurio. Visi kursai, išskyrus kalbą, bus skaitomi suglaustai. Norintieji dalyvauti kursuose turi jau dabar užsiregistruoti. Kursų reikalais kreiptis: Prof. A. Vasys, Fordham University, Bronx, New York 10458, USA. Tel. 9-33-22-33 Ext. 218.

Šalia studijų, jaunimas turės įvairių pramogų, ekskursijų, vakarų bei studentiškų pokštų.

Dr. Vydūno Šalpos Fondas paskyrė 2 stipendijas studijuojantiems lituanistiką Fordhamo universitete vasaros metu. Studentai, norintieji dalyvauti lituanistikos kursuose ir gauti stipendiją, tesikreipia: Vytautas Mikūnas, 3425 W. 73rd Street, Chicago, Ill. 60629, USA.

SPECIALIAI Į LIETUVĄ
ITALIŠKI LIETPALČIAI

Tai lietpalčiai, kuriuos jūsų giminės norėtų gauti. Mūsų "Lilion" lietpalčiai yra specialiai mūsų užsakymu pagaminti iš 100% nailono. Jie yra geriausia populiariausia dovana Lietuvoje vertinant 10 rublių už dolerį.

SPECIAL INR ..... $36.30 JAV

2 itališki nailono lietpalčiai, vyriški ar moteriški: juodos, mėlynos, tamsiai žalios ar tamsiai rudos spalvos. Į šią kainą įeina viskas ir gavėjas nemoka nieko. Pristatymas yra garantuotas ir nueina per 4-5 savaites. Prisiunčiami pasirašyti pakvitavimai.

Užsakykite dabar tik per
INTERTRADE CORP.
125 East 23rd. Street
New York, N.Y. 10010, USA.
Prašykite mūsų nemokamai duodamų katalogų.

Pavasariniai ir vasariniai siuntiniai 1967 metams

Iš daugelio specialiai sudarytų mūsų siuntinių 1967 metų pavasariui ir vasarai siūlome du, kurie yra labai praktiški, už pigią kainą. Į juos yra įtraukta visa, ko labiausiai reikia jūsų artimiesiems.

Be to, kiekvienas siuntėjas gali sudaryti dovanų siuntinį savo nuožiūra, pasinaudodamas mūsų kainoraščiu.

MOTERIŠKAS (1967)

Nailoninis su diržu itališkas lietpaltis, 3 jd. vilnonės angliškos medžiagos eilutei, 4 jd. puikios suknelei medžiagos, 1 komplektas nailoninių apatinių drabužių, 2 p. geriausios rūšies nailoninių kojinių, 1 šilkinė gėlėta skarelė, 1 nailoninė skarelė, 12 specialiai parinktų namų darbui adatų, 2 ritės labai stiprių siūlų, 1 trumpom rankovėm megztukas.

Kaina $75.00.

VYRIŠKAS (1967)

Itališkas nailoninis su diržu dėvimas lietpaltis, 3½ jd. angliškos vilnonės medžiagos eilutei, 2 nailoniniai marškiniai, 1 terilino kaklaraištis, 1 komplektas apatinių drabužių, 2 p. nailoninių arba vilnonių kojinių, 12 įvairaus dydžio adatų, 2 ritės labai stiprių siūlų, 3 jardai vilnonės medžiagos apsiaustui.

Kaina $75.00.

Jungtinis - moteriškas (1967) ir vyriškas (1967) siuntinys kainuoja $135.00.

Tebesiunčiame ir visus kitus mūsų anksčiau skelbtus siuntinius dar vis už tą pačią kainą.

Automobilius, dviračius, motociklus, siuvamąsias mašinas, svaiginamus gėralus, tabaką ir maistą (sov. gamybos) pristatome iš kooperatyvų Lietuvoje, ir Sov. Sąjungoje.

Persiunčiame ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES LTD. (Z. JURAS).,
421 Hackney Rd. London, E. 2, England

Seniausia šioje srityje lietuvių firma, greitas ir garantuotas pristatymas.

Atstovai: **A. Kusinskis, 167 College St., Sudbury, Ont., Canada.**
L. Radzevičius, 530 Windermere Ave. Toronto 9, Ont. Telef. 762-7845.

Galime pervesti ir pinigus, už kuriuos gavėjas turi teisę pasirinkti tai, kas jam patinka iš specialių krautuvių.

Rašytojo kapas palmių pavėsyje

J. NARŪNĖ

Jau daugiau kaip pusmetis prabėgo, kai mirė a.a. rašytojas kun. Stasius Būdavas, žiaurios ir ilgos vėžio ligos iškankintas. Mirė vienišas, toli nuo artimųjų ir nuo tėvynės, kurią jis karštai mylėjo ir kiekviena proga entuziastingai gynė jos reikalus.

Rašytojas gimė Papilės miestelyje 1908 m. kovo 5 d. Vaikystės dienas praleido prie Ventos krantų.

— Venta, Venta — upė šventa! — kartodavo mažas berniukas, paupio takeliais bėgiodamas. Ten jam buvo pažįstamas kiekvienas krūmelis, kiekvienas plaukiantis debesėlis — viskas ten buvo jo.

Šeimoje augo trys vaikai: Vincentina, Stasius ir Stefanija. Jauniausioji sesutė Steputė buvo jo mylimiausioji draugė, su kuria jis mėgdavo žaisti.

Motina buvo švelnaus būdo, jautri, pasiaukojanti, tačiau silpnos sveikatos — anksti mirė, berods, nervų liga.

Tėvas, anot kun. St. Būdavo, buvęs labai gabus, griežtas, kiek išdidus stačiokas, nedidelio ūgio. Papilės gyventojai vis jį perrinkdavo seniūno pareigoms. Būdavai turėjo miestelyje smulkių prekių nedidelę krautuvę. Visai šeimai pramisti iš tos krautuvėlės pajamų buvo nelengva. Motinėlė vis mokydavo savo vaikus taupumo. Kaip pavyzdį, prisimenu vieną atsitikimą, kurį man pasakojo kun. St. Būdavas.

Kartą mažas Stasiukas, užmiršęs mokykloje plunksnakotį, buvo už bausmę mamos priverstas sugrįžti atgal į m-lą. Mažasis, ašarodamas, pavargęs nemažoje kelionėje, plunksnakotį parsinešė namo... Tą nuotykį jis visą gyvenimą atsiminė, save nuolatos kontroliuodamas, ar ko nepamiršęs...

Visus savo daiktus jis laikė didelėj tvarkoj. Į laiškus tą pačią dieną atsakydavo. Išeidamas iš buto patikrindavo raktus kišenėje po kelis kartus.

Liaudies mokyklą lankydamas, mažas Stasius jau rašė trumpas korespondencijas į laikraščius iš Papilės padangės gyvenimo, miestelio įvykius ir parengimus aprašydamas. Entuziastingai sekė atspausdintas savo eilutes laimingas autorius ir taip pat jo tėvelis.

Šiaulių gimnazijoje Stasius Būdavas pradėjo rašyti eilėraščius. Trylikametis parašė į vaikų laikraštį "Angelas Sargas" 1922 m. pirmąjį savo eilėraštį. Tai buvęs didelis, įspūdingas įvykis jo jauname gyvenime. Kitus eilėraščius jis pats skaitydavo gimnazijos vakarėliuose.

Kunigų seminarijoje, būdamas pirmame kurse, jis taip pat nepadėjo plunksnos. Atplaukusių mūzų apsėstas, poetas ir vėl rašė eilėraščius... Kartą jis parašė eiliuotą kūrinį "Helga", kažkodėl parinkęs kaip ir vokišką vardą mergaitei, kurios jisai niekada nematė ir nepažinojo. Tai buvo gryna jo fantazija, dedikuota kažkam nesamam...

Tą eilėraštį jaunas Stasius B. parodė savo draugui, kuris paleido per kitų klierikų rankas... iki tas lapelis daėjo iki to kurso auklėtojo. Jis buvęs griežtas ir pareikalavo Būdavą išvaryti iš seminarijos, nes, girdi, kitus klierikus iš kelio vedąs. "Helga" sukėlė daug triukšmo seminarijoje. Tik vienas Kauno seminarijos rektorius, mūsų žinomas dainius Maironis jį apgynė, atjautė ir gerai įvertino jaunikaičio gabumus. Stasius Būdavas pasiliko seminarijoj.

Pirmoji rašytojo S. Būdavo eilėraščių knyga "Širdies stygoms virpant" išėjo bene 1927 metais. Vėliau išėjo iš spaudos jo proza: kelios stambesnės apysakos ir paskui — romanai vienas po kito. Jo nuopelnai, kaip beletristo, yra žinomi, buvo neperseniai smulkiau aprašyti mūsų spaudoje, taigi, nebetenka kartoti.

Paskutiniuoju metu rašytojas St. Būdavas buvo jau pakeitęs seniau rašytų romanų tematiką. Jo veikalų herojai nebėra sentimentalumo nešiotojai. Paskutinis jo veikalas buvo pradėtas 1958 metais, kai jis rinko medžiagą ir "apmetė apmatus". Savo naująją apysaką jis pavadino "Malonės kalnu". Jai jis pašventė nemažai laiko.

Šis jo rankraštis ir kiti buvo persiųsti Lietuvių Rašytojų Draugijai, kurios pastangomis "Malonės kalnas" buvo spausdinamas "Draugo" atkarpoje.

Pačiame pajėgume, kūrybingumo žydėjime, žiauriai ligai įsigalėjus, rašytojas mirė Floridoje, West Palm Beach ligoninėje (St. Mary Hospital) 1966 m. rugsėjo 9 d. Amžinoji šviesa tešviečia jam, tiek iškentėjusiam.

Rašytojos Lazdynų Pelėdos tėviškė Paragių kaime netoli Akmenės

Antano Vaičiulaičio "Gluosnių daina"

PR. NAUJOKAITIS

Šešiasdešimties savo amžiaus metų lapą A. Vaičiulaitis užvertė gražia dovana literatūros mėgėjams — nauja knyga "Gluosnių daina", kurioje randame devynis ilgesnius pasakojimus ir tris — trumpučius. Tuos pasakojimus autorius vadina padavimais. Bet tai nėra liaudiniai padavimai įprastine prasme. Tai savarankūs kūriniai, kurių įvykiai pinasi ant ribos, kur realus gyvenimas ima virsti legenda. Gražiausias tokio susipynimo pavyzdys yra "Gluosnių daina" — pasakojimas apie partizanus, kurio vardu pavadinta ir visa knyga.

Pasakojimai parašyti per ilgesnį laikotarpį. Gal dėlto turinys ir nuotaika labai įvairūs, neturį ryškesnės laiko ir vietos jungties. Taigi, bent po keletą žodžių apie kiekvieną pasakojimą. "Dievo avinėlis" — Kristaus laikų legenda, įdomiai supinta su ramaus Lietuvos kaimo tikrove, spalvingai įrėminta ir estetiškai užbaigta. Egzotiškasis "Pasakojimas apie Sirakūzų poetą Dionizą" nuveda skaitytoją į poezijos gelmes, į Pano nuostabiąsias melodijas, į karalystes, kurių niekas negali atimti. Tai su giliu įsijautimu ir estetiniu skoniu dainuote išdainuota graikų legenda. Į renesanso laikus veda skaitytoją pasakojimas "Benvenuto di Giovanni pristato mecenatui savo paveikslą". Tai kūrinys išsiskiriąs iš visos knygos savo turinio kondensuotumu ir pastangomis statišką paveikslo turinį paversti dinamišku pasakojimu. A. Vaičiulaičio talentas įveikė šitą uždavinį, tačiau lyg pasigendame šiame kūrinyje to lengvo grakštumo, kuriuo pasižymi kiti autoriaus pasakojimai.

Į Lietuvos senovę, kai dar žuvėdai juodais laivais atplaukdavo į Šventosios uostą ir kai lietuviai dar tebesilaikė savo senojo tikėjimo, nuveda skaitytoją ilgokas pasakojimas "Žvejų duktė Banguolė". Siužetas truputį primena Eglės ir jos vaikų pasaką, kaikur Jūratės ir Kastyčio padavimą, bet skiriasi nuo anų savo tikroviniu pagrindu. Pasakos ir tikrovės elementų sujungimas darnus, stilingai išbaigtas, psichologiškai gilus, tik kaikur pasitaiko kiek sausesnių, ištestų, susilpninto veiksmo vietų. Prie labiausiai nusisekusių istorinių padavimų iš Vytauto laikų priklauso "Karaliaus Vytauto vėliavnešys Kaributas". Kūrinys darniai sukomponuotas, iškilmingesnis stilius atitinka veikėjų charakterius ir įvykių atspalvį.

Iš eilės ėidami, randame tris trumpus pasakojimus: "Apie Vilniaus dulkę", "Apie šuniuką Pikį", "Apie ištikimus delfinus". Juose esama kiek simbolikos ir pašaipos, tačiau nevertėjo jų dėti į šią puikią knygą. Juos nebent laikytume škicais pilnesniems pasakojimams.

Į dabarties laikus skaitytoją veda pasakojimai knygos pabaigoje. Puikus stilingas pasakojimas, su saikingu humoro jausmu, yra "Salamiesčio šunes". Ten atskleidžiamas klebono, atkelto iš didelių parapijų, kur viešnagėn ir vyskupas užsukdavo, ir didžponiai užvažiuodavo, spalvingas paveikslas. Tik paskaitykime tuos puslapius, kai klebonas eina per parapiją ir užkalbina žmones, tik pasekime jį gūrinėjantį po laukus su savo šuniukais! Tai meistriškai sukurti tikrovės paveikslai, kupini spalvų ir dinamikos, reto taiklumo žodžių ir vaizdų! Arba imkime kitą pasakojimą — apie Žaliosios bažnytėlės atnaujinimą, jos pirmąjį kleboną Svirplelį ir žlibą zakristijoną bei čipsintį žvirbliuką. Ištisas "Čipsintis žvirbliukas" yra šviesus tikrovės paveikslas, stipriais spalvų brūkšniais tapytas, kupinas dinamikos, meilės ir lengvo humoro gyvenimui, kuris iš tikrovės vėl ima virsti pasaka.

"Pažaislio vienuolyno legenda" yra dviejų dalių pasakojimas. Pirmoji dalis — tikrovinė, labai spalvinga, dinamiška, intriguojanti, ryškinanti vienuolyno buitį ir brolio Jono asmenį. Antroji — idėjinė, legendinė, taip pat dinamiška, bet kiek ištęsta ir silpnai įtikinanti. Tas pasakos elementas, atskleidžiamas sapno pavidalu, nors gražiai stilizuotas, bet jau daugiau atitrauktinis, sausokas, mąstytinis, mažiau vaizdinis.

Pasakojimas "Gluosnių daina" skirtas Lietuvos partizanams. Reali, žiauri tikrovė, kova, reikalaujanti milžiniškų aukų, tūkstančių geriausių vyrų gyvybių — atskleidžiama poetinėje plotmėje, kur dabartis jau ima virsti legenda. Tas poetinis atvejis ir iškelia kūrinį į meninės augštumas

Iškėlėme keletą trūkumų, netobulumų, bet A. Vaičiulaičio kūrybiniai laimėjimai yra tokie aiškūs, kad "Gluosnių daina" yra viena geriausių 1966 metais išleistų knygų. A. Vaičiulaičio naujos knygos yra nedažnos. Jų reikia laukti beveik dešimtimis metų. Bet užtat jos spindi grožiu. A. Vaičiulaičio literatūrinis sakinys yra graviūriškai išdailintas, išbaigtas, spalvingas, taiklus, saikingas, dinamiškas, įvairus ir ritmiškai banguojąs. Ne be reikalo A. Vaičiulaitis yra laikomas vienu geriausių mūsų stilistų. Jo stiliaus grožybėmis skaitytojas galės džiaugtis ir "Gluosnių dainoje".

Išrašome dvi mažas ištraukėles. Pirmoji — iškilmingesnio stiliaus pavyzdys, atskleidžiąs Vytauto tragediją prie Vorkslos:

Kažkur stepių krašte gulėjo Lietuvos vyrai, kurių jau niekas nebeprikels: nei paukščių giesmė, kai saulė teka, nei mergelės balsas, kai ji viena sau niūniuoja, per rasas brisdama, nei garsūs trimitai, kai šaukia jie į kovą (55-56 psl.).

Antrasis pavyzdys vaizduoja kasdieninę buitį:

...Svečias neėmė lazdos į rankas ir netraukė mūsų žemės vieškeliais į kitus miestus ir vienuolynus. Jis atrodė lyg apsimalšinęs, lyg suradęs savo gūštą, ir stojo tai prie vieno, tai prie kito darbo. Tiko jis visur: ir darže, ir sode, ir prie malkų skaldymo, ir vaistinėje, ir virtuvėje, ir prie arklių. Jis triūsė pamažėle, atsargus ir tylus, niekam į kelią nepareidamas, stengdamasis kiekvienam įsiteikti, kaip tai daro žmogus, ar net šunelis, kuris nori, kad jo neišvarytum (96 psl.).

Knygą išleido J. Kapočius. Iliustravo dail. T. Valius. Išleista gražiai, skoningai, su celofano aplanku, gerame popieriuje. Malonu ne tik į rankas paimti pačiam, bet ir kam artimam padovanoti.

Antanas Vaičiulaitis, GLUOSNIŲ DAINA. Padavimai. 128 psl. kaina $2.50.

Nauja knyga ir viena maža mergaitė

Kaip ir paprastai, gavusi naują knygą, jinai pirmiausia skuba apžiūrėti iliustracijas; taip įvyko ir šį kartą.

S. Tomarienės knyga "Senolės pasakos" pas mus atėjo tiesiai iš leidyklos. Vos išvyniojusi, mergaitė sušuko:

— Mamyte, Stančikaitės piešiniai!

Man smagu, kad ji jau pažįsta savo mėgiamąją iliustratorę, tad ir aš prieinu... Pasigėrėt tikrai yra kuo. Dail. Stančikaitės iliustracijos labai gražios; knyga kietais viršeliais ir atspausdinta ant labai gero popieriaus. Žodžiu, graži pažiūrėt, tikrai liuksusinė. Mergaitė įsigeidė pasakėlės tučtuojau, bet gavusi negiamą atsakymą nusiramino.

Ši kartą jos nereikėjo raginti, kad eitų gulti — ji jau lovelėje laukė pasakėlės...

— Ar jau pasimeldei Migliute? — paklausiau įėjusi su knyga. Žaibo greitumu iššoko ji iš lovutės ir, lyg muses vaikydama iš panosės, persižegnojo skubiai sakydama:

— Dieve Visagali, laimink mūsų šalį — tėtę ir mamytę ir mane mažytę. — Na, ir šmukšt atgal į lovą! Šyptelėjau, bet nudaviau to viso skubumo nepastebėjusi, atsiverčiau knygą ir skaitau pirmąją pasaką: "Pasakos naktis". Baigusi pastebėjau, kad pasaka jos nepasiekė, tai yra, mergaitė jos nesuprato.

Sekančios nakties pasaka: "Mielieji svečiai". Beskaitydama retkarčiais pakeliu akis iš knygos į mergaitę ir matau, kaip nušvitęs jos veidelis ir su kokiu įdomumu ji seka pasakėlės eigą, o kai ištariau: "Senolyte mano! Atvažiavai! O aš tave šiąnakt sapnavau", tai Miglutė net atsisėdo. Man dingt, kad ji vaizdžiai prisiminė ir savo iš tolimo krašto atvykusią močiutę. Pabaigiau pasakėlę, o ji maldaute maldavo kitos. Paprastai skaitau tik vieną pasaką, bet čia ta senolė atvažiavo — gi taip paprastai neužversi lapo, tad skaitau ir kitą, būtent: "Lėliu ir vandenų vardai". Užbaigusi pasaką dar su Miglute išsėdėjau gera pusvalandį laiko. Ji tiek turėjo kalbos, kad aš pati stebėjausi. Juo įdomiau, kad į pasakų eigą įpinti ir vaikai, ir senolė, ir bendrai visa šeima. **Tokiu būdu viskas atrodo taip tikra, taip nauja ir taip gyva...**

Sekantį vakarą užėjo svečiai, tad Miglutę paguldžiusi atsisveikinau. Ji patempė lūpelę sakydama:

— Man šitas vakaras nelaimingas, yra svečių, ir todėl aš negausiu pasakėlės... — Uždarydama duris pasakiau, kad bus dar daug vakarų.

Miglutė labai pamilo senolę, kad tokia gera ir tiek pasakų moka ir jų netingi pasakoti. Įdomi ir juokinga jai atrodo ir mažoji senolės anūkėlė Aldutė. O dėl tų "sumanytų darbų" esą labai teisinga, kad ir Vytukas šį tą turėtų daryti ne tiktai mergaitės. Ir taip slinko vakaras po vakaro, pasaka po pasakos, lydimas mergaitės komentarų, kol galų gale priėjom prie knygos pabaigos. Štai senolė išvažiuoja atgal kaiman:

— Sudiev, senolėle, sudiev! Sugrįžk, sugrįžk! Ilgai vaikai mosavo rankomis, stovėdami vidury kelio. Vis tolyn ritosi vežimas — jau vos bebuvo matyti!... Dar senolė mostelėjo ranka... dar pro pušis subolavo jos balta skarele apgobta galva... Ir pranyko. Pušys sušvokštė, suūžė, tartum irgi atsisveikindamos senolę:

— Sudiev, senole! Sugrįžk! Sugrįžk!

Mano Miglutės akutėse sužibo ašaros... man irgi griaudu pasidarė, čia tikriausiai mudvi prisiminėm iš mūsų išvažiuojančią močiutę... Švelniai uždėjau ranką ant mergaitės galvutės sakydama:

— Neverk, mažyte, senolė sugrįš pas savo anūkėlius kitą rudenį, o mes prie šios knygelės irgi už kokių metelių... Taip, už kokių metelių, neanksčiau, nes Miglutei perkame visas knygeles, kurios tik pasirodo parapijos knygyne. Žinoma, nevisos jos tokios gražios kaip ši. Kitos visai neįdomios, blogai iliustruotos. Tai labai sumažina knygutės vertę vaikučių akyse. Daug gražių knygelių Miglutei atsiunčia, nors ir labai neturtingas, dėdė iš Lietuvos.

Išeidama iš mergaitės kambario galvojau: kaip su kitais mažais lietuviukais, ar jų tėveliai jiems nupirko šitą puikią knygelę? Ir taip norisi žinoti, kokia buvo kitų vaikučių reakcija, kaip jiems patiko? Savo mergaitės veido išraiškoj, jos akučių žibėjime matau taip pat daug mažų vaikučių, daug gražių nušvitusių veidukų...

Dar prie šitos "Senolės pasakų" knygos norėčiau įsiūlyti ir kitą, būtent, D. Bindokienės "Keturkojis ugniagesys". Nupirkome ją mes vieną sekmadienį; mergaitė prašė, kad skaityčiau važiuojant namo, o mums ilgas kelias. Nors ji jau pati dabar galėtų pasiskaityti, bet labai prašoma pradėjau. Kai privažiavom namus ir nors laukiau svečių ir turėjau ruošti pietus, bet mergaitė ir mano vyras prašė, kad baigčiau skaityti ir gana. Taip ir padariau, nes pasakėlės buvo mažai like ir pačiai buvo idomu kuo viskas užsibaigs. "Keturkojis ugniagesys" sudomins visus — ir didelius ir mažus ypač ją pamils berniukai.

Išeivės Atžala

ŽIBUNTO MIKŠIO GRAFIKA

Savo veiklos sezono užbaigai, šalia įprastinės paskaitos, Toronto Akademikų Draugija pasirinko vietos kolonijai pristatyti lietuviškai visuomenei dar mažai žinomą dailininką **Žibuntą Mikšį** (g. 1923 m.), šiuo metu gyvenantį Paryžiuje. Prisikėlimo par. naujojoje auditorijoje bus išstatyti linoleumo ir vario rėžiniai.

Mikšio darbų pobūdį gerai nusakė praeitais metais Giessene, Vokietijoje vykusios parodos proga rašęs "Giessener Allgemeine Zeitung" kritikas dr. P. Petersen, kurį laisvai cituojame.

Šis lietuvis dailininkas iki šiol neskubėjo su parodomis. Jis nėra tas, kuris veržtųsi skubiai iškilti, ir dar mažiau tas, kuris bijotų atsilikti nuo kurios nors įsigalėjusios krypties. Tik praeitais metais jo draugai pasirūpino parodyti jo ilgų metų darbo vaisius parodose Paryžiuje ir Detroite. (Nuo to laiko buvo surengtos jo parodos Niujorke ir Čikagoje).

Temų pasirinkimas yra tikrai labai ribotas — rašmenys ir kostiuminės figūros. Abi temos tačiau su pilnu kūrybiniu įsigilinimu apgalvotos iki smulkmenų ir su dideliu subtilumu iki žaismingumo išvystytos. Išraižytus lyriškus tekstus visų pirma reikia, tikra to žodžio prasme, išskaityti, kad atsiskleistų jų literatūrinė prasmė. Čia ir glūdi jų žavingumas, kad šitie tekstai — susipynę ir paslaptingi raštaženkliai išlieka paveikslais, kuriais prabyla du kūrėjai: poetas savo žodžiu ir grafikas savo ženklų kalba. Mes patiriame vėl, kad raidės tikrenybėje yra lazdelės, kad kiekviena raidė turi savitą veidą, ir pajuntame iš šių rėžiniu, kad "rašyti" germaniškai reiškia "rėžti" ir, tokiu būdu, šitas originalus brėžtinis raštas tampa asmeniškiausiu dailininko braižu.

Kita tema yra praeities kostiumai romantiškai komedijai, parašytai prieš 130 metų. Mikšys, kaip litografas ir ofortistas, ramiai sau leidžia atsidėti šia proga įdomiam uždaviniui. Jis iškelia subtiliausius bruožus ir tokiame tvirtai suregztame dažnai kietai ironiškame veikale išreiškia romantiškos komedijos atstovus tiksliomis kostiuminėmis studijomis. Šie gyvybės pilni (nors ir be veidų) personažai nesišaipo iš saves ir jie net ne karikatūriški, jie greičiau šiek tiek romantiškai liūdni ir tik lengvai komiški. Nė ženklo grotestiškumo nei kartumo. Tai Buechneris be aštrumo, su polinkiu į melancholiją.

Viskas yra gerai nupiešta ir taip pat pamažu pribrandinta. Apima malonus jausmas: štai vienas, kuriam iki paskutinio brūkšnio nepritrūksta kantrybės.

Dar yra prisiminimai Paryžiaus senamiesčio namų, vinjetės ir ex-librisai, kurie atrodo kaip asmeniniai pagarbos pareiškimai ir mažiausiuose formatuose išsiskaido iki pabrūkšniavimų. Tai darbas žmogaus, kuris moka apsiriboti, kuris greičiau pasitraukia tylon, kai turgavietėje siūloma tai, kas įprasta.

Žibunto Mikšio paroda atidaroma šeštadienį, balandžio 29 d., 7 v.v. Toronto Prisikėlimo par. naujojoj auditorijoj. P. A.

KAUNO ĮGULOS BAŽNYČIOJE įrengta skulptūros-vitražo galerija neseniai buvo papildyta naujais eksponatais: K. Kisielio sukurta poeto kun. A. Strazdo figūrine statula, Br. Zalenso "Traktorininku", J. Zikaro skulptūromis "Laisvė", "Mąstytojas", B. Vyšniausko marmuriniu "Moters portretu", J. Kėdainio "Keramiko J. Mikėno biustu", kauniečių skulptorių darbais — V. Petrausko "Jaunuolės portretu", L. Striogos "Ekonomistu", J. Mozūraitės "Donatu", "Žveju", pogrindininkės A. Kaminskienės biustu. Sienose įmontuoti du St. Ušinskio vitražai — "Vytautas" ir "Mindaugas".

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

NIJOLE JURKUTĖ, Ročesterio technologijos instituto studentė, laimėjo pirmą premiją poezijos vakare už eilėraštį "Modernios mergaitės gimimas". Instituto patalpose įvykusiam poezijos konkursui buvo atsiųsta 8.000 eilėraščių.

BIRUTĖ BARODIČAITĖ, Čikagos Lyric operos baleto šokėja, pakviesta į operos ir baleto teatrą Wiesbadene. V. Vokietijon ji išvyks rugpjūčio mėn.

DAIL. L. ŽYGO individualinę parodą Miller Anderson galerijoje Adelaidėje, Australijoje, gražiai įvertino vietinis australų laikraštis "The Advertiser".

ČIKAGOS DAILĖS INSTITUTO 70-joje metinėje parodoje, pasižymėjusioje modernistiniu pobūdžiu, buvo išstatytas dail. Kazio Varnelio trijų dimensijų, baltos ir juodos spalvų optinės krypties paveikslas "X 3". Šiai parodai savo kūrinius siūlė apie 1.400 dailininkų, tačiau buvo atrinkti tik 75 darbai. Vertintojų komisija vienbalsiai pasisakė už 15 kūrinių, kurių tarpe buvo ir K. Varnelio "X 3".

ČIKAGOS SIMFONINIO ORKESTRO salės vitrinas puošia T. Algimanto Kezio, SJ, meniškos nuotraukos, kurias jis padarė orkestro repeticijų ir koncertų metu.

VLADO RAMOJAUS partizanams skirta knyga "Kritusieji už laisvę" gausiam skaitytojų būriui buvo pristatyta Čiurlionio Galerijoje Čikagoje. Knygą aptarė Lietuvių Rašytojų Draugijos pirm. Aloyzas Baronas, ištrauką paskaitė akt. Jonas Kelečius, prie jos prijungdamas pluoštą eilėraščių iš Mykolo Vilties rinkinio "Neparašyti laiškai". Koncertinėje dalyje nuskambėjo Lietuvių Operos moterų choro, diriguojamo kompoz. Dariaus Lapinsko, atlikta J. Karnavičiaus "Gražinos" daina "Į dangų žvaigždės renkas".

ZUZANOS ARLAUSKAITĖS-MIKŠIENĖS sceninio darbo 60 m. sukaktį planuojama atžymėti Detroite spalio 28 d. S. Čiurlionienės komedijos "Pinigėliai" pastatymu. Lietuviškos scenos veteranė aktorė Z. Arlauskaitė yra dalyvavusi šios komedijos premjeroje Kaune. Išeivijoje ji jau daug metų vadovauja dramos mėgėjų sambūriui Detroite.

KOMPOZ. JERONIMAS KAČINSKAS, Melrose simfoninio orkestro vadovas ir dirigentas Bostone, parašė kvartetą saksofonams, kuris gegužės mėn. bus atliktas Berkely muzikos mokyklos koncerte Bostone. Ši mokykla lietuvį kompozitorių yra pakvietusi skaityti paskaitą apie Alois Haba ir jo sukurtą ketvirtatonių muzikos sistemą.

LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGA ruošiasi išleisti naują metraštį, skirtą 1967 m. Redakcija laukia rašinių, gvildenančių studentijos problemas, ir dailiosios literatūros. Medžiagą iki birželio 30 d. prašoma siųsti M. Drungai, 6821 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA, arba K. P. Žygui, Robinson Hall, Graduate School of Design, Harvard University, Cambridge, Mass. 02138, USA.

LENKŲ MOKSLO DRAUGIJA Londone, Britanijoje, buvo pakvietusi lenką meno istoriką A. Nakovą skaityti paskaitą "M. K. Čiurlionis moderniosios istoriografijos šviesoje". Šia tema A. Nakovas ruošia disertacinį darbą Paryžiaus universitete. Jis bus paskelbtas "Kultūros" leidyklos knygoje.

KUN. K. PŪGEVIČIUS, Baltimorės arkivyskupijos radijo bei televizijos tarnybos vadovas, pasižymėjo savo įdomiai, patraukliai paruoštomis televizijos programomis. Čikagoje įvykusiame JAV katalikų radijo bei televizijos darbuotojų sąjungos suvažiavime kun. K. Pūgevičiaus paruošta savaitinė programa "The Good News" buvo įvertinta kaip "sumanus, įdomus pateikimas mūsų laikų problemų religiniu požiūriu." Išskirtinį dėmesį atkreipė jo paruošta dokumentinė programa, pavadinta "Out of the Depths", kuri panaudojo Sibiro lietuvaičių parašytą maldaknygę "Marija, gelbėk mus". Kun. K. Pūgevičius yra gimęs JAV, baigęs filosofiją magistro laipsniu; rašo anglų ir lietuvių spaudoje, dalyvauja visuomeninėje lietuvių veikloje, sklandžiai kalba lietuviškai.

DR. P. MAČIULIS ruošia medžiagą buvusio Lietuvos užsienio reikalų ministerio Dovo Zauniaus monografijai, kurią išleisti yra užsimojęs J. Bačiūnas.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

PABALTIJO, GUDIJOS IR MOLDAVIJOS VII kino festivalis prasidėjo Kišiniove, Moldavijoje. Varžybose dėl "Didžiojo gintaro" pagrindinio prizo Lietuvai atstovauja du filmai — rež. R. Vabalo "Laiptai į dangų", rež. A. Armino ir G. Karkos "Naktys be nakvynės". Pernai "Didįjį gintarą" laimėjo rež. Vyt. Žalakevičiaus filmas "Niekas nenorėjo mirti". Atrodo, kad šiose varžybose didelis dėmesys yra skiriamas propagandiniam turiniui, nes į jas nebuvo įtrauktas talentingo rež. A. Žebriūno filmas-pasaka "Mažasis princas". Dokumentinių filmų ir kino apybraižų grupėje laimę bando: A. Grikevičiaus "Laikas eina per miestą", A. Dausos "Ten, už durų", M. Giedrio "Žirgai ir vištos", A. Tumo "Lietuviški baldai", A. Grikevičiaus "Trys taktai" ir keletas kino žurnalo "Tarybų Lietuva" numerių. Į Kišiniovą išvyko Lietuvos Kinematografininkų Sąjungos valdybos sekr. Jono Griciaus vadovaujama delegacija: režisoriai — R. Vabalas, A. Grikevičius, B. Bratkauskas, filmuotojai — A. Digimas, Z. Putilovas, scenarijų red. V. Imbrasas ir kt.

"NEMUNAS", Kauno politechnikos instituto studentų ansamblis, grįžo iš gastrolių Lenkijoje, R. Vokietijoje, Čekoslovakijoje, Austrijoje, Vengrijoje ir Jugoslavijoje. Į šią koncertinę kelionę jis buvo išsiųstas Spalio revoliucijos penkiasdešimtmečio proga kartu su rygiečių "Vektors" ansambliu ir Talino politechnikos instituto choru.

VIRGILIJUS NOREIKA, Vilniaus operos tenoras, ir jo žmona pianistė Žaneta Kochanaitė balandžio 13-21 d.d. dalyvavo Uljanovske, Lenino tėviškėje, surengto festivalio koncertinėje programoje. Festivalis buvo skirtas Lenino 97-tam gimtadieniui atžymėti.

STASYS DOMARKAS, šiemet baigiąs dirigavimo studijas Leningrado konservatorijoje, debiutavo Vilniaus filharmonijoje. Simfoninio koncerto programai jis buvo pasirinkęs D. Šostakovičiaus X simfoniją, A. Honegerio koncertą violončelei su orkestru. Dirig. Jonas Aleksa debiutą vertino teigiamai: "Viena pagrindinių S. Domarko savybių — jo vidinis laisvumas, padedantis ir orkestrui laisvai muzikuoti. Pastebėsime, jog ši savybė ne taip jau dažnai pasitaiko pradedančių dirigentų tarpe..."

VILNIAUS KONSERVATORIJOS studentų kvartetas, kurį sudaro Eugenijus Urbonas, Liza Gordonaitė, Audronė Matulionytė ir Albertas Šivickis, laimėjo Rygos konservatorijoje įvykusį studentų styginių kvartetų konkursą. Varžybose jie grojo J. Haydn kvartetą g-moll, D. Šostakovičiaus VIII kvartetą ir latvių kompozitoriaus J. Vitolio kvartetą. Šio kamerinio ansamblio vadovas yra E. Paulauskas.

ONKOLOGIJOS MOKSLINIO TYRIMO institutas Vilniuje atžymėjo veiklos dešimtmetį. Medicinos mokslų daktaras A. Telyčėnas, instituto direktorius, priminė konferencijos dalyviams, jog Vilniaus universiteto rektoriaus P. Skargos pastangomis jau 1592 m. Vilniuje buvo atidaryta pirmoji pasaulyje ligoninė vėžio ligai gydyti. 1933 m. gydytojas A. Domaševičius Panevėžyje įsteigė draugiją kovai su vėžio liga. Vilniaus onkologijos institutas per dešimtmetį išleido virš 600 mokslinių ir metodinių darbų, paruošė virš 150 preparatų kovai prieš vėžį. Medicinos mokslų daktarė L. Griciūtė sukūrė plaučių vėžio modelį susintetintiems preparatams tikrinti, medicinos mokslų daktaras K. Ambrozaitis ir medicinos mokslų kandidatas M. Šneideris pritaikė elektrografijos metodą vėžio susirgimų diagnostikai. Konferencijoje pranešimus vėžio ligos klausimais padarė: medicinos mokslų daktarai — L. Griciūtė. K. Ambrozaitis, chemijos mokslų kandidatė V. Džiuvienė, medicinos mokslų kandidatai — V. Kutorga, E. Moncevičiūtė-Eringienė, P. Breivis, A. Jackevičius, M. Šneideris, vyr. mokslinė bendradarbė V. Glinskienė ir kt.

JONAS KAZLAUSKAS gavo filologijos daktaro laipsnį, apgynęs disertaciją tema — **"Lietuvių kalbos** istorinė gramatika (kirčiavimas, daiktavardis, veiksmažodis)", kuri buvo tęsinys 1958 m. baigto darbo "Lietuvių kalbos daiktavardžių linksniavimo sistemos paprastėjimas". "Tiesos" informacijoje rašoma. "Disertacijoje buvo tiriama lietuvių kalbos kirčiavimo istorija, daiktavardžio fleksijos ir veiksmažodžio galūnių, laikų bei nuosakų istorija, stengiamasi rasti vidines atskirų reiškinių kitimo priežastis, remiantis senaisiais lietuvių kalbos paminklais ir tarmių medžiaga."

KAZYS KISIELIS, jaunesniosios kartos garsėjantis skulptorius, kuria M. K. Čiurlionio portretą, Žemaitės skulptūrinę figūrą, skulptūras — "Gimnastė", "Žvejas", "Merginos galvutė". Jo žymiausiu darbu laikytina poeto kun. A. Strazdo skulptūra, kuri būsianti pastatyta Vilniuje. "Žvejas" papuoš Dangės žiotis Klaipėdoje. "Liter. ir Meno" puslapiuose K. Kisielis siūlo Vilniaus Kalnų parke įrengti skulptūros muzėjų po atviru dangumi: "Čia daug erdvės, labai dėkingas reljefas. Ideali vieta, miesto širdis. Buvusių trijų kryžių vietoje turėtų iškilti architektūrinis-skulptūrinis kūrinys..." Trys kryžiai, kaip žinome, buvo nugriauti kompartijos įsakymu. Konstatavęs kalvai ir visam Vilniui padarytą skriaudą, K. Kisielis samprotauja: "Gal kaip pagrindą paimti Mikėno "Kregždes", gal monumentalų darbą Vilniaus praeities tema. Šiaip ar taip, ta virš Vilniaus dominuojanti kalva prašyte prašosi akcento..."

V. Kst.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. **Tel. RO 2-8255**

DUNDAS — BROCK
$1.900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekimo ir krautuvių.

QUEBEC — BLOOR
$10.000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS,
$2.900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europon. galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE,
$7.500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvių ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR,
$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN,
$9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO,
$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor poženinio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 **Namų telef. LE. 6-1410**

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

MANN & MARTTEL

REALTORS

1928 Weston Rd. **Tel. 249-7691**

BATHURST — WILSON
$19.000, atskiras, 5 kambariai, garažas, sklypas 42'x150'. $5.000 įmokėti.

JANE —LAMBTON,
$12.000 pilna kaina, medinis privatus įvažiavimas, vieta garažui, sklypas 30'x90'.

MIMICO — ROYAL YORK Rd.,
šešiabutis (6-plex), prašoma kaina $61.000 su $20.000 įmokėjimu, 8 automobiliams parkinimas, 5-ki butai 2-jų miegamųjų, geros pajamos.

ROYAL YORK RD.—LAWRENCE,
$23.900, 9 kambariai, atskiras mūrinis namas su garažu, dideli kambariai, 3 prausyklos, įmokėti $5—7.000; didelei šeimai, tinka nuomojimui.

ISLINGTON — THE KINGSWAY,
$36.900, ideali vieta gydytojui arba dantistui, dvigubas garažas ir įvažiavimas, sklypas 90'x140'.

DUNDAS — VARSITY,
$22.900, 6 kambariai per du augštu, 2 virtuvės, 2 prausyklos. 9 metų senumo.

LAKESHORE — KIPLING,
$26.000, visiškai atnaujintas namas iš vidaus, naujas plasteris ir medžio darbas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, garažas, arti susisiekimo, krautuvių ir viešbučio.

EAST DR. — SCARLETT RD.,
$25.000, atskiras 1½ augšto plytų namas, 6 kambariai ir 1 rūsyje, 2 virtuvės, 2 prausyklos, švarus namas; savininkas išsikelia.

St. Vaupšas

Darbo tel. 249-7691 **Namų tel. 244-3519**

Turime taip pat daug kitų nuosavybių parduoti.
Priimame namus pardavimui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

1966 M. GRUODŽIO 31
BALANSAS — $2,344,396.
1966 M. PELNAS — $41,286.
5½% UŽ ŠĖRUS,
4¾% UŽ DEPOZITUS
100% SAUGUMAS

Tapdami aktyviais nariais padedate sau, padedate lietuviškiems kultūriniams reikalams.

GREIČIAUSIAI AUGĄS LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor Str. W. **Tel. 534-9286**

BLOOR - INDIAN RD.,
DVIBUTIS (dupleksas); apie $17.000 įmokėti, 12 kambarių, atskiras gero mūro pastatas; šoninis įvažiavimas, mūrinis garažas; arti parko, krautuvių ir susisiekimo; namas gerame stovyje; didelės nuomos pajamos.

HAVELOCK - DUFFERIN PARK.
$13.000 įmokėti, mūrinis 14 kamb., trijų butų; vandeniu alyva šildymas, įrengtas rūsys, platus šoninis įvažiavimas, penki garažai; prašo apie $30.000.

WILLARD - ANNETTE,
$8.000 įmokėti, mūrinis atskiras, 8 kambariai, 2 virtuvės; vandens - alyvos šildymas, įrengtas rūsys, garažas; arti mokyklų ir susisiekimo.

SUNNYSIDE - GARDEN AVE.,
$8.000 įmokėti, mūrinis, dideli kambariai, naujai išdekoruotas, 2 moderniškos virtuvės, nauja krosnis; skubus pardavimas, galima tuoj užimti; prašo apie $21.000.

BLOOR - INDIAN RD.
$7.000 įmokėti, rupių plytų, atskiras, 6 kamb., moderniška virtuvė, alyvos šildymas, įrengtas kambarys rūsyje; viena skola išmokėjimui.

RUNNYMIDE - ST. JOHN'S,
$6.000 įmokėti atskiras mūrinis, 8 dideli kambariai, 2 mod. virtuvės, nauja prausykla pirmam augšte, nauja krosnis, dvigubas garažas; prašo apie $24.000.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

BLOOR - RUNNYMEDE $10.000 įmokėti, mūro, atskiras, 11 didelių kambarių per du augštus (tikras dvibutis - dupleksas), 2 garažai, privatus įvažiavimas. Liks viena skola balansui.

DUNDAS & St. JOHN $3.000 įmokėti, mūro, 6 kambariai per du augštus, 2 mod. virtuvės, alyva vandeniu apšildomas, remonto nereikia, kaina $15.900.

INDIAN RD. - BLOOR $7.000 įmokėti, mūro, atskiras, 11 kambarių, pirmame augšte 4 kambariai, vandeniu - alyva apšildomas, rūsys baigtas, 2 garažai, 10 pėdų šoninis įvažiavimas, prašoma $33.000; liks viena skola balansui 10 metų atdara.

ISLINGTON - DUNDAS $10.000 įmokėti, mūro, atskiras, 5 miegamųjų, 8 metų senumo, garažas, privatus įvažiavimas, prašoma $33.000.

BATHURST - EGLINTON $15.000 įmokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių dvibutis-dupleksas, vandeniu-alyva apšildomas, garažas, privatus įvažiavimas, gražus, didelis kiemas. Liks viena skola balansui 10 metų atdara.

Neradus šiame skelbime jums tinkamo objekto, ar norint parduoti nejudomą turtą, prašau skambinti kiekvienu laiku, gausite teisingą patarnavimą.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.
LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

• Šv. Jurgio šventė bal. 23 d. pradėta iškilmingomis pamaldomis Šv. Jono Kr. bažnyčioje, kurioje dalyvavo "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. kleb. P. Ažubalis. Po Mišių sugiedotas Tautos himnas. Po pietų Prisikėlimo salėje, dalyvaujant svečiams ir vadovams skautams-tėms iš Hamiltono ir Niagaros, "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai turėjo iškilmingą sueigą, į kurią atsilankė Lietuvių Skautų Brolijos vyr. skautininkas s. Vl. Vijeikis, lydimas Kanados rajono vado v.s. L. Eimanto ir rajono vadeivos s. K. Batūros. Po trumpos oficialios dalies vyr. skautininkas atidarė skautų būklą. Skautoramos programoje, pateiktoje laužo forma, gausūs svečiai sekė lietuvių folklorinius pasirodymus: buvo liaudies dainų inscenizacijų, tautinių šokių, skudučių muzikos ir bendrų įtarpinių dainų. Jūrų skautai-tės davė ilgelesnį pastatymą su dainelėmis, šokiais ir trumpais dialogais. Skautoramai vadovavo v.s. S. Kairys ir v.sk. J. Čeponkutė. Po skautoramos buvo trumpa informacinė vadovų sueiga su vyr. skautininku. Vaišėmis ir skautiško jaunimo šokiais baigta šventė.

• Romuvos valdybos posėdis — šį sekmadienį, balandžio 30 d., 2 v.p.p., skautų būkle. Kviečiami visi valdybos nariai šiame posėdyje būtinai dalyvauti.

• Šį šeštadienį, bal. 29, Toronte rengiama skautų obuolių diena, kurioje dalyvauja ir "Rambyno" tuntas. Būkime tvarkingai uniformuoti!

Č. S.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Lietuvos krepšinio rinktinė žaidė keletą draugiškų rungtynių su viešinčia Lietuvoje Bulgarijos rinktine. Po atkaklių kovų, kurios baigdavosi artima pasekme, daugumą rungtynių laimėjo bulgarai — 3:1. Bulgarai laikomi penktąja komanda Europoje. Lietuvos rinktinėje nežaidė geriausi žaidikai M. Paulauskas ir Venzbergas.

Maskvoje įvyko medžioklinio šaudymo varžybos, kuriose gerai pasirodė V. Blonskis. Jis pakviestas į Sov. Sąjungos rinktinę ruoštis tarptautinėms varžyboms.

Lengvosios atletikos rungtynės įvyko Jaltoje, kurių metu B. Kalėdienė numetė jietį 53,60 m. Tai geriausia šio sezono pasekmė pasaulyje.

Klaipėdos Granito futbolo komanda viešėjo Gdynėje ir su vietine Baltiko komanda sužaidė draugiškas rungtynes lygiomis 0:0.

SPORTAS VISUR

Škotai futbolo pasauliui padarė didžiausią staigmeną nugalėdami 3:2 pasekme pasaulio meisterį Angliją. Tai įvyko Europos tautų taurės atrankinėse varžybose. Škotija dabar pirmauja savo grupėje su 2 laimėjimais ir 1 lygiosiomis.

Italų vidutinio svorio boksininkas Nino Benvenuti 15 ratų kovoje įveikė pasaulio meisterį amerikietį E. Griffith. Tai pirmoji šio svorio pasaulio meisterystė, atitekusi italams.

Anglų futbolo rinktinė, kuri praėjusiais metais laimėjo pasaulio pirmenybes, vartininką Gordon Banks tarpklubiniu susitarimu "pardavė" už $156.000. Jis dabar žais Stoke City komandoje.

Pasaulinės moterų krepšinio pirmenybės vyksta Čekoslovakijoje. Jugoslavija nugalėjo JAV 58:43 ir Sov. Sąjunga įveikė Australiją 75:37. Sovietai eina be pralaimėjimų su 3 laimėjimais. JAV turi 1:2 laimėjimų santykį.

Tarptautinė lengvosios atletikos federacija nustatė naujas normas ateinančioms olimpinėms žaidynėms Meksikoje. Visos pasekmės yra gerokai pakeltos, pvz. šuolyje į augštį neperšokęs 7 pėdų olimpijadoje esi nepageidaujamas.

Tradicinį Bostono maratoną netikėtai, bet užtikrintai ir geriausia pasekme laimėjo zelandietis D. Mekenzie 2:15.45. Antroje vietoje liko amerikietis T. Laris 2:16.48. Favoritui japonui Yutaka Aoki atiteko III vieta. Iš kanadiečių geriausiai pasirodė torontietis A. Boychuk. Jis buvo šeštas 2:18.17. Bėgime dalyvavo 601 bėgikas, o pernai 71. Tada pirmas 4 vietas laimėjo japonai.

Tarptautinis krepšinio federacijos komitetas yra nutaręs suruošti krepšinio varžybas, kuriose žaistų neaugštesni kaip 1.80 m. žaidėjai. Šis turnyras įvyks birželio mėn. Barcelonoje.

VYČIO ŽINIOS

Krepšininkai dalyvavo Eastview YMCA suruoštame turnyre, kuriame gerai sužaidė ir laimėjo II vietą. Pirmose rungtynėse vytiečiai įveikė Woodgreen 39:19, antrose — Broadview YMCA 47:43 ir baigmėje, būdami jau pavargę po 2 rungtynių, pralaimėjo 54:58. Žaidė: Klimas, Juozaitis, Eižinas, Motūzas, Grigaitis, Grigas, Butvydas, Zentinš ir Vermickas.

Berniukai viešėjo Hamiltone, kur sužaidė draugiškas rungtynes su Kovo krepšininkais. Rungtynes laimėjo koviečiai 34:30. Žaidė: Stankus, Ignatavičius, Sipulis, Duliūnas, Strimaitis, Laurinavičius, Pevcevičius, Vaičeliūnas ir Juzėnas. Išvykai vadovavo S. Gineitis.

Golfininkų sezono atidarymo ir susipažinimo rungtynėse, nepabūgdami vėsoko oro, dalyvavo 18 golfininkų. Geriausiai sužaidė V. Astrauskas, A. Banelis ir P. Stauskas. Visi golfininkai žaidė pavasariškoje formoje ir pasekmės, dalyvių pageidavimu, neskelbiamos. Buvo trumpai aptarta ir ateinančio sezono veikla. Toronto sportinės organizacijos numato š.m. suruošti mažiausiai 6 turnyrus.

V. Nešukaitytė, atstovaujanti Kanadai pasaulinėse stalo teniso pirmenybėse Švedijoje, aštuoniose rungtynėse yra pasiekusi 4 laimėjimus, tačiau smulkmenos mums dar nėra žinomos. Individualinėse varžybose jai teko žaisti prieš rusę R. Pogovą, kuriai pralaimėjo 19:21; 11:21; 16:21. Žinant rusų pajėgumą, tai nebloga pasekmė. Rungtynėse prieš Daniją pralaimėta 3:0, tačiau pasekmė galėjo būti ir atvirkščia. D. Hunnius čia pralaimėjo 17:21; 13:21; V. Nešukaitytė — 21:16; 15:21 ir 20:22. Dvejete jos irgi artimoj kovoj pralaimėjo daneims 20:22; 21:12 ir 14:21. V. Nešukaitytė šią savaitę grįžta į Torontą. A. S.

Ateitininkų žinios

Šį savaitgalį dauguma ateitininkiško jaunimo vyksta į Hamiltono ateitininkų šventę. Vyr. moksleiviai išvyksta šeštadienį ir Hamiltone jiems bus surastos nakvynės. Visi važiuojantieji privalo susirinkti prie Prisikėlimo bažnyčios šeštadienį 1.30 v. Jeigu susidarys didesnis važiuojančių skaičius, bus vykstama autobusu.

Jaunesnieji ir visi kiti, neišvykę šeštadienį, prašomi susirinkti prie Prisik. bažnyčios sekmadienį, 9.30, kad būtų galima suspėti į 11 val. pamaldas Hamiltone. Grįžimo laikas bus paskelbtas išvažiuojant. Kelionė — $1.50.

Vyr. moksleiviai yra skatinami vykti į jubilėjinę MAS ruošiamą stovyklą "Dainavoje", kuri įvyks nuo birželio 17 iki liepos 1 d.

Ar jau visi pratęsėt "Ateities" prenumeratas? O gal dar yra neskaitančių "Ateities"? "Ateities" atstovas yra A. Bumbulis, 200 Indian Grove, Tor. 9. Tel. 769-6038.

Atitaisymas. "TŽ" 16 nr. straipnyje "Jaunimo rašinių konkursas" yra atitaisytina klaida. Atspausta: "4. Rašiniai I grupės turi būti neilgesni, kaip vienas puslapis mokyklos vartojamo popieriaus ir II grupės — neilgesni, kaip du puslapiai." Turi būti **"netrumpesni"** abiejose vietose.

Toronto imigracijos įstaiga (imigracijos skyrius) iš 175 Bedford Road š.m. balandžio 17 d. persikėlė į naujas patalpas 480 University Ave. Minėtoji įstaiga tvarko imigrantų įsileidimą Kanadon, laikinių vizų pratęsimą ir panašius reikalus.

Dr. Samušis iš Čikagos aplankė savo bičiulius Toronte.

A † A

ONAI RIPKEVIČIENEI Lietuvoje mirus,

sūnui ALBINUI ir jo žmonai ELENAI Toronte reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

V. ir A. Jūraičiai su šeima **F. P. ir A. Krivinskai**

ONAI RIPKEVIČIENEI Lietuvoje mirus,

jos sūnų ALBINĄ RIPKEVIČIŲ su ponia skausmo dienose giliai užjaučiame —

Adelė ir Bronius Šimkevičiai

Mielą VYTAUTĄ KAZLAUSKĄ bei artimuosius, mirus jo žmonai JULIJAI, užjaučiame ir kartu liūdime —

E. ir St. Pusvaškiai

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju už suruošimą tokios puikios priešvestuvinės staigmenos - pobūvio. Ypatingai didelis ačiū rengėjoms už brangią dovaną ir vaišių paruošimą, ponioms: E. Aleksienei, A. Augaitienei, N. Balčiūnienei, M. Basalykienei, O. Dačkienei, M. Danisevičienei, B. Dicienei, G. Gaižutienei, E. Jaškevičienei, M. Jonikienei, R. Kalendrienei, J. Kaunaitei, E. Kvederienei, S. Laurinavičienei, Z. Laurinavičienei, L. Malinauskienei, I. Mickevičienei, M. Norkienei, A. Pashkewych, M. Rae, P. Raudienei, B. Sapijonienei, M. Senkuvienei, E. Spilčakienei, B. Stalioraitienei, R. Steven, A. Šapokienei, A. Ščepavičienei, V. Švedienei, E. Valantiejienei, M. Žymantienei.

Taip pat nuoširdus ačiū visoms dalyvėms ir prisidėjusioms prie gražių dovanų.

Jūsų nuoširdumas ilgai pasiliks mano atmintyje.

Gražina Augaitytė

VIEŠAS PRANEŠIMAS

DIENOS ŠVIESOS TAUPYMAS

TORONTO MIESTAS

1967 M. BALANDŽIO 30 IKI SPALIO 29

Miesto taryba patvarkė, kad dienos šviesos taupymo būtų laikomasi 1967 metais Toronto mieste nuo balandžio 30, sekmadienio, 2 v.r. iki spalio 29, sekmadienio, 2 v.r.

Piliečiai yra prašomi:

Pasukti laikrodžių rodykles vieną valandą į priekį nuo antros valandos ryto sekmadienį, balandžio 30.

Miesto taryba maloniai prašo nuoširdaus bendradarbiavimo visų piliečių, kad šitas laikrodžių rodyklių pasukimas į priekį būtų visiems naudingas.

Skelbia burmistras William Dennisonas, remdamasis miesto tarybos instrukcijom, 1967 m. kovo 29 dieną.

C. Edgar Norris, City Clerk.

GOD SAVE THE QUEEN

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos

2 MULOCK AVE. 769-5171 vak. 762-9759

- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
- Grindų, lubų ir sienų plytelės
- Atliekam visus statybos darbus ir remontus

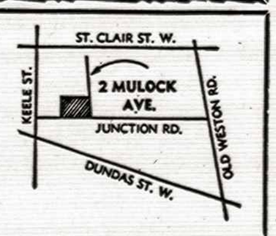

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

750 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

PR. KERBERIS
2232 Bloor St. West
prie pat Runnymede Rd.
RO 7-5454
Namų tel. LE 5-1584

DURIE Str. BLOOR, apie $5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, garažas, dvi prausyklos, 2 virtuvės.

RUNNYMEDE - BLOOR, apie $10.000 įmokėti didžiulis atskiras 8 kambarių namas, užbaigtas rūsys, garažas su labai plačiu įvažiavimu.

INDIAN Rd. - BLOOR, $12.000 įmokėti, 12 kambarių atskiras namas, 3 prausyklos, 3 virtuvės, 5 kambariai pirmame aukšte, atskiri įėjimai, dvigubas garažas, puiki nuomojimo vieta.

ORIGINALUS DVIBUTIS (dupleksas), apie $16.000 įmokėti, kiekvienas butas turi 7 kambarius ir 2 prausyklas. Garažai su privačiu įvažiavimu, vos keletc metų senumo.

JANE - BLOOR, puikus 8 kambarių per du augštus atskiras rupių plytų namas, modernus viduje, užbaigtas rūsys, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

LAWRENCE AVE. - BATHURST, $30.000 įmokėti puikus liuksusinis šešiabutis, balkonai, 6 garažai, apie $11.000 metinių pajamų.

BLOOR - KEELE, $20.000 įmokėti, tributis, maždaug 9 metų senumo, 3 garažai su privačiu įvažiavimu.

DĖMESIO! $8.000 ar mažiau įmokėti, apie 35 akrai žemės, virš 1.000 pėdų, and Georgian Bay ežero kranto, maždaug 85 mylios nuo Toronto, puiki vieta. vos keleto metų senumo.

J. RUKŠA
527 Bloor St. West
Namų tel. LE 6-9165
LE 2-4404

$35.000 ĮMOKĖTI, 8 metų senumo 18 butų su balkonais. Tik pusė bloko nuo tramvajaus. Matyti Ontario ežeras. Visi butai išnuomoti ir duoda virš $25.000 metinių pajamų. Prašoma kaina $160.000.

KINGSWAY RAJONE: gražus 22 butų pastatas. visi butai turi balkonus. Didelė auto aikštė; 11 garažų. $31.000 metinių pajamų. Pirmi mortgičiai tik iš 5½%. Reikalingas geras įmokėjimas grynais, bet gali būti dalis grynais, o kiti nekilnojamo turto ar mortgičių formoje. Prašo $210.000.

KINGSWAY RAJONE: $50.000 įmokėti, gražus 21 buto pastatas. $27.400 metinių pajamų. Pirmi mortgičiai iš 4½%. Prašoma kaina $215.000.

RYTŲ TORONTE: $70.000 įmokėti, puiki pinigų investacija, 10 krautuvių plazoje. Nuo plazos pastatymo (9 metai) nuomininkai nepasikeitė ir visi turi nuomos sutartis. Virš 10% už investuotus pinigus, apmokėjus mortgičius ir visas kitas išlaidas. Pilna kaina $200.000.

RETA PROGA. Tik 5 metų 41 buto apartamentinis pastatas. $55.000 metinių pajamų. Dideli vieno ir dviejų miegamųjų butai. Balkonai, keltuvas, kilimai. Pastatas labai gerame stovyje. Didelis kiemas automašinoms. Reikia nemažai įmokėti, bet dalis gali būti grynais pinigais, o kita dalis nekilnojamo turto arba mortgičių formoje (trade-in). Kaina $280.000.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME
4¾% už depozitus
5½% numatyta už šėrus

DUODAME
mortgičius iš 6½%
asm. paskolas iš 7%

KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

RONCESVALLES-BLOOR, $24.900 prašoma kaina; 7 dideli kambariai per 2 augštu, 2 modernizuotos virtuvės ir prausyklos, sklypai 27x120, automobiliui vieta; įmokėti apie $6.000; pirmas mortgičius 7%, atviras. tinka 2 šeimom.

SUNNYSIDE, $33.900 prašoma kaina; 11 kambarių per 3 augštus, 3 virtuvės, 4 prausyklos, atskiri butai, vandeniu alyva apšildomas, privatus įvažiavimas, vienas garažas. Mortgičius 7%; įmokėti apie $10.000.

INDIAN arti BLOOR, $36.900 dvibutis 13 kambarių per 2 augštus, vandeniu alyva apšildomas, geras įvažiavimas, 2 garažai, pirmą sykį paskelbtas pardavimui; balansas — vienas atviras mortgičius.

RONCESVALLES - DUNDAS, $52.900 prašoma kaina; keturbutis, 20 kambarių, atskiri butai, geroj vietoj, visuomet išnuomoti butai, geros pajamos.

DUNDAS - BLOOR, $18.700 pilna kaina; įmokėti $4.000; balansas — vienas atviras mortgičius; mūrinis namas, 2 virtuvės, 2 garažai.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ IŠVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: **St. Prakapas**
tel. RO 7-9088 kiekvienu metu.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

$3.500 ĮMOKĖTI, gerų plytų, 6 dideli ir šviesūs kambariai su veranda, 2 virtuvėm ir 2 prausyklom, nauja krosnis. College - Dufferin rajone.

$3.000 ĮMOKĖTI vienaaugštis New Toronte, 6 kambariai, alyva apšildomas, gerų plytų, užpakalinė gatvelė; prašo $18.900.

$7.000 ĮMOKĖTI, Queen - Lansdowne, gerų plytų, atskiras, 9 dideli kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, nauja krosnis, platus privat. įvažiavimas, dvigubas garažas.

$31.900, Bloor - Jane, 6 dideli — šviesūs kambariai, nauja krosnis, užbaigta rūsy svetainė; atskiras garažas.

MOTELIS — labai gerai pastatytas ir moderniai įrengtas, 10 vienetų, su apartamentu, 50 mylių nuo Toronto, prie didelio plento, 3 metų senumo; parduodamas dėl savininko mirties savikaina (apie $62.000). Įmokėti apie $10.000; gražioj vietoj. Nuoširdžiai rekomenduotinas jaunai porai ar pen-

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų, vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų—mortgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius Alv. (Mieldažukė) Wistoski

APDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • MOKSLAPINIGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MĖNESINĖS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŪNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251 - 4864; namų tel. 277-0814

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latvĳą, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

ĮVAIRIOS SUDĖTIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRAŠOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, planinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Torente, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1 - 3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALŪZA

A. ČIŽIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6 - 6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9—11 v. ryto; 6—9 v. vakaro.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaniškus automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4 - 1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.,

tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

International Driving School

WALDI

Centrinė įstaiga 691 Lansdowne St., Tel. RO 2 - 2100

Skyrius:

894 COLLEGE ST.

Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

TORONTO

Prisikėlimo par. žinios

— Nuoširdžiai užjaučiame p. Ripkevičių, Lietuvoje mirus jo mamytei.

— Sveikiname K. L. Kat. Moterų Dr-jos suvažiavimą ir linkime darbingų dienų. Atstovės ir skyrių narės sekmadienį 11 val. renkasi į kavinę ir iš ten organizuotai ir su vėliavomis eina į bažnyčią. Kurios turi, pasipuošia tautiniais drabužiais.

— Mišios: šį šeštad., 8 v. — už a.a. M. Benedikienę; užpr. Juoz. ir Pr. Žiurinskai; 8.30 v. — už a.a. Kaz. Rutkauską; užpr. p. Rutkauskienė; sekmad., bal. 30 d., 9 v. — už a.a. A. Slapšį; užpr. p. Paškovičiai; 10 v. už a.a. mirusius šeimos narius; užpr. P. A. Poškus; 11.15 v. — už mirusias ir gyvas dr-jos nares; užpr. KL Kat. Moterų Dr-jos centro valdyba suvažiavimo proga; 11.30 v. — už a.a. O. Trečiokienę; užpr. p. Trečiokas.

— Pirmosios Komunijos pamoka šią savaitę — tik antrad., 7-8 v. v.; sekanti pamoka — šį sekmad. po 10 v. Mišių. Pirmoji Komunija — geg. 7 d., 9.30 v. r.

— Katechetinės pamokos I-IV sk. pasibaigė pr. sekmad.; V-VIII sk. mokiniams jos baigiasi šį antrad., 4.30 v.p.p. Kviečiami atsilankyti ir tėveliai.

— Religijos pamokos valdines gimnazijas lankantiems mokiniams užbaigtos pr. sekmad. gražia ir filmais bei skaidrėmis pailiustruota V. Judzentavičiūtės pamoka. Nuoširdus ačiū. Be T. Placido ir T. Rafaelio, gimnazistams pamokas įvairiomis temomis pravedė šie asmenys, kuriems dar kartą reiškiama gili padėka: p.p. N. Banelienė, J. Gustainis, V. Judzentavičiūtė, I. Kairienė, V. Kolyčius, D. Manglicienė, R. Matukaitė, D. Mueller ir dr. J. Sungaila.

— Chorų repeticijos: ketvirtad., 7.30 v.v., par. didžiojoje salėje — bendra suaugusių ir studentų; šį sekmad. tuoj po Sumos muz. studijoje — suaug. ir stud. chorų sopranų ir altų. Ruošiamas Liet. Dienos Montrealyje repertuaras. Vaikučių choros repeticija — šį sekmad. po 10 v. Mišių prie vargonų; šią savaitę vaikų choro repeticijos nėra.

— Sekmadienio vaikų darželis — studentų kambary per 10, 11.15 ir 11.30 v. Mišias.

— Sekmadienį, geg. 7, ryšium su pirmosios Komunijos iškilmėm, par. salėje Mišių nebus.

— Per visą gegužės mėn. 8 v.r. laikomos sudėtinės Motinos Dienos novenos Mišios. Kviečiame prisiųsti savo mirusių ir gyvų motinų vardus. Kurie pageidauja atskirų Mišių, prašom tai specialiai pažymėti.

— Gegužinės pamaldos: sekmad. — po Sumos; trečiad. — Mišios, Komunija ir pamaldos 7.30 v. vak.; kitom dienom — po 8 v. ryto Mišių.

— Parapijai reikalingas pianinas — geram stovy ir prieinama kaina arba kaip dovana. Prašom skambinti į par. raštinę LE 3-0621.

— T. pranciškonų stovyklavietėje N. Wasagoje plėtimo ir tobulinimo darbai jau pradėti. Statomi 2 nauji pastatėliai vaikams. Š. m. stovyklaviete naudosis "Aušra", ateitininkai ir Jūros Skautija. Kurie savaitės dienomis ar savaitgaliais gali talkinti, prašomi paskambinti T. Pauliui LE 3-0621.

— Kitą savaitę lankoma: Albany Ave., Appleton Ave., Arlington Ave., Ascot Ave., Atlas Ave., Barton Ave., Belgravia Ave., Brunswick Ave., Burlington Cr., Burnside Dr., Ceidric Ave., Ellsworth Ave., Glenholme Ave., Glenhurst Ave., Gloucester Grove, Greensides Ave., Grimthorpe Rd., Hendric Ave., Kendall Ave., Kenwood Ave., Lauder Ave., Livingstone Ave., Maplewood Ave., McRoberts Ave., Northcliffe Blvd., Oakwood Ave., Pinewood Ave., Raglan Ave., Robina Ave., Rochdale Ave., Rosemount Ave., Tweedsmuir Ave., Tyrrel Ave., Westmount Ave., Whitmore Ave., Winona Dr., Wychwood Ave. ir nebaigtos pr. sav. skelbtos gatvės.

Pagerbti J. ir O. Margeliai. Šeštadienio vakare jaukiose patalpose, dalyvaujant arti pusantro šimto svečių, buvo pagerbti Jonas ir Ona Margeliai jų 40 m. vedybų sukakties proga. Pobūviui vadovavusi visuomenininkė Ona Indrelienė gražiai supažindino svečius su abiejų sukaktuvininkų įsikūrimu Kanadoje. Sveikinimo žodį tarė kun. P. Ažubalis. Visų susirinkusiųjų vardu p. Margeliams buvo įteiktas adresas ir bendra dovana. Sukaktuvininkų dukra Julija darbuojasi draudos įstaigoje.

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Pamaldos šį sekmadienį laikomos pagal dienos šviesos taupymo laiką.

— Šį savaitgalį Toronte vykstantį Kanados liet. kat. moterų suvažiavimą nuoširdžiai sveikiname, linkime jam Augščiausiojo malonių ir praktiškų sprendimų, susijusių su lietuvės moters misija išeivijoje. 11 val. pamaldose prisimenama a.a. Izabelė Matusevičiūtė. Pamaldos užprašytos kat. moterų centro valdybos.

— Praėjusį sekmadienį įspūdingai praėjo 11 val. pamaldos, skirtos Toronto skautams, švenčiantiems šv. Jurgio, skautijos globėjo, dieną.

— Šv. Jono lietuvių kapinėse gegužės mėnesį bus liejami paminklams pamatai. Suinteresuotos šeimos prašomos painformuoti kleboniją.

— Balandžio 24 d. liet. kapinėse palaidota a.a. Julija Kazlauskienė iš Hamiltono. Velionės vyrui ir visiems giminėms nuoširdi užuojauta.

— Šią savaitę lankomi parapijiečiai, gyveną gatvėse, kurios dėl keleto laidotuvių ir vakarinių pamaldų skelbtu laiku nebuvo aplankytos.

— Motinos Dienos proga bažnyčioje bus išdalinami lapeliai šv. Mišių intencijoms.

— Pakrikštyta: Rasa Ilona Kazlauskaitė.

Tautos Fondo vajus. Toronto apylinkės atstovybė pradėjo TF lėšų telkimo vajų. Šis vajus jau pradėtas bal. 9 d. ir truks iki 1967 m. birželio 1 d. Aukos bus renkamos tik iš tų, kurie neturėjo iki šiol progos paaukoti. Toliau gyvenantiems tautiečiams yra išsiuntinėti laiškai, į kuriuos prašytumėm kaip galima greičiau atsakyti. Arčiau gyvenantieji bus lankomi namuose ir prašomi paaukoti vedamai kovai už mūsų tėvynės išlaisvinimą. Tautos Fondas finansuoja Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto — VLIKo kovą dėl mūsų nepriklausomybės atgavimo ir lietuvybės išlaikymo. VLIKas nenuilstamai dirba mūsų tėvynės laisvinimo darbą jau nuo 1943. XI. 25. Čia neįmanoma apibūdinti visos VLIKo veiklos, bet pažymėsim tik svarbesnius punktus. VLIKas remia finansiškai radijo programas — Romos ir Vatikano, keliomis kalbomis leidžiamas Eltos biuletenis. Be to, VLIKas koordinuoja viso pasaulio lietuvių bendrą veiklą vienam tikslui — Lietuvos išlaisvinimui.

Tūkstančiai Lietuvos kūrėjų-savanorių, partizanų ir patriotų žuvo kovoje už mūsų tautos laisvę. Mes negalim jų pasiaukojimo užmiršti! Mūsų šventa pareiga toliau ta kova tęsti iki galutinės pergalės — Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Auka Tautos Fondui, tai auka mūsų Tėvynės išlaisvinimui!

Tautos Fondo
Toronto skyriaus valdyba

Yra dar prenumeratorių, kurie nėra atsilyginę už "Tėviškės Žiburius". Administracija labai prašo nedelsti, nelaukti raginimų ir tuoj pat atsiųsti metinę prenumeratą $6. Rėmėjo prenumerata — $10. Ilgas delsimas administracijai sudaro didelių keblumų.

Kanados Lietuvių Fondo žinios

Nauji nariai ir įnašai:

189. S. Danaitienė (Juozo Taujenio atminimui) $100
190. V. Miniauskas $100
191. V. Montvilas $100
77. "Talka" papildė įnašą iki $200

Kandidatas V. M. įmokėjo $ 50

S. Danaitienė, gyv. St. Thomas de Joliette, Que, savo įnašu pagerbė savo mirusį tėvelį š.m. kovo 6 d. V. Miniauskas iš Sault St. Marie pakėlė kolonijos bendrą sumą Fondui iki $1.600. Ši kolonija jau įvykdė 80% viso plano. Torontietis V. Montvilas, dalyvaująs organizacinėje veikloje, savo įnašu papildė bendrą Fondo sumą iki $30.000. Visiems aukotojams Fondas nuoširdžiai dėkoja.

Balandžio 22 d. įvykusiame KLF tarybos posėdyje buvo paskirstytas 1966 m. Fondo pelnas. Pagal gautus prašymus paskirta kultūriniams lietuvių reikalams: a. Kanados šimtmečio lietuvių leidiniui anglų kalba — $500; b. šeštadieninių mokyklų mokinių premijoms $300; c. Kanados liet. skautų centriniai organizacijai $200. Dėl kitų svarstytų reikalų bus pateiktas spaudai platesnis Fondo tarybos ir valdybos pranešimas.

Tarybos posėdyje dalyvavo 9 nariai iš 12. Padėka Toronto Liet. Namams už gražiai paruoštą ir nemokamai duotą salę tarybos posėdžiui. **KLF inf. P. L**

K. L. K. Kultūros Draugijos "Žiburiai" metinis susirinkimas įvyko balandžio 23 d. Pirm. P. Bražukas, atidaręs susirinkimą, pakvietė prisiminti malda mirusius Draugijos darbuotojus. Valdybos, revizijos komisijos ir redaktoriaus pranešimuose ir diskusijose buvo aptarti dabartiniai "Tėviškės Žiburių" leidimo rūpesčiai. Daugiausia laiko užėmė svarstymas organizacinio persitvarkymo, kuris jau senokai pradėtas, bet dėl advokatų lėto tempo ir kaikurių šėrininkų delsimo užtruko. Iš Draugijos pusės jau sutvarkyti visi formalumai ir perduoti advokatui. Dar rūpesčių kelia iki šiol neatsiliepusieji "Žiburių" bendrovės šėrininkai, nors buvo kreiptasi ir laiškais, ir per laikraštį. Neatsiliepusieji laikomi dingusiais ir jų šėrų įnašai turės būti perduoti apsaugos bendrovei — Trust Company. Konstatuota, kad visi reikalai tvarkosi gana sklandžiai, nors kainų kilimas spaudos srityje kelia rūpesti. Valdyba palikta ta pati: P. Bražukas, kun. B. Ažubalis, T. Placidas Barius, OFM, A. Bumbulis, J. Andrulis, V. Aušrotas, V. Sonda. Revizijos komisija liko irgi ta pati: V. Montvilas, V. Bireta ir V. Sendžikas.

Chemikas Albertas Meilus, anksčiau gyvenęs Kanadoje, atvyksta į King Edward Sheraton Hotel Toronte atstovauti Warren Refining a. Chemical Co. Cleveland, Ohio, tarptautiniame ASLE suvažiavime (American Society of Lubrication Engineers), kuris įvyksta pirmą kartą Toronte gegužės 1—4 d. Per ankstyvesnius suvažiavimus A. Meilaus ištobulintas patentas susilaukė gyvo susidomėjimo.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

nori, kad administraciją būtų galima patikėti privačioms organizacijoms, šį darbą atliekančioms be pelno motyvų. Gydytojų paslaugų pabrangimas ir tuo pačiu padidėjusios OMSIP išlaidos Ontario provinciją verčia siekti federacinės vyriausybės paramos.

Premjeras L. B. Pearson paskelbė federaciniame parlamente, kad jo vyriausybė įsteigė eilę kanadiškų ordinų ir medalių atžymėti kanadiečiams už jų nuopelnus ir parodytą drąsą. Oficiali šio projekto įsigaliojimo data — liepos 1, kai Kanadai sukaks šimtas metų. Karalienė Elzbieta ir toliau galės atžymėti kanadiečius dviem pagrindiniais ordinais — Viktorijos ir Jurgio kryžiais, kuriems kandidatus pristato Kanados federacinė vyriausybė. Kanadiškus ordinus ir medalius skirs ne karalienė, bet generalinis gubernatorius, o kandidatų sąrašą pateiks nepolitinė patarėjų grupė.

J. Diefenbakerio konservatorių partija besaikėmis kalbomis mėgino trukdyti karinių pajėgų sujungimo įstatymą. Per 13 dienų dėl šios taktikos nebuvo priimtas ir patvirtintas nė vienas naujojo įstatymo paragrafas. Premjeras L. B. Pearsonas buvo priverstas griebtis "giljotinos" priemonių — debatų nutraukimo klausimą pastatyti balsavimui. Nepaisant visų konservatorių pastangų, klausimas buvo išspręstas L. B. Pearsono naudai balsų santykiu 124:62. Konservatorius parėmė tik vienas nepriklausomas atstovas — Maurice Allard. Pagal šią procedūrą tolimesnei naujojo įstatymo kritikai duodamos tik trys dienos, o po to jo likimas sprendžiamas balsavimo keliu. Ta pačia proga premjeras L. B. Pearsonas priminė parlamento nariams, kad jų laukia visa eilė naujų įstatymų, kurių sąrašas iš tikrųjų yra labai ilgas. Dabartinė gaišatis dėl karinių pajėgų sujungimo atidėlioja ir trukdo kitus svarbius projektus.

Pavasaris Kanadoje šiemet vis dar neįstengia įveikti žiemos. Netikėti sniego krituliai net 23 colių storumo klodu padengė pietinę Albertą ir pietinį Saskačevaną.

Popiežiaus noras

Kartą popiežius Jonas XXIII buvo paklaustas, ką norėtų veikti po Vatikano santarybos.

— Norėčiau praleisti ištisą dieną su savo broliais, bearint dirvą, — atsakė popiežius.

Nuotraukų bežiūrint

Ketverių metų mergaitė žiūri į tėvelių vestuvines nuotraukas ir sako:

— Mamyte, aš tuomet turbūt buvau namie pasilikusi, kad manęs nuotraukose nematyt...

ŠYPSENOS

Karas ateina

— Vėl karas prie durų! — pasakojo šeimos tėvas saviesiems. Tuo momentu suskambo durų skambutis. Petriukas, tyliai prislinko prie durų ir vienu mostu atidarė jas ir bėgdamas atgal suriko:

— Tėvai, tėveli, karas ateina! Tėvas, pakėlęs galvą, pamatė uošvę...

Klausimas mamai

Mažas berniukas klausia motiną:

— Mamyte, pasakyk man pagaliau kieno aš esu vaikas — tėtės ar mamos?

— Žinoma, kad mamos ir tėtės.

— Tai kodėl, kai aš esu geras, sakai "mano vaikelis", o kai ką negero padariau, tada sakai "tai tikras tėvo vaikas".

— ?...

Kokia kvailystė

Škotas su anglų sėdėjo traukinyje. Anglas sugalvojo škotą pašiepti ir paklausė

— Ar tamsta žinai skirtumą, tarp škoto ir asilo?

— Nežinau, — paraudo škotas.

— Škotas yra šykštus, o asilas, jeigu nebūtų kvailas, turbūt irgi toks pat būtų!

Škotas nurijo įžeidimą. Po valandėlės jis paklausė anglą:

— Jeigu taip, tai turbūt žinote skirtumą tarp anglo ir asilo?

— Tokio palyginimo nebuvo ir nebus, — nusijuokė anglas.

— Ar pasakyt?

— Prašau!

— Tarp abiejų nėra jokio skirtumo: anglas nešykštus, o asilas neišmintingas.

Parinko Pr. Al.

Naujai atidaryta lietuviška sporto reikmenų krautuvė

RONCESVALLES SPORT STORE

Sav. J. Sarūnas ir J. Dambrauskas

295 Roncesvalles Ave., tel. 536-1373

Mažo kalibro ir medžiokliniai šautuvai, šoviniai, švejojimo reikmenys, tenise raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

DRAUDIMAI

231-2661 arba 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.

(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D. Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. 408 Roncesvalles Avenue - Toronto. Margio vaistinės namų II augštas. (Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. v.p.p. išskyrus trečiadien. ir sekmadienius.

Įstaigos tel. LE 7-1768;

Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2 - 5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI. O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Telefonas WA 1-3924

NAUDOKITĖS PATARNAVIMAIS TŲ, KURIE SKELBIASI "TĖVIŠKĖS ŽIBURIUOSE"

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra valymas. Sutaisau išlrusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele

Priėmimo valandos:

pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave.

(prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD

(2-ras namas nuo Roncesvalles)

Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9 - 12 ir 3 - 6 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. P. VYTĖ

DANTŲ GYDYTOJAS

24 Calvington Dr., Downsview.

(prie Keele į šiaurę nuo Wilson Ave.)

Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 633 - 1167

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems kelionės
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kt. reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261; vakarais 536-4681

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769 - 4612

769 - 4131

Solistė Daiva Mongirdaitė

"VARPO" pavasario koncertas

GEGUŽĖS 6, ŠEŠTADIENĮ, 7 VALANDĄ VAKARO

Bickford Park High School auditorijoj (BLOOR ir CHRISTIE)

Programoje:

solistė DAIVA MONGIRDAITĖ
solistas VACLOVAS VERIKAITIS
Toronto "VARPO" choras
akompaniatorius D. WALDER
dirigentė DALIA SKRINSKAITĖ

PO KONCERTO: KAVUTĖ, PYRAGAIČIAI, DRAUGAI, JAUKI NUOTAIKA

Bilietai: $2.00 ir $4.00

Studentams: $1.00

Solistas Vaclovas Verikaitis

MONTREALque

Šv. Kazimiero par. žinios

— Sutvirtinimas ir Pirmoji Komunija bus gegužės 7 d., 11 val. Sutvirtinimą teiks vysk. V. Brizgys. Po Mišių bus iškilmingi pietūs, kuriuos ruošia Šv. Kazimiero parapija. Kviečiame visus parapijiečius dalyvauti ir maloniai prašome įsigyti bilietus iš anksto. Juos platina parapijos komitetas, šv. Elzbietos Dr-jos pirmininkė p. Kreivienė, Šv. Onos Dr-jos pirm. p. Gručkūnienė, taip pat jų galima gauti klebonijoje arba po Mišių salėje. Kaina suaugusiems — $2.50, moksleiviams $1.00, vaikams iki mokyklinio amžiaus — nemokamai.

— Balandžio 22 d. susituokė Robert Zammit (graikų kilmės) su Bernice Glavackaite. Vestuviniai pietūs buvo Vytauto klube.

— Sunkiai serga Antanas Gražys Notre Dame ligoninėj. Jis buvo gatvėje labai sumuštas ir nuo to atsirado komplikacijos. Šv. Luko ligoninėje guli jau antras mėnuo A. Deksnys. Juozas Ramanauskas turėjo antrą operaciją Notre Dame ligoninėjje. P. Tetmejerienė sveiksta ir jau išėjo iš Royal Victoria ligoninės.

— Balandžio 29 d. Moterystės sakramentą ruošiasi priimti Vidas Svotelis su Mary Austin.

— Balandžio 23 d. skautai su vadovais uniformuoti dalyvavo pamaldose ir budėjo prie vėliavų.

— Madų paroda davė parapijai pelno $224.73. Praėjusio sekmadienio rinkliava $158.10. Bažnyčiai aukojo: $40 — J. Susčevičius; $34 — J. Vanagas; $24 — V. Markauskas; $20 — S. Mekšriūnas; $14 — S. Barauskas; po $10 — J. Grigelis, V. Bubelis, P. Rzevuckas; po $ 9 — J. Blauzdžiūnas, A. Tušas, A. Brilvicas; po $6 — A. Plaušinis ir L. Liepinaitis. **K. J. G.**

Pasaulinės parodos metu demonstracijos policijos yra uždraustos ir pirmutiniai šiuo reikalu nepasitenkinimą pareiškė Montrealio "vietnikai". Praeitą savaitę, "The Montreal Star" skaitėme, kad "Members of the Voice of Quebec on Viet Nam" planavo liepos 1 d. ruošti parodos aplinkoj prieš šį karą nukreiptas demonstracijas. Rengėjai policijos draudimą vadina aiškiu kalbos ir susirinkimų laisvės varžymu ir net įžiūri kaikurių grupių diskriminaciją. Mat, Knights of Columbus yra gavę leidimą ten pat demonstruoti. Mus stebina tam tikros grupės akiplėšiškas kovingumas, kuriuo gal reikėtų ir kitiems pasekti. **v.**

Įsigykite Expo pasus. Nuo šio mėnesio galo įsigalioja pilnos pasų ir bonų knygučių kainos. "Litas" kviečia visus dabar duodama nuolaida pasinaudoti ir pasus įsigyti nelaukiant paskutinės mėnesio dienos. "Litas" dar turi visų rūšių pasų, išskiriant sezoninius suaugusiems.

SIŲSTI LIETUVON — arba turėti sau — labai gerom sąlygom rašomoji mašinėlė su lietuvišku ar kitu raidynu, transistoriniai radijo aparatai ir kt. Galite siųsti į Lietuvą tiesiai iš JAV. Katalogų ir informacijų teiraukitės:

J. L. GIEDRAITIS, 10 BARRY DR., E. NORTHPORT, N.Y., 11731, USA.

Aušros Vartų par. žinios

— Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie savo aukomis padeda vykdyti $10 vajų parapijos naudai. Galite savo auką atiduoti rinkliavos metu bažnyčioje, vartodami vokelius, arba pasiųsti paštu.

— Gyvojo Rožinio Dr-jos susirinkimas — sekmadienį, balandžio 30 d. po Sumos.

— Šv. Onos Draugijos susirinkimas — gegužės 14 d. po Sumos.

— Parengimų kalendorius: gegužės 7, sekmadienį, atvyksta vysk. V. Brizgys. Šv. Kazimiero bažnyčioje — abiejų parapijų Pirmoji Komunija ir Sutvirtinimo sakramentas. Po to vyskupo Brizgio pagerbimas. Gegužės 7 d. AV salėje Motinos Dienos minėjimas. 5 v.p.p. Mišios, po to — minėjimas. Gegužės 13, šeštadienį vakare, lituanistinių kursų užbaigimas. Programoje: iškilmingas užbaigimo aktas ir po to jaunimo linksmavakaris AV salėje. Gegužės 20-21 d. bus šaulių suvažiavimas Montrealyje, AV patalpose. Birželio 18, sekmadienį, E. Kardelienės muzikos studijos mokinių koncertas AV salėje 7 v.v.

— Aukos bažnyčios fondui: $15 — J. Jurėnas, J. Kasberuk; $14 — A. Gudas; $10 — V. ir S. Erslovai, A. Mecelis, J. Mačiulis, P. Brikis, E. Vaicekauskienė, Šv. Onos Draugija; $75 — dr. V. Pavilanis.

— Užpraeito sekmadienio rinkliava — $230.

Kanados valdžia Expo 67 proga stengiasi išvengti betkokių politinių demonstracijų. Tai rodo RCMP atsilankymas pas vienos Montrealio lietuvių organizacijos pirmininką. Buvo pasiteirauta, kiek organizacija turi narių, ką planuoja ir pan. Mums įdomu, kad šios organizacijos vadovybė pasikeitė labai neseniai ir naujos valdybos sąstatas buvo paskelbtas lietuvių spaudoj. Tad RCMP lietuviškus laikraščius skaito. Gal tuo reikalu pasidžiaugti, kaip tas jaunuolis, kuris apie šį įvykį išgirdęs, entuziastingai pareiškė: "Pagaliau, mes susilaukėme pripažinimo! Bet kodėl jie taip stengiasi sovietams įtikti?" — čia pat susimąstė. **v.**

Skautiškas jaunimas pr. sekmadienį paminėjo savo globėjo šv. Jurgio dieną pamaldomis Šv. Kazimiero bažnyčioje ir iškilminga abiejų tuntų sueiga parapijos salėje. Pamaldų metu atitinkamą pamokslą pasakė kleb. kun. dr. F. Jucevičius, o sueigoj kalbėjo pask. V. Piečaitis. Dalyvavo gražus būrys jaunimo, ypač skaučių. Abiejuose tuntuose buvo pranešta eilė pasikeitimų vadovybės sąstate ir pareigų pasiskirstyme. Skautų tuntininkas skautin. J. Piečaitis pasitraukė iš pareigų ir laikinai tuntininko pareigas eina pask. S. Baršauskas, tunto adjutantas. Skaučių tunto adjutantė pask. D. Zubaitė taip pat pasitraukė iš pareigų ir jos vieton paskirta vyr. sklt. L. Žižytė. **v.**

"Litas" duoda paskolas nekilnojamam turtui, automobiliams pirkti ar betkuriems kitiems reikalams. **Pr. R.**

Komunistinė spauda skelbia, kad sovietų paviljonas pasaulinėje parodoje "turtingas", esą daug eksponatų iš Lietuvos. "Tarybų Lietuvos" (t.y. okupuotos) diena numatyta birželio 23, penktadienį.

TORONTO NT

ATVYKSTA VLIKO PIRMININKAS

Persitvarkius VLIKui ir jo pirmininkavimą perėmus dr. J. K. Valiūnui, stiprinami glaudesni ryšiai su visuomene. Tuo tikslu VLIKo pirmininkas pasiryžęs artimiausiu laiku aplankyti stambesnes liet. bendruomenės apylinkes Kanadoje ir savo pranešimais supažindinti plačią lietuvišką visuomenę su VLIKo darbais bei uždaviniais.

Balandžio 30 d., sekmadienį, VLIKo pirmininkas lankysis Toronte ir 4 v.p.p. Prisikėlimo auditorijoje lietuviškai visuomenei padarys VLIKo veiklos ir pavergtos Tėvynės laisvinimo reikalu platų pranešimą.

Būtų pageidaujama, kad ne tik Toronte, bet ir plačioje apylinkėje gyveną tautiečiai gausiai atsilankytų.

Dr. Antano Sužiedėlio paskaita — šį šeštadienį, balandžio 29, Prisikėlimo muzikos studijoje tema: "Psichologinis žvilgsnis į žmogaus susikaupimą ties pačiu savimi." Paskaitininkas yra Vašingtono universiteto psichologijos dėstytojas, lietuviams daugiau žinomas iš savo straipsnių periodinėje spaudoje. Paskaitos pradžia — 7.30 v.v. Rengėjas — Akademikų Draugija kviečia tautiečius gausiai dalyvauti.

Dail. Žibunto Mikšio grafikos parodą jo bičiuliai rengia Toronte Prisikėlimo naujoj auditorijoj. Atidarymas — šį šeštadienį, balandžio 29 d., 7 v.v., t. y. pusvalandį prieš Akademikų Dr-jos paskaitą. Rengėjai kviečia susidomėti originaliu dailininku bei jo kūryba. Platesnis straipsnis apie jo darbus — 7 psl.

Dail. H. Žmuidzinienė kuriam laikui yra išvykusi į Montrealį.

Kanados Liet. Katalikių Moterų Draugijos suvažiavimas įvyks šį šeštadienį ir sekmadienį Prisikėlimo naujojoj salėj (programą žiūr. 2 psl.). Laukiama atstovių iš visų skyrių. Suvažiavimą organizuoja centro valdyba, kurios pirmininkė yra A. Sungailienė, šias pareigas einanti jau antrą kadenciją (su pertrauka). Sveikiname!

Solistę Daivą Mongirdaitę pirmą kartą Toronte išgirsime "Varpo" pavasario koncerte gegužės 6 d. Bakalaurą (Bachelor of Fine and Applied Arts) ji gavo iš Bostono universiteto 1960 m., kur studijavo muziką ir dramą. "Dirvos" suruoštame dainavimo konkurse Klevelande ji laimėjo I vietą. Daiva yra koncertavusi lietuvių kolonijose nuo Maine iki Kalifornijos. Be to, dažnai ją išgirsta ir amerikiečių publika Bostone ir Niujorke. Rečitalis Bostono garsiojoj Jordan Hall buvo labai sėkmingas ir Bostono laikraščių kritikai labai gerai ją įvertino. Pereitais metais solistė debiutavo Čikagos Lietuvių Operoje Violetos rolėj "La Traviata". Jaunimo kongreso proga Daiva dainavo Dariaus Lapinsko naujai sukurtoj operoj "Lokys". Iš Toronto solistė skris į Čikagą, kur atliks Ramunės rolę Karnavičiaus operoje "Gražina". Tad laukiame geg. 6 d. solistės Daivos Toronte.

Danforth Technical School, kur muziką dėsto sol. V. Verikaitis, rengia metinį koncertą balandžio 25 ir 26 dienomis 8 v.v. mokyklos auditorijoj 840 Greenwood Ave. Programoj — orkestro muzika ir choro dainos. Dalį programos atlieka ir V. Verikaičio diriguojamas choras.

Ateitininkų tėvų komiteto rengiamas kepsnių išpardavimas artėja. Jis įvyks gegužės 14 — Motinos Dienos proga. Tėvų komitetas remia organizuotą jaunimą. Pagrindiniai jo pajamų šaltiniai yra du tradiciniai parengimai: kepsnių išpardavimas per Motinos Dieną ir Havajų vakaras rudenį.

Lietuvių Dienos komiteto prezidiumas iš Montrealio bal. 22 d. lankėsi Toronte, kur turėjo posėdį su menininkais ir krašto valdybos atstovais. Galutinai aptarta Liet. Dienos Montrealyje rugsėjo 2-3 d. meninė programa, nakvynių, jaunimo stovyklos, meno parodos ir kiti einamieji reikalai. Posėdyje dalyvavo: iš Montrealio — R. Verbyla, dr. P. Lukoševičius, S. Kęsgaila, A. Keblys; iš Hamiltono — G. Breichmanienė ir P. Šiūlys; iš St. Catharines — R. Paulionis, iš Toronto — A. Rinkūnas, Stp. Kairys, D. Skrinskaitė, J. Karasiejus, K. Žulys, G. Rinkūnaitė.

Apylinkės valdyba savo posėdyje plačiai svarstė galimybes pastatyti paminklą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50-jai sukakčiai paminėti. Nutarta paminklą statyti lietuvių kapinių aikštėje. Paminklo reikalais rūpintis valdyba paprašė apyl. pirm. adv. G. Balčiūną ir kun. P. Ažubalį. Paminklo projektas bus atrinktas konkurso keliu. Kanados šimtmečio parengimui spalio 14 d. paimta Club Kingsway didžioji salė. Posėdyje gerokai diskutuota lietuvių studentų problemos ir būdai, kaip apylinkės valdyba lietuviškajai studentijai galėtų pagelbėti. Prisiminta mirusi didžioji bendruomenininkė a.a. Izabelė Matusevičiūtė, rekomenduojant liet. organizacijoms, ypač moterų, ant velionės kapo pastatyti paminklą.

Antanas Rinkūnas mokytojų studijų savaitėje Dainavoje liepos 30 — rugpjūčio 7 darys platų ir išsamų pranešimą tema "Naujas žvilgsnis į kalbos mokymą". Mokytojai apie savo dalyvavimą prašomi pranešti JAV Liet. Bendruomenės švietimo tarybai iki gegužės 30 d. šiuo adresu: J. Ignatonis, 6642 S. Francisco Ave, Chicago, Ill. 60629, USA. Studijų savaite susidomėjimas didelis. Jos pasisekimas priklausys nuo dalyvių skaičiaus.

Bilietai "Varpo" choro pavasariniam koncertui, kuris įvyks gražioje Bickford Park gimnazijos koncertų salėje (žiūr. skelbimą), jau yra gaunami: visų trijų parapijų spaudos kioskuose sekmadieniais po pamaldų, Šarūno-Dambrausko sporto reikmenų krautuvėje Roncesvalles gt. 295 ir pas visus choro narius. Bilietų kaina: $2 ir $4, studentams — $1. Be to yra garbės kvietimai duodantiems didesnę auką. Susidomėjimas atsijauninusio "Varpo" koncertu yra didelis. Patartina nedelsti su bilietų įsigijimu.

Jungtinis lietuvių-ukrainiečių koncertas Detroite praėjo labai sėkmingai. Jo klausėsi apie 1000 asmenų — lietuvių ir ukrainiečių. Daugiau betgi buvo matyti lietuvių. Detroitiečiai buvo labai susidomėję "Varpo" pasirodymu, kuris pavyko labai gerai ir buvo sutiktas entuziastingai. Stipriai pasirodė ukrainiečių vyrų choras; jų moterų choras atrodė silpnesnis. Varpiečai buvo nuvykę Detroitan dviem autobusais ir sėkmingai grįžo.

Buv. Vokietijos kancleriui Konradui Adenaueriui mirus, gen. kons. J. Žmuidzinas pareiškė raštu, per Vokietijos gen. konsulą Toronte, užuojautą Vokietijos vyriausybei ir vokiečių tautai. Jis savo rašte pažymėjo, kad lietuvių tauta niekad nepamirš Velionies, atsisakiusio pripažinti prievartingą Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą.

A. a. Izabelė Matusevičiūtė viename laiške savo giminaičiui rašė: "Aš šiemet ištvėriau be atostogų, aleliuja. Mano širdis ir pinigas padalyti tarp daugelio seserų ir jų vaikų. Bet visų vargų neišsemsi." Rūpinamasi, kad Velionės rankraščiai ir knygos rastų tinkamą globą.

Žurnalo "Moters" 1967 m. kovo-balandžio nr. šią savaitę siuntinėjamas skaitytojoms. Puošniai išleistas, gausiai iliustruotas. Metrikoje pažymėta, kad žurnalą redaguoja redakcinė kolegija: Z. Daugvainienė, I. Kairienė, E. Krikščiūnienė, N. Kulpavičienė. Administratorė — B. Pabedinskienė.

Dienos šviesos taupymo laikas prasideda naktį iš šio šeštadienio į sekmadienį, 2 val. Laikrodžio rodyklė pasukama viena valanda pirmyn.

Maskvos propagandistas A. Bimba bal. 16 d. kalbėjo Clairemont gt. salėje apie okupuotą Lietuvą ir garbino sovietinę santvarką. Klausėsi būrelis komunistiškai nusiteikusių tautiečių.

Dienos taupymo laikas prasideda naktį iš šio šeštadienio į sekmadienį, 2 val. Laikrodžio rodyklė pasukama viena valanda pirmyn.

Balandžio 29 d., 7.30 v.v., Prisikėlimo salėje

tradicinis kartūno balius

- Išgirsite istorinę staigmeną: baublines kaimo giedorkas
- Premijos gražiausioms suknelėms
- Šokiams gros gera muzika
- Bufetas, baras, loterija

ŠALPOS GRUPĖ "DAINA"

MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ KLUBAS "TAURAS"
kviečia visus į
BALANDŽIO 28, PENKTADIENĮ, 7 VAL. VAKARO
ŠV. JONO KR. PARAPIJOS SALĖJE ĮVYKSTANTĮ
PAVASARINĮ STINTŲ (SMELTS)

BALIŲ-ŠOKIUS

Įėjimas $1.00 Bufetas Seni draugai

PIGIAI IŠPARDUODU NAMO BALDUS,
tinkamus vasarnamiams: sofą, fotelius, lovas, stalus, kėdes ir t.t.
Tel. 535-6739.

"TĖVYNĖS PRISIMINIMŲ"
radijo programos girdimos du kartus per savaitę —
Šeštadienį: 3.30 — 4.30 v.p.p. banga 1250, stotis CHWO, Oakville, Ont., Kanada;
Sekmadienį: 2 — 2.30 v.p.p. banga 1270, stotis WHLD, Niagara Falls, N.Y., USA.
Programos ved.—J. R. Simanavičius, 111 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. LE 4-1274. Tas pats adresas ir "Dainos" dovanų ir plokštelių krautuvės.

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAŽINTA
Ontario Safety League. Nemokami automobiliai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinius leidimus. Ir jau galima pradėti vairuoti pirmą pamoką su standartiniais ar automatiniais mašinom.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

JUMS ĮDOMŪS FILMAI
Pirmą kartą rodomas Kanadoje—karo drama iš paskutinių kovų Lenkijos žemėje su naciais
KWIECEN
(Tai atsitiko balandyje)
Su angliškais įrašais
Priede
"Lenkiškos dainos ir šokiai"
BRIGHTON teatras 532-2710
127 Roncesvalles Ave.
BAL. 27 iki GEGUŽ. 3-ios
Kasdien nuo 7 v.v., šeštad. nuo 5 v.p.p., sekmad. nuo 4 v.p.p.
BUS RODOMAS FILMAS
"KLEOPATRA"
nuo GEGUŽĖS 4 iki 7 d.

VAŽIUOJANT Į EXPO 67
galite dar užsisakyti iš anksto nakvynes prieinama kaina pas
Edę Jankutę,
2066 Claremont Ave., Apt. 74,
Montreal 6, Que., Canada.

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

EXPO-MONTREALYJE
NAKVYNĖ PRIVAČIAI, 8 KAMBARIAI. ĮVAIRIOMS GRUPĖMS. ŠALIA EXPO VIETOVĖS. REZERVUOKITE PAS: A. BENIUŠIS, 519 LEROYER, ST. LAMBERT, P. Q. TEL. (514)671-6374.

EXPO 67 NAKVYNĖS
Montrealio centre, moderniškame name, išnuomojami atskiri kambariai dienom ar savaitėm pradedant gegužės mėnesiu. Informacija siunčiama nemokamai.
Rašyti: P.O. Box 41, Station "S". Montreal 20, Que.

HIGH PARK rajone išnuomojamas kambarys. Galima naudotis virtuve. Skambinti po 6 v.v. 536-3391.

JIEŠKOMAS PIRKTI vasarnamis Wasagos rajone. Toronte tel. 425-0656. Adresas: Box 1120, Stouffville, Ont.

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker
3907 ROSEMONT BLVD.
Tel. OFF.: 722-3545 RES. 256-5355
S-tos "Lite" nr. 752D

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120

"LITAS" Adresas: 1465 De Seve Street Montreal 20, Que., tel. 766-5827
EXPO 67 PASŲ AGENTŪRA.

MOKA už:	IMA už:
Depozitus 4.4%	Nekiln. turto paskolas 7%
Numatyta už šėrus 5¼%	Asmenines paskolas 7.6%
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 bendros santaupų sumos.	Investacines paskolas 8.4%
	Pigus paskolų draudimas iki $10.000.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v., išskiriant pirmadienius ir šeštadienius; vakarais — trečiadienais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545 dieną—penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.